

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Čerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškimi pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 163 (13.394)

Trst, petek, 14. julija 1989

Z včerajšnjo slavnostjo na Trgu Trocadéro v Parizu

Začetek proslavljanja 200-letnice revolucije

*Danes glavna slovesnost - Prisotni voditelji 35 držav
Istočasno v Parizu tudi vrh sedmerice najbolj razvitih*

PARIZ — S slavnostjo na ploščadi pred palačo Chailloot na Trgu Trocadéro, kjer so članice Združenih narodov pred dobrimi štirimi desetletji izglasovale splošno deklaracijo o človekovih pravicah, so včeraj opoldne pričeli proslave ob dvestoletnici francoske revolucije. Med 35 šefi držav ali vlad s štirih celin, ki jih je povabil francoski predsednik François Mitterrand, se ob voditeljih sedmih najbolj razvitih držav na svetu, ki bodo danes začeli svoje pogovore, slovesnosti udeležuje tudi predsednik predsedstva SFRJ Janez Drnovšek, ki je že imel celo vrsto srečanj.

Dokaj skromna slovesnost, brez odvečnega blišča, je potekala ob izjemno strogih varnostnih ukrepih, trajala pa je komaj nekaj več kot pol ure. Angleska filmska in gledališka igralka Jane Birkin, ki že dolga leta živi in dela v Franciji, je ob glasbeni spremljavi prebrala vseh 17 členov univerzalne deklaracije o pravicah človeka in državljana iz leta 1789, prvega akta te vrste v svetu, ki je navdihnil demokratske procese tudi v drugih državah in celinah.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Skupinski posnetek voditeljev držav, ki se udeležujejo proslav ob 200-letnici francoske revolucije (Telefoto AP)

Nepričakovan zaplet po Andreottijevem odhodu

Craxi in La Malfa sta si spet v laseh

DUŠAN KALC

RIM — Politični položaj se je včeraj spet nepričakovano poslabšal. Nepričakovano, ker je bila večina prepričana, da so se z De Mitovim padcem razmere v petstrankarski večini vendarle normalizirale in da bo šlo odslej hitreje. Kaže pa, da ne gre povsem po teh predvidevanjih. Andreotti je včeraj odpotoval v Pariz s skritim upanjem, da bo morda že prihodnji teden privedel varno v pristan svojo nalogo, v Rimu pa se je medtem takoj nekaj zataknilo. Spet so izbruhnili prepiri med Craxijem in La Malfa. Nekateri še vedno zatrjujejo, da gre samo za osvežujočo poletno ploho, ki ni v tej rimski soparni pripeki nič nenavadnega, in da bo Andreotti s svojo preizkušeno spretnostjo brez težav premostil vse ovire. Drugi, že itak do grla siti sramotnih zavlačevanj in nespodobnega političnega igranja, pa se pesimistično sprašujejo, če ne gre morda za nove resne zaplete, ki lahko spet podaljšajo življenje tej nemogoči vladni krizi. Ob tem pa navajajo hipoteze o oblikovanju novih političnih formul, kot na primer štiristrankarske formule z republikanci ali socialisti izven vlade.

Kdo ima prav in kaj se pravzaprav dogaja, bomo videli v prihodnjih dneh. Dejstvo je, da so se včeraj spet udarila socialistična in republikanska kopja v zvezi s še vedno živim pred-

sodkom glede laičnega zavezništva z radikalci. Vse je kazalo, da so se z De Mitovim odhodom vode umirile. Še v včerajšnjih dopoldanskih urah se je zdelo, da to ni več problem. Sestla se je namreč odbor tajništva republikanske stranke in ob koncu je tajnik La Malfa dejal, da bi se iz raznih Craxijevih izjav dalo sklepati, da je problem laične federacije zanj rešen. Če je res tako, je pristavil La Malfa, je to pomemben korak na poti razčiščenja politične zmede.

Politični opazovalci so v teh besedah zaznali nekakšen La Malfov umik pred Craxijevo napadalnostjo. V popoldanskih urah pa je La Malfa pojasnil, da ne gre za noben umik, temveč da so bile njegove besede le ironiziranje na Craxijev račun. Pri tem je republikanski tajnik ponovil, kar je dan prej povedal Andreottiju. In sicer, da naj preveri, če je laično zavezništvo za socialiste še vedno problem. Če je problem, naj ga Andreotti razčisti, če pa ni, naj ga Craxi s tem ne gnjavi več.

Za Craxija pa je to očitno še vedno problem. Pokazalo se je med včerajšnjo toliko pričakovano vsedravnno socialistično skupščino, ki je bila posvečena predvsem vladni krizi. Craxi se v svojem dolgem uvodnem poročilu tudi tokrat ni izognil dvomnosti. »Mi želimo vedeti, je dejal, če se bomo čez

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

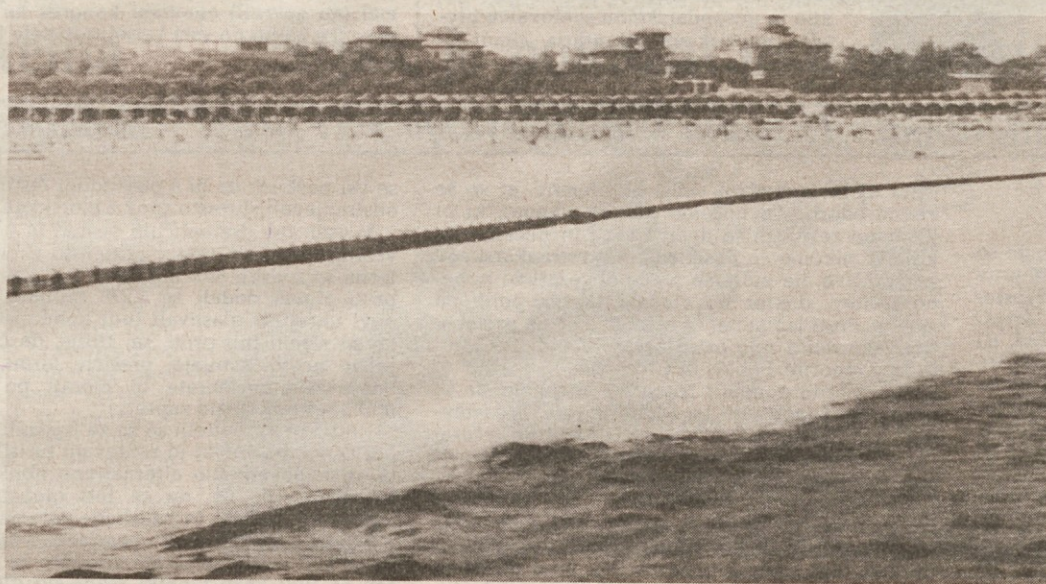
Poleg cvetenja morja ugotovili tudi prisotnost rdečih alg

Položaj na Jadranu postaja že dramatičen Poslanska zbornica odobrila nova sredstva

RIMINI, RIM — Na obalah severnega Jadrana je zavladal pravi preplah, odpovedi domačih in tujih turistov dobesedno dežujejo, tako da bo po prvih ocenah samo v turizmu škoda znašala 2.000 milijard lir, k temu je treba dodati še dolgoročne posledice za severnojadransko turistično ponudbo in škodo, ki jo bohotenje alg že povzroča ribištvo. Srd turističnih delavcev se stopnjuje, medtem pa je včeraj poslanska zbornica občutno povečala znesek za prve ukrepe v boju proti algam na Jadranu.

Včeraj so iz Riminija prišle prve skrajno zaskrbljujoče vesti. Biologi so namreč ugotovili, da se je v morju znižal odstotek kisika in da se že pojavljajo rdeče alge, ki bi lahko zadale še hujši udarec morju kot sedanje »cvetenje«. Te vesti so posredno potrdili tudi ribiči, ki so se v pristanišča vračali z bornimi ulovom. Po njihovih trditvah ribe niso več tako žilave in so po ulovu »utrunjene«. Pristaniška poveljstva so na morje poslala vsa razpoložljiva sredstva, da bi od blizu sledila razvoju cvetenja morja. Pred Riminijem je sluzasta preproga pen, ki nastajajo ob razmnoževanju alg, široka do dvajset milj. Alge pa se širijo tudi proti jugu. To so včeraj potrdili piloti izvidniških letal. Alge so se namreč pojavile na odprtem morju pred obalami Abrucov. Če bi v prihodnjih urah zapihal vzhodnik, se lahko tudi na tej dosedaj neprizadeti obali pojavijo alge s katastrofalnimi posledicami za turizem. Resnici na ljubo tudi v Abrucih ugotavljajo manjše število turistov. Za vse krivijo domače in tuje novinarje, ki naj bi v bistvu izkrivljeno poročali o bohotenju alg na vsem severnem in srednjem Jadranu.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Plavajoče pregrade so pred beneškim Lidom dokazale, da lahko zaustavijo alge (AP)

Usmrtili so Ochoa in druge tri oficirje

HAVANA — Včeraj ob zori so na Kubi usmrtili generala Arnalda Ochoa in druge tri bivše visoke oficirje, Antonia La Guardia, Amada Padrona Trujilla in Jorgea Martinez Valdesa, ki so bili obsojeni na smrt zaradi trgovanja z mamili. Na skupnem procesu so sodniki obsodili na različne kazni še drugih deset oseb.

Smrtna kazen za štiri bivše oficirje Castrove vojske je vzbudila veliko zaprepanost v svetu, kubansko ljudstvo pa je domala razdvojila. Fidel Castro, ki je vzroke najostrejših kazni pojasnil Kubancem v televizijskem govoru pretekli torek, je uradno popolnoma preslišal prošnje za pomilostitev, ki so jih poslali papež Wojtila, tajnik OZN De Cuellar, Amnesty International in drugi. Po eksekuciji pa se odpira vprašanje, ali je trgovanje z mamili, ki je potekalo preko Kube, zares dobilo smrtni udarec. Uradnih podatkov ni, kar že samo po sebi nudi plodna tla raznim ugibanjem.

Na Občini v Gradežu odbor KD-KPI-PRI

GRADEŽ — Demokristjan Mario Corbato je novi župan Gradeža. Izvolili so ga sinoči z glasovi »atipične«
koalicije KD, PRI in liste, ki združuje komuniste, neodvisnega socialista in predstavnika gibanja zelenih smejočega se sonca. V upravi bo KD imela tri odbornike, KPI dva, PRI enega. Odbor lahko računa na široko podporo 14 od skupnih 20 občinskih svetovalcev. Kljub temu pa je bilo sinoči za njegovo izvolitev potrebnih celih pet ur napete in ostro polemične razprave, ki je pokazala, da so še občutne posledice dolgotrajnih razprtij, ki so v Gradežu privedle v prejšnjih mesecih do razpusta občinskega sveta in predčasnih volitev.

Nova večinska koalicija se je osnovala na temeljnih dogovorih o konkretnih programskih točkah, opozicija, zlasti ostro PSI, pa ji očita nehomogenost in obtožuje KD zaradi izbire, ki je v nasprotju z zavezništvom v drugih upravah.

NA 8. STRANI

V Veroni umrl letalski podčastnik ki je bil žrtev rasističnega napada

VERONA — V veronski bolnišnici je včeraj zgodaj zjutraj umrl 51-letni letalski podčastnik Achille Catalani, ki je bil po rodu iz Taranta. Njegova smrt je nov opomin zaradi vse pogostejših rasističnih izpadov, do nje pa je prišlo zaradi poškodb, ki jih je dobil večer prej v pretepu pred svojim domom, potem ko ga je nekaj oseb ozmerjalo s »terrorom«. Zaradi udarcev je Catalani izgubil zavest, zato so ga prepeljali v bolnišnico, kjer pa se zaradi možganske krvavitve ni več zavedel in je po nekaj urah boja za življenje umrl. Že kmalu po pretepu so aretirali 32-letnega Rinalda Cimana in 33-letnega Alfreda Marchia, ki sta oba doma iz Montecchia di Crosara (Verona), ki naj bi najprej ozmerjala, nato pa še fizično napadla Catalanija.

Oba priprta sta preiskovalcem trdila, da sta se le branila pred podčastnikom, ki naj bi jima grozil z izvajanjem in krampom, žena pokojnega pa trdi, da naj bi oba moška fizično napadla njenega moža, napad pa pospremila z vzkliki: »Izgini od tod, 'terrone'!«

Točen vzrok smrti bo najbrž odkrila šele avtopsija, preiskovalni sodnik pa bo moral presoditi, koliko so na Catalanijevo smrt vplivali udarci in v kolikšni meri so prispevali k usodnemu poslabšanju zdravstvenih problemov, s katerimi se je Catalani že prej srečeval.

Preklicali so smrtno kazen za Paulo Cooper

NEW YORK — Vrhovni sodni svet iz Indiane je preklical smrtno kazen za Paulo Cooper in kazen spremenil v šestdeset let ječe. Mlada črka je skupaj s prijateljicami neke noči umorila profesorico v pokojni in ji ukradla nekaj bornih bankovcev. Od skupine pa je bila obsojena samo Paula. Takrat še ni imela 15 let, tedanji zakoni v državi Indiana pa so predvidevali smrtno kazen celo za desetletne otroke. Paula Cooper bo lahko prosila za pomilostitev, ko bo prestala polovico predvidene kazni.

Zakonodaja se je v tem času nekoliko spremenila, tudi zaradi pritiska svetovne javnosti, ki je za mlado morilko, ki je bila menda pod vplivom alkohola, večkrat prosila za pomilostitev. Zakon so spremenili tako, da bo sedaj v skrajnem primeru smrtna kazen veljala že za šestnajstletnike. Paula Cooper se je večkrat pokesala svojega dejanja, eno od njenih izpovedi pa so prav lani predvajale televizijske postaje z vsega sveta.

Samo v Italiji so lani človekoljubne organizacije zbrale milijon podpisov, ki so jih izročile tajniku OZN Peresu de Cuellarju. Mobilizacija za Paulo pa je zaobjela tudi parlamentarne in intelektualce in prišlo je do svetovne kampanje proti tako okrutnemu zakonu. Sodniki iz Indiane so upoštevali tudi, če že ne predvsem, mobilizacijo »proti smrti«. Poleg primera Cooperjeve so sodniki vzeli v pretres tudi številne druge smrtno obsodbe, ki se nanašajo na mladoletnike in ki jih v ZDA ni malo.

Predlog NATO o zmanjšanju števila letal

DUNAJ — Včeraj se je na Dunaju zaključil zadnji krog pogajanj o krčenju konvencionalnega orožja. Pogajanja se bodo nadaljevala po poletnih počitnicah, pred tem pa so predstavniki pakta NATO predstavili svoj predlog o vključitvi bojnih letal in helikopterjev na dnevni red dunajskih pogajanj. Temu so se v krogih NATO prej upirali, sedaj pa predlagajo, da naj bi skupno število bojnih letal in helikopterjev, s katerimi lahko razpolagata v Evropi oba bloka, omejili na 11.400 oziroma 3.800, s tem da nobena država med Atlantikom in Uralom ne bi smela imeti več kot 3.420 letal in 1.140 helikopterjev.

Ob predstavitvi svojega predloga so predstavniki NATO zavrnilo sovjetsko zahtevo, da pri številu bojnih letal, s katerimi razpolaga Varšavski pakt, ne bi štel tistih prestreznih letal, ki imajo le obrambne naloge. Po mnenju predstavnikov pakta NATO so ta letala sposobna tudi za ofenzivne naloge, zato zahtevajo tudi njihovo vključitev v skupno število. Predlog Atlantikega zavezništva našteva 39 vrst bojnih letal in 16 vrst helikopterjev, ki naj bi prišli v poštev za krčenje.

Sovjetska stran bo predlog ocenila, za zdaj pa so se omejili le na izjavo, da ta predlog lahko prispeva k pospešitvi pogajanj o krčenju konvencionalnega orožja.

Po protestih Hrvaške zaradi velikosrbskih izpadov v Kninu Srbski komunisti odgovarjajo z napadom na hrvaško vodstvo in na Milana Kučana

LJUBLJANA-BEOGRAD-ZAGREB — Danes bo zvezna skupščina odobrila rebalans proračuna in s tem bo ponovno (vsaj za nekaj časa) Markovičeva vlada ostala trdna v sedlu. Ozadje tega razpleta še ni povsem jasno: ali gre za reševanje nekaterih problemov ali pa je glede kliringa Marković popustil srbskemu vodstvu, ki odločno zahteva, da se nadaljuje izvoz v SZ, ne oziraje se, da je med glavnimi povzročitelji inflacije.

Pozornost se je včeraj preusmerila k centralnemu komiteju Zveze komunistov Srbije, ki je razpravljal o mednarodnih odnosih v ozračju kninske proslave in zaostrenih protestov Hrvaške. Iz uvodnega poročila člana predsedstva dr. Vojka Petkovića in nadaljnje razprave pa izhaja, da je Srbija odlično rešila svoje nacionalno vprašanje, da ni v njej nobenega srbskega šovinizma in nacionalizma in da ga ni bilo celo v najbolj vročih trenutkih izbruha albanske separatizma in nacionalizma. Šovinizem in separatizem je v drugih okoljih in v tej zvezi je bila izrečena celo trditev: »Izjava, da se v Starem trgu brani avnojsko Jugoslavijo, je izdaja domovine.«

To je izjava predsednika slovenskih komunistov Milana Kučana, izrečena pred dobrim mesecem, in je torej ponovljen najbolj grob napad na prvega človeka slovenskih komunistov.

Dr. Vojko Petković zahteva, da je treba takoj narediti novo ustavo in črtati tiste člene, ki so povzročili oblast pokrajinskih in republiških birokracij, konfederacijo, razkroj Jugoslavije in nacionalizem. Treba je obnoviti resnično oblast delavskega razreda, enakopravnost narodov in narodnosti. Zato naj bi

federaciji vrnilo pooblastila, da bo lahko učinkovito branila ustavne pravice. Odločno je napadel separatizem, češ da je to zabloda, da lahko republiške birokracije rešujejo probleme. Politični pluralizem vidi samo v SZDL, seveda ob prevladi demokratičnega centralizma v partiji.

»Srbski narod je rešil svoje nacionalno vprašanje v Jugoslaviji in v Srbiji, tradicionalno ni nihče diskriminiran zaradi tega, ker ni Srb.« V nadaljevanju je govornik orisal položaj v Vojvodini, kjer naj ne bi bilo nobenih nacionalnih problemov, odkar je bila vržena avtonomistična birokratska oblast.

»Tudi na Kosovu je albanska narodnost doživela kulturni napredek, kot ga ni nobena narodnost na svetu. Osnovni problem pa je za Petkovića diferenciacija, zaradi katere Srbijo obtožujejo najrazličnejših stvari, vse do stalinizma. V resnici pa je po besedah Vojke Petkovića ves problem odpor v raznih okoljih in v politiki, ki podpira albanske separatiste. Na Kosovu se je začel pozitiven proces sprememb, glavno vprašanje pa je ustavitvi izseljevanje Srbov in Crnogorcev. Srbski nacionalisti in njihove ideje niso imeli nikoli nobene opore v srbskem narodu, delavskem razredu, subjektivnih silah, in v družbi. Srbskega nacionalizma skratka ni.«

V daljši razpravi so se še zaostri la še omenjena stališča in vrstili so se napadi na SR Slovenijo, tokrat pa tudi na Hrvaško zaradi njenega nacionalizma.

Hkrati pa prihajajo iz Hrvaške prve vesti, da so srbske »mitingaše«, ki so divjali v Kninu, že postavili

pred sodnika in da so nekatere obsodili s šestdeset dni zapora.

V Splitu pa so se zbrali komunisti Dalmacije, ki so se zavzeli za »pravno državo, tržno ekonomijo, enakopopravno federacijo in politični pluralizem«; zahtevali so, da provokacije šovinističnih skupin na kninski proslavi obsodijo povsod. Uradna politika Srbije bi se morala opredeliti do pojavov izživiljanja velikosrbskih nacionalistov. Šovinistični izpadi ob sliki Slobodana Miloševića zahtevajo, da se srbsko vodstvo izreče. Dalmatinski komunisti so opozorili, da so se mnogi visoki funkcionarji slepili, dani mogoče izvažati protibirokratske revolucije iz ene republike v drugo. Na Hrvaškem ni mogoča kaka posebna hrvaška ali srbska politika in so pred ustavo vsi državljani enaki. To pa pomeni, da se nobenemu ne bo gledalo skozi prste, če bo izzival čustva drugih.

BOGO SAMSA

■ BEOGRAD — Tujim ribiškimi ladjam je med plovbo po obalnih vodah SFRJ prepovedan sleherni ribolov. Vsaka ladja mora med plovbo po tem delu Jadrana ribiški pribor in opremo imeti v skladišču ali zapečateni. To je bistvo predloga spremembe zakona o obalnem morju in epikontinentalnem območju SFRJ, ki ga je ZIS včeraj poslal zvezni skupščini.

Predlog predvideva, da je treba tujo ladjo, ki bi jo zaplenili zaradi kršitve zakonov, predati pristojnemu organu v najbližjem jugoslovanskem pristanišču. Plovilo lahko tudi trajno odvzamejo, če ugotovijo, da gre za »starega grešnika«. (dd)

Pekinski delavec obsojen zaradi intervjuja za ABC

PEKING — Na Kitajskem so včeraj v Chengdaju zaradi namernega zažiga in kontrarevolucionarnega delovanja izvedli še dve smrtni kazni, precej pozornosti pa je kitajska državna televizija namenila tudi obsodbi 42-letnega pekineškega delavca (na sliki AP) zaradi intervjuja, ki ga je dal za ameriško televizijsko mrežo ABC.

Pekinski špijoni so intervju »odkrili« s pomočjo satelita, še preden so ga oddajali v Združenih državah Amerike. Takoj so posredovali sliko intervjuvanca in prej kot v 24 urah, sta se našli dve ženski, ki sta ga za nagrado prijavili policiji. V intervjuju naj bi moški, katerega imena niso sporočili, trdil, da so na Tienanmenu pobili najmanj 20 tisoč ljudi.

V Pekingu pa so kitajske oblasti spet obnovile napade na Francijo, ker je nudila gostoljubje enemu od voditeljev študentskega upora Wu' Er Kai-xiju in gospodarskemu svetovalcu bivšega partijskega sekretarja Zhao Ziyanga Yan Jaquija.

Tudi v ameriškem senatu sprejet amandma o Kosovu

NEW YORK — Podobno kot je to v začetku meseca storil že predstavniški dom ameriškega kongresa, je zdaj tudi senat brez razprave sprejel amandma, ki govori o kršenju človekovih pravic v Jugoslaviji. Dopolnilo se skupaj s kakimi 60 drugimi drži osnutku zakona o pomoči ZDA tujini.

Amandma, ki je v Jugoslaviji povzročil proteste in polemike, v ameriški javnosti oziroma občilih ni naletel na nikakršen odmev, zanimivo in hkrati značilno pa je, da o njem tudi ni bilo nikakršne razprave v kongresu. Dokument zelo jedrnato (potem ko uvodno poudarja, da ZDA še naprej podpirajo neodvisnost, enotnost in ozemeljsko nedotakljivost Jugoslavije) ugotavlja, da je več primerov, s katerimi Jugoslavija krši mednarodno sprejete standarde o človekovih pravicah. V njem je tudi rečeno, da se te kršitve nanašajo na določene etnične skupine in območja, zlasti pa na Albance na Kosovu. Vendar pa amandma že v naslednji točki poudarja, da je treba zavarovati človekove pravice vseh etničnih skupin na Kosovu. Kongres v tem amandmaju tudi izraža zaskrbljenost nad kršenjem človekovih pravic in represivnim urejanjem krize na Kosovu in poziva jugoslovansko vlado, naj v celoti spoštuje naloge, ki ji jih nalagata splošna deklaracija o človekovih pravicah in sklepna helsinkiška lista, pri popolni zaščiti albanske etnične manjšine in vseh drugih nacionalnih skupin v Jugoslaviji.

Amandma, ki ga je podprl tudi zunanje-politični odbor senata, bo skupaj s preostalim zakonskim svežnjem sprejema (ali zavrnil) ameriški kongres na zasedanju obeh domov. To pa bo po vsej verjetnosti šele jeseni.

MITJA MERŠOL

Nejasna smrt poljskega duhovnika

VARŠAVA — V obmorskem kraju Krzyca Morska, približno 50 kilometrov od Gdanska, so včeraj našli truplo 39-letnega duhovnika Sylwestra Zycha. Preiskovalci ne izključujejo možnosti, da gre tudi tokrat za umor. Zich je bil na počitnicah v bližnjem Braniewu. Na truplu, ki je ležalo na neki avtobusni postaji, ni vidnih znakov nasilja.

Od začetka letošnjega leta sta na Poljskem v skrivnostnih okoliščinah umrli že dva duhovnika. Umor Stanislawa Suchowoleca je policija že arhivirala, saj na bi šlo za običajen incident, primer Stefana Niedzielaka pa je še odprt. Sylwester Zich ima za razliko od ostalih umorjenih duhovnikov dokaj nenavadno preteklost. V času vojaške vlade je bil obsojen na šest let zapora, ker je sodeloval pri umoru nekega policista. Zaradi pomanjkanja dokazov so mu pozneje kazen znižali na 4 leta.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Začetek proslav

Človekove pravice in razmah demokracije so v tesni zvezi z gospodarskim razvojem in prav zato so francoski prireditelji proslav ob dvestoletnici revolucije sklenili izrabiti sočasje letošnjega vrha sedmerice bogatih držav, da bi na neformalnih pogovorih najvišjih politikov s Severa in Juga spodbudili akcije v prid hitrejšemu napredku manj razvitih držav. Tako se je v saloni Elizejske palače takoj po slovesnem kosilu, ki ga je v čast svojim gostom priredil francoski predsednik François Mitterrand, razvila pisana paleta pogovorov, nastalo pa je tudi nekaj prvih pobud za institucionalizirano reševanje razvojnih problemov. Štirje predsedniki - Abdou Diouf (Senegal), Radživ Gandhi (Indija), Hosni Mubarak (Egipt) in Carlos Andres Perez (Venezuela) - so Mitterrandu predlagali, naj skliče vrhunsko srečanje, na katerem bi obudili dialog Sever-Jug.

Toda pravo slavlje se bo začelo šele danes, ko si bodo ugledni gostje in množica Francozov ogledali slavnostno vojaško parado na Elizejskih poljanah. Slavlje se bo nato nadaljevalo povsod po Parizu, povsem drugače pa bo z voditelji ter zunanjimi in finančnimi ministri sedmih industrijsko najbolj razvitih držav, ki bodo že danes popoldne začeli svoje 15. vrhunsko zasedanje. Sočasnost proslavljanja dvestoletnice francoske revolucije, predvsem pa tudi istočasna prisotnost nekaterih voditeljev manj razvitih držav, bo vrhu sedmerice nudila priložnost, da poglobljeno spregovori o perečem problemu prezadolženosti nerazvitih držav, sprejeli pa naj bi tudi politične dokumente o odnosih med Vzhodom in Zahodom, ocenili položaj na Kitajskem in sprejeli skupni dokument o boju proti mednarodnemu terorizmu. Vrh najbolj razvitih držav se bo zaključil v nedeljo popoldne.

● Craxi in La Malfa

kakšen mesec znašli pred zavezništvom med PRI-PLI in Pannello. To bi bilo preveliko politično protislovje, da bi ga lahko podcenjevali. Laična federacija ni bila le preteza za zrušenje De Mite. Je še vedno resen problem, ki ga je treba razvozlati. Za socialističnega voditelja je sedanja politična zmeda tudi posledica polemik, ki prihajajo z določenih strani KD. Pri tem je seveda mislil na levico. Zatem je pristavil, da De

Mita ni bil sposoben rešiti problemov, ki so še vedno odprti. Mi nečemo ovirati nikogar, ki bi jih hotel rešiti, je še dejal Craxi, in nočemo izključiti nikogar iz dosedanjega pestrankarskega zavezništva, ne moremo pa se obvezati za nobeno rešitev, dokler bo vladala takšna politična zmeda. Proti laičnemu zavezništvu so na socialistični skupščini zelo ostro nastopili tudi De Michelis, Signorile, Fabbri in Cicchitto.

Kaj vse to pomeni? Nekateri zatrjujejo, da bi Craxi rad izločil tudi La Malfa iz igre. Predstavniki demokristjanske levice Gargani je včeraj razkril novinarjem, da je Craxi predlagal same-mu De Miti štiristrankarsko varianto brez republikancev. Če boš krenil na to pot, naj bi mu bil dejal, boš lahko sestavil vlado v pol dneva. De Mita pa naj bi to, kot zatrjuje Gargani, odklonil. Bo mar tudi Andreotti postavljen pred podobno bomo? In če bo, kako bo ravnal? Odgovor bomo lahko prebrali v nadaljnjih poglavjih te neskončne povesti o nevarni in zaskrbljujoči degeneraciji italijanskega političnega življenja.

● Položaj na Jadranu

Večina turističnih delavcev pa je že opustila napade na novinarje, saj se vsi dobro zavedajo, da je krivda za sedanje stanje druge.

Dva tisoč milijard lir izgube za 5.000 turističnih objektov ob jadranski obali, od 25 do 30 odstotkov manj nočitev tujih turistov, konec kopališke sezone že 31. avgusta v večini krajev »italijanske Floride«, če se s takojšnjimi ukrepi ne bo izboljšalo sedanje položaja. To je bila črtnogleda ocena Giovannija Colomba, predsednika združenja hotelirjev in turističnih delavcev Fai-at. Colombo je poudaril, da vsem zastaja diih ob pričakovanju izvidov analiz višjega zdravstvenega sveta, ki bi morale biti objavljene šele danes. Od teh analiz bo odvisno, če se bo kopališka sezona sploh nadaljevala. Predsednik Faiata je tudi obsodil zadržanje političnih sil, ki so osem mesecev izgubile s praznim besedičenjem in šele predvčerajšnjim nakazale prve zneske za boj proti cvetenju morja. Po njegovem mnenju so bili letošnji zapleti predvidljivi, saj je pojav evτροφizacije znan že vrsto let.

V boju z algami so se turistični delavci srednjega in severnega Jadrana odločili, da se bodo postavili po robu algam s plavajočimi pregradami. Prvi poskusi so baje obetavni, izjavili pa so

se vsi poskusi, da bi s posebnimi čistilnimi čolni odstranjevali sluzasto snov z morskega površja.

V vseh teh dramatičnih vesteh je pozitivno le včerajšnje glasovanje v poslanski zbornici, s katerim so znesku 55,5 milijarde lir za prve ukrepe proti algam dodali še 1.276 milijard lir. Za ta novi ukrep so glasovali tudi komunisti, medtem ko so zeleni bili proti, saj trdijo, da čistilne naprave ne zadostujejo: prašičje farme in druge onesnaževalne obrate bi morali po njihovem mnenju kratkoma zapreti.

Krajevni upravitelji so se že izjasnili proti davčni nepokorščini, ki jo zahtevajo turistični delavci, in napovedujejo alternativne oblike boja, ki bi vlado prisilile, da se loti globalne rešitve vprašanja Jadrana in padeške porečja.

Medtem ko krajevni upravitelji, vlada in politične sile mrzlično iščejo zdravilo za bolni Jadran se tudi znanstveniki razhajajo glede dejanskih vzrokov sedanjega prekomernega bohotenja alg. Profesor Antonio Brambati, odgovoren za oceanografijo in pomorsko tehnologijo pri Vse-državnem svetu za raziskave, je prepričan, da je pojav nekaj povsem normalnega za severni Jadran. Po njegovem naj bi cvetenju botrovali meteorološko-klimatski vzroki od visoke temperature morja do slanosti in odsotnosti morskih tokov. Podobno kot leta 1988 je tudi letos bohotenje povzročila izredno mila zima, saj je bila temperatura morske vode za stopinjo višja kot običajno. Brambati navaja, da je bil ta pojav prisoten tudi v preteklosti, ko morje še ni bilo onesnaženo, saj še ni bilo intenzivnega poljedelstva z uporabo kemičnih gnojil in pesticidov ter živinorejskih farm, prav tako je bila industrija še v povojih, da je bil dotok hranljivih snovi v Jadransko morje minimalen. Po njegovih besedah smo bili priča takim cvetenjem leta 1729, 1872, 1888, 1928 in 1931, kar naj bi dokazovalo, da cvetenju ne botruje evτροφizacija, temveč je to čisto naraven pojav. Prav zaradi dotoka hranljivih snovi je Jadransko morje tako bogato, saj je v njem petkrat več rib kot v Tirenskem morju.

S takimi optimističnimi ocenami, ki v marsičem spominjajo na nedavne ocene raznih italijanskih politikov, pa se večina strokovnjakov ne strinja. Docent bolonjske univerze Lanfranco Mancini navaja, da pojav nadzorujejo že dvajset let. Prvi pomor morskih organizmov zaradi prekomernega bohotenja alg pa so ugotovili že leta 1969. Najhuje je bilo 7. septembra leta 1975, ko je morje od Cervie do Cesenatice na obalo

naplavilo kar 70 tisoč kg mrtvih rib, rakov in školjk. Za razliko od prof. Brambatija, ki trdi, da je vse v mejah normale, pa je prof. Mancini prepričan, da se je v Jadranu porušilo ekološko ravnotežje. V morje doteka več hranljivih snovi, kot jih lahko morski organizmi brez motenj asimilirajo. Posledica je prekomerno razmnoževanje alg, ki v tem procesu znižajo odstotek kisika v morju, kar povzroča ob razpadanju alg prave pomore živih organizmov. Prav zato je včeraj biolog Mauro Marzoni svetoval, da bi prepovedali pobiranje srčank (kaperoclov) in drugih školjk, ki omejujejo evτροφizacijo.

Letalski posnetek sluzaste prevleke pred Rimlinijem (Telefoto AP)

Po včerajšnji objavi ministra za industrijo Adolfa Battaglia

Danes ali jutri imenovanje komisarja za družbo Cogolo

Zunanjetrgovinski minister R. Ruggiero obvestil ambasadorja SZ

RIM, VIDEM — Danes ali jutri bo minister za industrijo Adolfo Battaglia imenoval izrednega komisarja, ki bo upravljal podjetje Concerie Cogolo v Zuglianu, dokler se istoimenska industrijska grupa tako ali drugače ne izvleče iz finančne krize. Minister je to zagotovil neposredno Gianiju Cogolu in njegovemu odpravniku poslov Enzu Caineru, ki ju je k njemu pospremil minister za prevoze Giorgio Santuz. Pritiski deželnih političnih in sindikalnih sil, deželne skupščine, ki je predvčerajšnjim izglasovala resolucijo o nujni po izvajanju "Prodijskega" zakona št. 95, predvsem pa parlamentarcev, ki so se včeraj popoldne sešli z ministrom Battaglio, so torej obrodili sadove: ko ne bi uvedli komisarske uprave pred 22. julijem, bi grupa Cogolo izgubila veliki posel s Sovjetsko zvezo, kajti ta bi po omenjenem datumu svoja naročila preusmerila drugam.

Vest, da bo predstavnik rimske vlade z imenovanjem komisarja priskočil na pomoč Cogolu "v prihodnjih dneh", kot je bilo najprej rečeno, oziroma "še ta teden", kot se je glasila zadnja verzija, je potrdilo samo ministrstvo za prevoze s posebnim sporočilom; v njem piše, da je minister Battaglia priznal veljavnost tehnične dokumentacije, ki so mu jo predložili "reševalci" industrijskega kompleksa v utemeljitev prošnje o izredni upravi. Santuz je to ocenil kot "dober rezultat, ki omogoča, da lahko z zaupanjem obravnavamo

industrijsko in zaposlenostno prihodnost Furlanije-Juljske krajine, katere je Cogolova stvarnost važen dejavnik". Prav tako je bil zadovoljen seveda tudi Gianni Cogolo: poseg obeh ministrov je čezvse povoljno ocenil, sicer pa izrazil željo, da bi lahko čimprej spet steklo delo v obratih, ki jih zadeva komisarski režim.

O zadevi je zavzel stališče tudi minister za zunanjo trgovino Renato Ruggiero. Pravzaprav je s tem samo odgovoril na vprašanje, ki so mu ga bili zastavili nekateri socialistični predstavniki iz naše dežele, in med drugim povedal, da je z razvojem postopka za rešitev Cogolove grupe iz stiske nadrobno seznanil sovjetskega veleposlanika v Italiji Lunkova; s tem namenom seveda, da bi ambasador posredoval v Moskvi, da že dogovorjenih naročil o trgovinskem in siceršnjem sodelovanju s furlansko družbo, katerih vrednost se suče okrog 500 milijard lir, ne bi, kot smo že rekli, preusmerili drugam.

Vsa zadeva seveda najbolj tare dobro tisočeri-cogolovih uslužbencev. Ob propadu družbe bi ostali na cesti, sicer pa jim tudi rešitev, kakršno predstavlja načrt, da bi krizno podjetje prevzela Compagnia Finanziaria Veneta, ne daje popolnih jamstev. Videmski nadškof msgr. Alfredo Battisti, ki je včeraj sprejel njihovo delegacijo, bo zanje in za njihove družine v nedeljo daroval solidarnostno mašo. (dg)

Opazovalnica delovnega trga v FJK se vključi v državni sistem

RIM — Minister za delo Rino Formica in podpredsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine oziroma odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone sta včeraj podpisala sporazum, po katerem se bo Opazovalnica delovnega tržašča v FJK vključila v ustrezni vsedrjavni sistem. To pomeni, da bodo vsi podatki o razmerah na delovnem trgu pri nas šli v osrednjo "banko podatkov" in bili na razpolago delojemalcem v vsedrjavnem merilu, kar naj bi znatno koristilo gibanju zaposlenosti v naši deželi.

Ti podatki zadevajo, kot je znano, vse kar je v zvezi s povpraševanjem in ponudbo delovnih mest, in so zato dragoceni za vsa tista deželna telesa, ki se bavijo s socialno-gospodarskim programiranjem.

Temelje združenega, integriranega sistema bodo predstavljali avtomatični, telematsko povezani podatkovni arhivi, ki jih bodo strokovnjaki za statistiko sestavljali s poenotenimi kriteriji, obenem pa - kot je bilo rečeno ob podpisu včerajšnjega sporazuma v Rimu - ob strogem spoštovanju načela o zaupnosti.

Ob dnevu vstaje slovenskega naroda 10. spominski pohod iz Pliberka na Komelj po poteh Domnove čete

CELOVEC — Ob dnevu vstaje slovenskega naroda bo v nedeljo, 16. julija, 10. jubilejni spominski pohod na Komelj "po poteh Domnove čete". Zbirališče bo ob 8.30 do 9. ure pri tov. Janku Apovniku na Borovju št. 32 pri Pliberku (Woroujach bei Bleiburg). Apovnikova hiša stoji ob cesti, ki pelje iz Pliberka proti državni meji - Holmec, 2 km pred mejo na razpotju Šmarjeta - gostilna Kos. Odhod od Apovnika bo ob 9. uri preko Šmarjete do spomenika padlim partizanom na Komlju, kamor bodo udeleženci prispeli ob 13. uri. Tam bo kratka spominska svečanost, potem pa partizanski miting.

Pot pohoda je dolga 7 km v eno smer. Za vse tiste, ki se bodo peljali z avtomobilom, je zbirno mesto pri spomeniku pri Cimpercu. Na pohodu bodo obujali spomine na težke čase narodnoosvobodilne borbe in se spominjali vseh tistih, ki so takrat trpeli in dali svoja življenja za svobodo slovenskega človeka.

Zveza koroških partizanov, Področni odbor Pliberk, Slovensko prosvetno društvo Edinost v Pliberku, krajevno združenje ZSM Pliberk in krajevni odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, ki organizirajo spominski pohod, vabijo nanj vse, še posebno pa mladi rod, da se bo še temeljiteje seznanil z našo bridko, a svetlo, slavno preteklostjo. Prireditelji opozarjajo udeležence, naj se za pohod - ki bo ob vsakem vremenu - primerno oblečejo in obujejo. Poskrbeli bodo tudi za malico.

Nota vladnemu komisarju

Deželna vlada naj bi kršila posebni statut

TRST — Načelniki svetovalskih skupin KPI, DP, Zelene liste, Zelenih in MF so pisno opozorili vladnega komisarja na domnevno kršenje posebnega statuta Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine. To pa zato, ker deželni svet pa tudi sam deželni odbor že od 6. junija polnopravno delujeta brez odbornika-suplenta, vtem ko bi zaradi tega morala reševati zgolj redne upravne zadeve, kot to določa 34. člen ustavnega zakona št. 1 z dne 31. januarja 1963 (statuta FJK). Šestega junija so izvolili suplenta, ki pa je nato postal redni odbornik, tako da od tedaj suplenta sploh ni. Načelniki omenjenih skupin pozivajo vladnega komisarja, da v skladu s svojimi pristojnostmi ustrezno poseže.

Če do 25. julija ne bo novega načrta, jo bo dal Jörg Haider konec leta zapreti

Tovarna Obir na Rebrci je še vedno na prepihu

Koroška deželna vlada je sprejela poseben razvojni program za velikovško območje

CELOVEC — Tovarna celuloze Obir na reberci, last SOZD Slovenija papir, bo morala najpozneje do torka, 25. julija, sporočiti, kaj namerava s tovarno. Če novih projektov ne bodo predložili, bo dovoljena izdelava celuloze do konca leta, da bi tako porabili zaloge lesa. Tako je sklenila koroška deželna vlada na seji pod vodstvom deželnega glavarja dr. Jörga Haiderja. Hkrati so - ne glede na usodo Obirja in 220 zaposlenih v tej tovarni - sprejeli poseben program za območje velikovškega okraja, posebej upošteva dolino reke Bele, ob kateri stoji Obir. Program je tridelen. Prvič gre za znanstveno-ekonomsko študijo, na podlagi katere bi za velikovški okraj, pa tudi za okraj Wolfsber sprejeli ukrepe za pospeševanje gospodarskega razvoja. Na območju Velikovca (oziroma njegove okolice) bodo odprli industrijsko cono, v kateri bi bila zbrana industrijska podjetja in obrtniki, ki bi bili po nebirokratski poti deležni olajšav in subvencij. Cona

naj bi začela poslovati naslednje leto; sprva bi v njej zaposlili deset ljudi. Finančna sredstva za to bo prispevala Babeg, koroška družba za odpiranje podjetij. Tretji del programa so ukrepi s takojšnjim učinkom.

Za strukturne zboljšave, s katerimi bi to območje naredili privlačnejše za investitorje, so namenili 20 milijonov šilingov. Deželno in Babegovo subvencijo za vsako na novo odprto delovno mesto so zvišali s 100.000 na 200.000 šilingov, v kar niso vštete podpore, ki jih daje zavod za zaposlovanje, za šolanje in za priučevanje delavcev. Posebna spodbuda je še v tem, da bodo investitorju krili četrtino projektnih in investicijskih stroškov.

Finančni referent (minister) koroške deželne vlade Max Rauscher je ob vsem tem sporočil, da obstajajo možnosti, da bo na območju južne Koroške odprl svoj obrat veliki ameriški elektronski koncern General Electrics. Američani se razgledujejo po Evropi, predvsem še v

Španiji, ker nameravajo odpreti industrijski obrat, v katerem bi sprva zaposlili 250 delovnih moči in na koncu 600 uslužbencev. V prvi fazi bi naložili v obrat pol milijarde šilingov. Te dni pridejo predstavniki koncerna na Koroško.

Dvojezična Občina Železna Kapla, kamor sodi Obir, za katero bi bilo zaprtje tovarne ne le hud udarec (izguba 220 zaposlenih), marveč bi imelo še druge posledice (izpad zaslužka od prodaje, manjši nakupi sprico brezposelnosti itn.), je sprejela resolucijo, v kateri zahteva nujna pojasnila od vodstva Obirja. Čimprej je treba skupaj s SOZD Slovenija papir razčistiti, ali misli nadaljevati izdelavo celuloze ali preiti na proizvodnjo lesovine. Če projektov ne bo, bi morali skupaj z občino izdelati načrt o nadomestnih delovnih mestih. Če bi prešli na proizvodnjo lesovine, so potrebni ukrepi sprico s tem povezanega črtanja 120 delovnih mest.

JOŽE ŠIRCELJ

Za predsednika občinskega izvršnega sveta Piran

Izvolili so Antona Mikelna

PIRAN — Delegati treh zborov skupščine Občine Piran so včeraj s 64 glasovi za in 5 proti izvolili Antona Mikelna za novega predsednika občinskega izvršnega sveta. Novega predsednika so manj kot leto dni pred iztekom mandata izvolili zato, ker je dosedajni Danilo Daneu prevzel funkcijo predsednika posloводства Turistične organizacije Portorož. Antona Mikelna bi morali izvoliti že na skupščinski seji pred tednom dni, ki pa (zaradi družbenopolitičnega zbora) ni bila sklepčna. V razpravi so nekaj pomislekov iznesli delegati portoroške krajevnne skupnosti, ki niso soglašali s predloženo listo članov piranskega izvršnega sveta. Novi predsednik občinske "vlade" je namreč predložil nekoliko spremenjeno sestavo izvršnega sveta s tem, da je zmanjšal število članov za dva, oba pa sta iz portoroške krajevnne skupnosti. Kljub pripombam so predlog novega mandatarja le sprejeli. Podpredsednik občinskega izvršnega sveta bo še naprej Pero Zovko, ki bo opravljal funkcijo sekretarja za občo upravo in proračun, novi predsednik Komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj je Jože Konc, direktor uprave za družbene prihodke Franc Bergant, za zasebno in drobno gospodarstvo bo zadolžen Genij Hrvat, za trgovino pa Mirko Milavec. Delegati iz portoroške krajevnne skupnosti so navajali tudi, da so od novega predsednika pričakovali več kadrovskih sprememb, da si nekateri občinski funkcionarji že leta podajajo stolčke in da bi bilo treba zamenjati tiste, ki se niso dovolj izkazali.

BORIS ŠULIGOJ

Na nedavnem regijskem tekmovanju za južno Primorsko v Hrvatinih

Štjak je pokazal največ gasilskih spretnosti

KOPER — Na regijskem tekmovanju v gasilskih veščinah za južno Primorsko, ki je bilo te dni v Hrvatinih, se je zbralo več ekip gasilcev obalnokraške regije in se pomerilo za pokal Matevža Haceta, bivšega predsednika Gasilske zveze Slovenije. Poleg veteranirov, mladincev, mladink in članic so se pomerili v mokri vaji tudi dve članski ekipi in sicer gasilskega društva Štjak, ki ga je vodil Drago Počkar, in gasilskega društva Razdrto. Največ spretnosti je pokazala ekipa gasilcev iz Štjaka, ki je zbrala 843 točk in tako osvojila 1. mesto (na sliki). Štjačani so veliko strokovnosti in spretnosti pokazali že junija na občinskem tekmovanju v Sežani, prvič pa se bodo udeležili tudi regijskega tekmovanja za pokal Matevža Haceta septembra v Kamniku. (oks)

Jutri v Lipici modna revija

SEŽANA — Jutri prireja Boutique DA-DA (Nova Gorica) modno revijo na terasi hotela Maestoso v Lipici. Začela se bo ob 21. uri in bo prikazala letošnjo modno, ki v vseh detajlih sledi najnovejšim modnim zapovedim. Za obiskovalce pa bo gotovo pomembnejše, da si bodo ogledali tudi modele, ki so dostopnejši malce plitvejšim žepom. Ob predstavitvi modelov Boutique DA-DA, ki ga vodi Darinka Marinič iz Solkana, bo nastopila tudi rock and roll grupa Kivi iz Izole ob povezovanju Vane Debevec. Za vse, ki ljubijo cvetje, pa bo cvetlični aranžma pripravila cvetličarna Babič iz Sežane. Pozneje bo za prijetno razpoloženje poskrbel ansambel Avanturisti. Tako se nam v Lipici, zeleni oazi na Krasu, obeta v teh poletnih vročih dneh osvežitev z najnovejšo modno. Prireditve bo gotovo prijetno doživeti ne le za modne sladokusce, ampak tudi za ostale. (O.K.S.)

Vode v Istri tokrat dovolj pa tudi presneto draga je!

KOPER — »Bodite varčni pri porabi vode!« so lani že sredi julija vodovodji v Istri opozarjali potrošnike. Letos se ta opozorila ne ponavljajo, saj je vode zaenkrat dovolj, dograjenih je pa tudi toliko novih zmogljivosti, da bojazni ne bi smelo biti. V hrvaški Istri (Istrski vodovod Buzet) imajo že od lani zgrajeno rezervno črpalnico Bulaž za dopolnjevanje vodnega vira Gradole, letos pa so pripravljeni tudi, da bi iz jezera Buteniga po potrebi dovajali vodo v Gradole. Na naši obali pa so minuli mesec končali še drugi del magistralnega vodovoda od Rižane proti Kopru in povečali možnosti oskrbe z vodo s 180 litrov vode v sekundi na okroglih 300 litrov v sekundi. Prvi del tega povečanja (60 litrov v sekundi) so na obalnem območju "občutili" že lani, ko je bilo pomanjkanje prav na račun dograditve prve etape vodovoda od Rižane proti Kopru bistveno manjše, letos bo pa še boljše. Seveda so napovedi tvegane, vendar istrski vodovodnji ocenjujejo, da tudi ob nenavadno slabi izdatnosti izvira Gradole (trenutno okrog 800 litrov v sekundi, namesto običajnih 1000 litrov v sekundi), problemov ne bi smelo biti. Če že bodo, bodo manjši kot pretekla leta, saj je trenutno vode dovolj in tako iz Rižane še vedno pošiljajo vodo v omrežje iz izvira po naravnih poti in le redko vključijo črpalke. Zanimivo pa je tudi, da je lani v tem času dnevna poraba vode bila okrog 42 tisoč kubičnih metrov (avgustovski rekord je bil 46 tisoč kubičnih metrov), letos pa je v teh dneh poraba le okrog 36.000 kubičnih metrov. Dokaj moko poletje, pa tudi visoka cena vode (13.200 din kubični meter za gospodinjstvo in 26.400 za gospodarstvo) pa nedvomno tudi nekaj prispevata k manjši porabi.

DUŠAN GRČA

Zakaj v Ilirski Bistrici ni bilo ekološkega tabora

ILIRSKA BISTRICA — Ekološki tabor, ki naj bi se pričel v ponedeljek, 10. julija, v Ilirski Bistrici in naj bi trajal dva tedna, je torej odpadel. Občinska konferenca ZSMS Ilirska Bistrica ga je odpovedala zaradi več vzrokov. Predsedstvo ilirskobistriških mladincev je med obravnavanjem poročil o pripravah na tabor, ki sta ju podala Aleš Zidar in Igor Kraševac (vodja tabora), navedlo, da se je na ekološki tabor prijavilo premalo udeležencev. Prijavljena sta bila samo dva mladince iz sežanske občine, obljuba kluba raziskovalcev na CUI v Postojni za 14 udeležencev pa ni bila izpolnjena. Organizatorji so poleg tega imeli tudi finančne težave: na razpolago so imeli sredstva po družbenem dogovoru o finansiranju mladinskega prostovoljnega dela v Sloveniji, nezanesljiv pa je bil finančni vir občinske raziskovalne skupnosti in obeh organizatorjev. Niso se mogli znesti tudi na strokovno vodstvo tabora. Poleg taborovodje bi

morali biti v vodstvu tabora vsaj še trije strokovnjaki s področja ekologije. Iz Sežane niso dobili imena, iz Ilirske Bistrice pa so bili strokovnjaki pripravljeni sodelovati največ v popoldanskem času. Tudi naloga RET je bila nedorečena. Glede na pomanjkanje izkušenj in strokovnosti pri izdelavi naloge je bil program dela nedorečen in premalo strokovno podkovan. Zaradi vseh teh vzrokov so organizatorji odpovedali tabor, saj ga niso mogli kvalitetno izpeljati, na golo improvizacijo pa niso pristali.

Predsedstvo ilirskobistriških mladincev je vsekakor podprlo idejo, da finančno in materialno skupaj z občinsko raziskovalno skupnostjo omogoči raziskovalno nalogo "Alge v notranjski Reki" in izdajo zbornika vseh od sedaj izvedenih analiz in raziskav notranjske Reke, ki jo bo opravila skupina mladih raziskovalcev iz Ilirske Bistrice.

O.K.S.

V okviru nameravanih sprememb deželne proračuna Dežela napoveduje investicije za zaščito kraškega teritorija

Vprašanje zaščite in razvoja kraškega območja je v teh dneh spet v središču pozornosti političnega sočnanja med strankami in tudi same deželne uprave, ki je v prvi osebi odgovorna za načrtovanje velikih urbanističnih posegov na teritoriju. Deželna tehnična komisija je pred dnevi na predlog odbornika Carboneja ustavila izvedbo nekaterih razvojnih planov padriškega Centra za znanstvene raziskave, deželni odbor pa sedaj napoveduje znatne investicije za zaščito tržaškega in goriškega Krasa, o katerih bo tekla beseda v deželnem svetu, ki se bo v kratkem ukvarjal s spremembami finančnega proračuna. Pospešeno zanimanje za Kras in za njegova številna odprta vprašanja je v javnosti in med političnimi silami naletelo na marsikatero tolmačenje. Nekateri so mnenja, da si hočejo nekatere stranke, v prvi vrsti socialisti, samo pridobiti zaupanje zelenih in naravovarstvenih orga-

nizacij, s katerimi imajo namen sklepati nova zavezništva. Drugi pa so mnenja, da so nekatere nepričakovane poteze odbornika Carboneja sad pričanja, da je treba s Krasom ravnati drugače kot doslej. Odgovore na ta vprašanja bodo vsekakor lahko dala le konkretna dejanja.

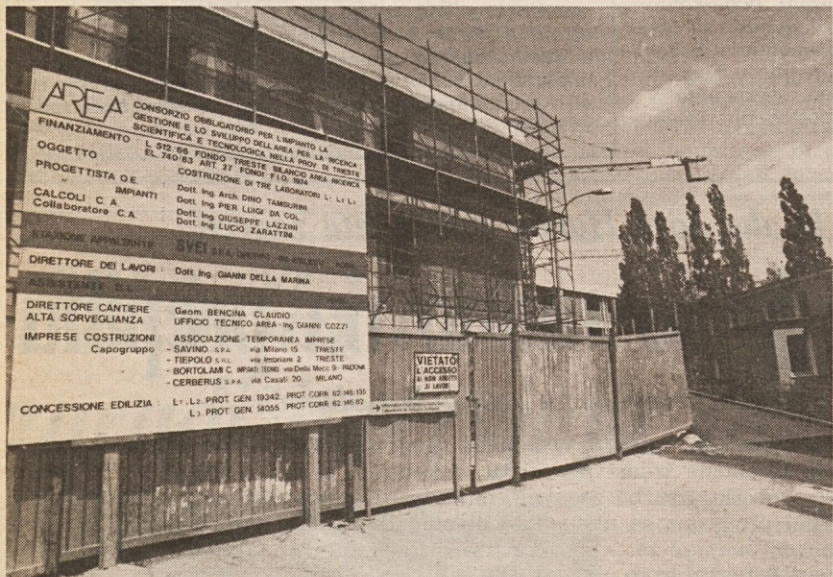
Tokrat je na vrsti Kraški park, ki ga je svojčas Dežela vključila v svoj osrednji urbanistični plan (PUR) in poverila tržaški Pokrajini nalogo, da izdela ustrezne načrte. Postopek pa je v bistvu ustavljen, v dvomu ni toliko ustanovitev parka, ampak predvsem, kdo bo ta park pravzaprav upravljal. Kraške občinske uprave s Tržaškega in Goriškega se odločno zavzemajo, da bi bodoči park, kot neposredni zaščitnik interesov prebivalstva, neposredno upravljala Kraška gorska skupnost, ki ima tudi na podlagi deželnih in državnih zakonov točne pristojnosti

na tem področju. Vsi pa niso tega mnenja. Melonarji in demokristjani pravijo, da bi morala bodoči park upravljati posebna ustanova "ad hoc", neke vrste konzorcij, ki bi dejansko okrnil pristojnosti gorske skupnosti in izničil njeno zelo pomembno vlogo pri zaščiti teritorija. Naravovarstveniki pa so za drugačno rešitev: park bi moral biti državnega značaja, torej pod nadzorstvom državne ustanove.

Carbone je ob napovedi deželnih posegov za Kras podčrtal, da se bo morala uprava zamisliti tudi ob vprašanju Kraškega parka. »Deželna vlada je pripravljena takoj izdelati triletno načrte za zaščito Krasa, ampak ne more kar tako prezreti nasprotovanje županov zainteresiranih občin in različna gledanja med Pokrajino in KGS. Ravno tako pa ne moremo mimo predloga za ustanovitev mednarodnega Kraškega parka, ki bo lahko odobren le z državnim zakonom,« podčrtuje Carbone, ki dodaja, »da Dežela ne stremi po izsiljenih rešitvah, ampak si bo zato prizadevala za iskanje čimbolj enotnega stališa med krajevnimi upravami in mnenji, ki prihajajo do izraza v javnosti.«

Podpredsedniku Dežele neposredno odgovarja tajnik Kmečke zveze Bukavec, ki pri vseh teh napovedanih posegih pogrša novo globalno gledanje na uravnotežen razvoj Krasa. »V začetku osemdesetih let smo z Deželo ob sporazumu za hitre ceste podpisali tudi protokol, ki je uvažal novo politiko do Krasa izhajajoč s konference o teritoriju, na katero danes žal še čakamo. Vsi koristni posegi so seveda dobrodošli, ne moremo pa biti zadovoljni samo z obljubami in z omejenimi posegi, ki ne upoštevajo razvejane specifičnosti tega področja, od njegovega teritorija do tradicionalnih gospodarskih panog in narodnostne posebnosti,« podčrtuje Bukavec, ki ne izključuje, da se za novo pozornostjo do Krasa skrivata le dvorjenje in nova politična pozornost do zelenih.

S. T.

Padriški raziskovalni center delno že izvaja razvojne urbanistične projekte. O napovedanih novih gradnjah bo tekla beseda na današnjem političnem vrhu, ki ga je sklical podpredsednik Dežele Carbone (Foto Križmančič)

Znani izidi matur na vseh višjih srednjih šolah Na znanstvenem liceju kar osem odličnjakov

Dijaki si ogledujejo izide matur na liceju Prešeren

(Foto Magajna)

Včeraj so tudi na znanstvenem liceju F. Prešeren objavili izide zrelostnih izpitov, tako da so sedaj znani rezultati matur na vseh šolah. Izide na strokovnem zavodu in na klasični gimnaziji smo objavili že pred dnevi. Treba je zapisati, da so izidi na realni letos naravnost presenetljivi, saj je maturitetna komisija »blagoslovila« kar osem »šestdesetic«. Tudi »klestenje« je bilo na splošno bolj milo, saj je pet dijakov vseh višjih srednjih šolah ni izdelalo. Za bivše maturante so se tako začele počitnice, ki pa bodo letos nekoliko drugačne: treba bo namreč razmisliti, kako in kaj z bodočnostjo... Pa poglejmo rezultate na posameznih šolah.

UČITELJIŠČE A. M. SLOMŠEK

Razred IV. a — Annalisa Bavcar (36/60), Patrizia Gollija (38/60), Jasmina Grgič (54), Marta Klinc (44), Anna Lokatos (52), Lara Puntar (40), Martina Rustia (40), Tamara Stanese (40), Elizabeta Stopar (45), Monica Tomsic (44). Ena dijakinja privatistka ni izdelala.

Razred IV. b — Tamara Bernhard (37/60), Martina Bogatec (43), Elisabetta Gregori (37), Dunja Grgič (43), Cristina Lasic (36), Ljuba Leghissa (38), Elen Lupinc (46), Irena Pahor (42), Laura Perini (40), Nadia Pischianz (40), Dunija Sancin (39), Mateja Starc (44).

VZGOJITELJSKA ŠOLA

Uspesoblenostni izpit so opravile Laura Di Marcantonio, Ivana Limbeck in Valentina Tul. Ena dijakinja ima popravni izpit.

TRGOVSKI TEHNIČNI ZAVOD ŽIGA ZOIS

Razred V. a — Mirjam Antonic (42/60), Daria Bukavez (46), Daniela Ciuk (48), Mikela Drnovscek (48), Nicola Golemac (42), Damiana Gustin (45), Ivana Krizmanic (38), Katja Milkovic (50), Carmen Natural (48), Nataša Pertot (43), Debora Pirc (42), Roberta Skabar (52), Romina Skabar (45), Maja Tenze (46), Tanja Urdih (40), Martina Vidali (48), Miran Zobec (45). Ena dijakinja ni izdelala.

Razred V. b — Davide Barini (40/60), Elena Bembi (38), Barbara Briscik (48), Daria Colja (54), Walter Corva (56), Barbara Dilema (39), Branka Gabrovec (50), Alenka Gustincic (43), Vera Kermez (42), Dario Kovacic (40), Elisabeth Oberdank (48), Tamara Rodella (40), Alenka Rupel (46), Marko Rupel (43), Nataša Samsa (45), Elena Smotlak (54), Peter Suligoj (50), Katja Volpi (46), Erik Zorn (44).

Razred V. c — Andrea Baldissin (36/60), Tanja Bencina (37), Sara Bensi (50), Nataša Bisiacchi (45), Tanja Canciani (38), Elena Carli (42), Maria Cherti (44), Katja Daneu (36), Tamara Dobrigna (54), Dimitri Ferluga (45), Erika Gorian (36), Aleksija Labiani (40), Paolo Lippolis (40), Martina Lorenzi (40), Patricia Malmenvall (48), Laura Mauri (44), Aljoša Milič (48), David Ota (42), Antonella Pavat (36), Tamara Pecchiari (37), Tiziana Perini (43), Mitja Rustia (48), Nataša Sancin (38), Marzia Zobec (54).

ODDELEK ZA GEOMETRIE

Zrelostni izpit so uspešno opravili Peter Auber (42/60), Tania Bait (48), Michela Cergol (46), Mauro Franza (44), Samo Kokorovec (44), Mitja Lorenzi (40), Igor Pernarčič (52), Tamara Sancin (40), Alan Skabar (47), Andrea Sossi (40), Alenka Sossi (46), Aleš Turk (43).

ZNANSTVENI LICEJ F. PREŠEREN

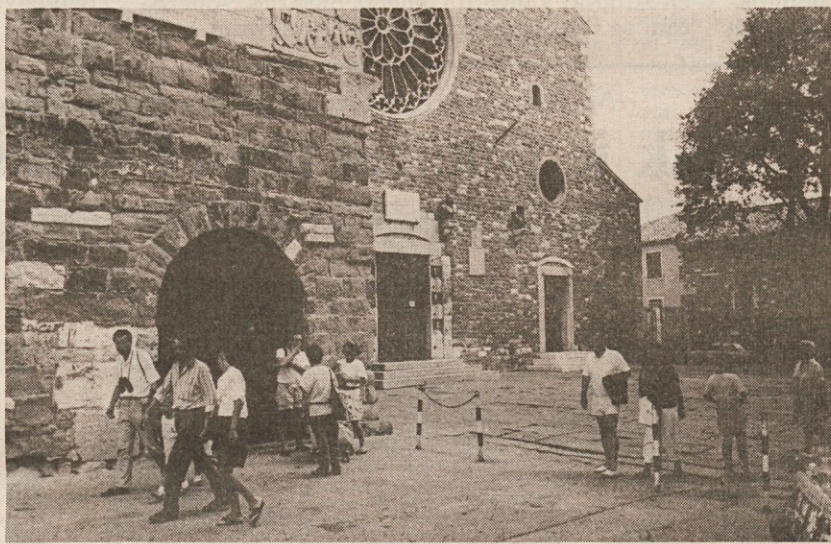
Izdelali so Ullisse Bravar (60/60), Oriana Bresciani (54), Cristina Carli (44), Tanja Carli (46), Mario Ciac (43), Michele Ciak (40), Lara Conti (42), Roberta Del Piero (44), Milena Grion (42), Tomislav Hmeljak (52), Ivan Milič (42), Martina Mosca (60), Marco Ozbic (60), Mitja Ozbic (60), Poljanka Pavletič (36), Jordan Pisani (56), Eleonora Prezzi (46), Barbara Rencelj (42), Franc Branko Sain (48), Erik Svab (60), Lara Tinta (45), Tanja Ursic (50), Tamara Zuzek (40), Christina Biber (45), Katja Colja (45), Mitja Čebulec (51), Erik Dolhar (46), Andrej Gruden (60), Milena Gustin (52), Goran Kocman (36), Varka Kozlovic (43), Elena Leghissa (50), Aleksej Mahnic (50), Tania Masten (55), Alenka Obad (60), Patrik Pahor (40), Paolo Panjek (39), Michelle Passerini (50), Daša Radović (42), Igor Sosic (56), Peter Sterni (60), Maja Stocca (42), Tanja Ukmar (51), David Zetko (40). Dva dijaka nista opravila zrelostnega izpita.

Trst bi moral smotrneje izkoristiti možnosti razvoja kulturnega turizma

Ali sta si Trst in turizem protislovna pojma? Ali ima Trst, ki so ga nekateri upravitelji (med katerimi je tudi bivši župan Staffieri) trdovratno orisovali kot smejoče se sredozemsko obalno mesto s čistim morjem, resnične možnosti, da postane živahno turistično središče (kot bi med drugim želel finančni mogotec Cardarelli)? Z vsakim poletjem se porajajo ista vprašanja, prav tako si nekatere ustanove vsako poletje prizadevajo, da bi Trstu ustvarili tisti turistični "image", ki ga naše mesto nikoli ni imelo, saj je vedno slovelo samo kot trgovsko središče.

Resnici na ljubo priliv turistov oziroma gostov v zadnjih letih nenehoma raste, pa čeprav zmerno. Od januarja do maja letos je bilo v Trstu namreč 2,8 odstotka turistov več kot v istem obdobju lani (97.700 nasproti 95.600). Gre sicer pripisati, da je narastlo število italijanskih gostov (3,5% več kot lani), medtem ko se je število tujih gostov rahlo znižalo (0,8 % manj). Če se je število gostov na splošno zvišalo, pa se je skrčilo število prenočitev. Medtem ko so tržaški hoteli in penzijo nudili lani 279.378 prenočitev, pa so jih letos nudili 271.685. S pomočjo teh podatkov je mogoče ugotoviti, da se je po eni strani razmahnil kongresni turizem (sorazmerno s številom prebivalcev naša pokrajina je tržaška kongresna dejavnost najbolj živahna v Italiji), po drugi strani pa, da klasični turisti ne najdejo v Trstu dovolj spodbud, da bi podaljšali svoje bivanje pri nas. Trst očitno ni dovolj zanimiv ne za množični turizem ne za elitni, kulturni turizem, pa čeprav bi za slednjega imel tudi nekaj šans.

»Povprečnemu turistu ne moremo nuditi ne sloviti umetnostnih zbirk ne neskončnih peščenih plaž z zabavišči,« pravi ravnatelj Avtonomne letovišarske in turistične ustanove za Trst in njegovo obalo Paolo De Gavarado. »Naša edina možnost je, da ovrednotimo tisto kulturno ozračje, ki je v glavnem zapuščina habsburške cesarstva, se pravi kavarniško tradicijo, neoklasicistično arhitekturno dediščino, na drugem mestu pa naravno bogastvo našega Krasa in njegove kulture, od plezalnih sten v Glinščici do osmic in kraških borjačev... Trst bi morali predstaviti kot kulturno križpotje, kjer se srečujejo različni narodi in ki je v preteklosti očaralo pomembne intelektualce, od Stendhala do Joycea. Če dobro pomislimo, je Trst s kulturnega vidika bogat in zanimiv, tega bogastva pa še sami ne znamo izkoris-

titi, da bi izboljšali svoje življenje. Za to stanje so odgovorni tako javni upravitelji kot zasebniki, saj obojim manjka podjetnosti. Ko bi zasebniki zaslutili, da je turistični razcvet možen — in po mojem je turizem ena od redkih možnosti, da se povzpne iz gospodarskega močvirja — bi že poskrbeli za to, da bi primerno pritisnili na javne uprave, ki bi bile nato prisiljene

ustvariti vse to, kar spada zraven. Tako bi mogoče vendarle ovrednotili naše muzeje in zgodovinske spomenike in bi poskrbeli za boljše in številnejše gledališke ter druge predstave in prireditve.

Če so namreč nekateri najpomembnejši tržaški muzeji že desetletja zaprti (kot muzej Revoltella, ki hrani zelo zanimivo zbirko moderne in sodobne umetnosti), pa je treba povedati tudi,

da so nekateri tržaški hoteli odprti samo šest mesecev na leto in da je za tujega gosta včasih skoraj nemogoče dobiti sobo tako v hotelu prve kategorije kot v najslabšem penzionu. Da ne govorimo o gostilnah in o drugih lokalih, ki zvečer zaprejo zelo zgodaj in ki so ob nedeljah ter ob praznikih večinoma zaprti. V takih okoliščinah je torej res težko misliti, da bi lahko nudili tudi najskromnejši turistični "paket". »Novo turistično središče v Sesslanskem zalivu, kakršnega načrtuje Cardarelli,« meni De Gavarado, »bi po mojem lahko res pripomoglo k bolj podjetniški miselnosti, saj bi spodbudilo še druge dejavnosti na širšem tržaškem ozemlju. Za to pa je, kot rečeno, potrebna širša, globalna vizija o tem, kar želi in mora biti kulturni oziroma turistični Trst.«

Turistični razmah nekega mesta seveda ni nujno odvisen od njegovega kulturnega nivoja (Rimini in Riccione sta za to dober primer), vendar je že res, da v Trstu turizem ne more biti ločen od kulture. Če pa naši upravitelji ne znajo rešiti niti najnujnejših tekočih zadev, ne moremo pričakovati, da bodo znali ustvariti vizijo nekega novega Trsta, pa čeprav smo že na pragu leta 2000 in nas še prej čaka "mejno" leto 1992.

B. G.

Na sliki (foto Križmančič) redki turisti pri Sv. Justu.

Zamejska skavtska organizacija načrtuje vrsto taborov v naravi Intenziven poletni program slovenskih skavtov

Slovenska zamejska skavtska organizacija je tudi za letošnje poletje pripravila svojim članom pester program v obliki taborov v naravi. Ta trenutek v letu je posebno slovesen in pričakovan, saj ne gre za običajno obliko nekoliko drugačnih počitnic, ampak je to krona, višek letnega delovanja. To je trenutek tesnejšega stika s stvarstvom, utrjevanja telesnega in duševnega zdravja, vzpostavljanja trajnejših in skakovostnejših odnosov med vsemi taborečimi. Za štiri tabore bo poskrbela naša organizacija sama, nekaj članov pa bo sodelovalo še pri nekaterih drugih pobudah.

Poletno delovanje se je tako ravnokar pričelo in sicer s potovalnim taborom, kateremu bosta sledila še dva tabora izvidnikov in vodnic ter tabor volčičev in veveric.

V teku je potovalni tabor POTA '89 za najstarejšo vejo s stalnim delom v Logu pod Mangartom. Prijavilo se je kar precejšnje število novincev roverjev in popotnic ter drugih starejših članov, da so bili odgovorni za pripravo tabora prisiljeni deliti udeležence v dve skupini.

Poglejmo preostali koledar:

od 19. 7. do 2. 8.: tabor A za vejo izvidnikov in vodnic (1., 3. in 4. četa) bo prav tako v Logu pod Mangartom;

od 17. 7. do 31. 7.: tabor B prav tako za vejo izvidnikov in vodnic (2. in 5. četa) bo pa v Sodražici pri Ribnici na Dolenjskem;

od 2. 8. do 12. 8.: tabor volčičev in veveric v Logu pod Mangartom.

Poleg tega se skupina 35 slovenskih skavtov iz različnih pokrajin pripravlja na poseben mednarodni

tabor ALIJAMBOREE, ki bo v Valcellini pri Pordenonu od 20. 7. do 30. 7. Tabor sodi v okvir širšega podviga italijanske skavtske organizacije AGESCI, ki predvideva sto istočasnih poletnih taborov v celi Italiji, za skupno število okrog 30.000 taborečih. Mednarodnega tabora v Barcisu se bodo udeležili tudi gostje iz Slovenije, Avstrije in Nikaragve, predviden pa je tudi prihod skupine poljskih skavtov. Še ena pobuda, pri kateri bo sodelovala SZSO, je mednarodni tabor v Bazovici na področju T8, kjer namestavajo zgraditi sinhrotron. Skupaj s slovenskimi taborniki, raznimi naravovarstvenimi organizacijami in domačimi športnimi ter kulturnimi društvi, bodo slovenski skavti ob ostalem sporedu spremljali tudi mimohod 250 skavtov iz cele Evrope, ki bodo v okviru mednarodnega skavtskega srečanja EURO-FOLK '89 potovali prav skozi našo pokrajino.

Sestanek o posledicah zaprtja rafinerije

Za 50 delavcev Aquile je usoda še negotova

Problem zaposlovanja delavcev bivše žveljske rafinerije Aquila je bil osrednja tema sestanka, ki ga je na pobudo CGIL, CISL in UIL sklical predsednik Pokrajine Crozzoli in ki so se ga udeležili deželni odborniki za industrijo Saro, miljski župan Mutton, tržaški občinski odborniki Trauner, generalni ravnatelj podjetja ACEGA Romanò, ki ga je spremljal član upravne komisije prof. Pesante, ter seveda predstavniki sindikalnih organizacij in vodstva družbe Monteshell. Kot je znano, sindikati že nekaj časa opozarjajo na neizvajanje ali vsaj izkrivljeno izvajanje dogovorov, ki so pripeljali do zaprtja Aquile in ki so vsebovali izrecne obveze glede zaposlitve večjega dela delavcev rafinerije v nadomestnih dejavnostih, ki jih je sam sporazum nakazoval.

Sestanek, ki je potekal na sedežu pokrajinske uprave, sicer ni prinesel posebno pomembnih novosti, omogočil pa je vsej točnejši opredelitev problemov, tudi v zvezi z vprašanjem izgradnje manjše centrale ACEGA na območju bivše rafinerije, ki naj bi zaposlila 35 delavcev. Glede tega zadnjega vprašanja je generalni ravnatelj ACEGA potrdil, da podjetje z veliko pozornostjo sledi načrtu, navedel pa je tudi težave zakonodajne narave, ki ne dovoljujejo hitrih procedur za uresničitev centrale. Pojasnjeno je bilo tudi, da bi morala investicija za centralo znašati trideset milijard lir.

Mimo vprašanja centrale ACEGA pa so sindikati ponovno zahtevali preverjanje kriterijev za vključitev 145 delavcev bivše Aquile v produktivno dejavnost Monteshella, zahtevali pa so tudi jamstva, da bi predvidena nova tekstilna tovarna industrija Pezzolija pri najemanju nove delovne sile po možnosti v čim večji meri črpala iz seznamov bivših uslužbencev žveljske rafinerije.

Sporazum o zaprtju Aquile je predvideval tudi olajšave za predčasno upokožitev določenega števila delavcev, vendar tudi tako bi se znašli z odvečno delovno silo, ki bi znašala - v tem so si bili predstavniki sindikatov in Monteshella na sestanku na Pokrajini soglasni - okrog 50 delavcev. Za te bo treba še najti ustrezne rešitve in v tem pogledu so vsi udeleženci sestanka izrazili dobro voljo: ne samo sindikalisti in predstavniki Monteshella, ampak tudi prisotni predstavniki krajevnih uprav, ki so se obvezali, da bodo preverili vse možnosti, da bi teh 50 delavcev ne ostalo na cesti.

Ob zaključku sestanka je predsednik Pokrajine Dario Crozzoli kot gostitelj izrazil zadovoljstvo zaradi samega poteka srečanja, ki da je postavilo osnove za nadaljnje koristno sodelovanje za doseg skupnih ciljev.

Protest deželnega svetovalca Brezigarja

Odbor Sklada za Trst je na robu paralize

Sklad za Trst je že šest mesecev brez predsednika, njegovo poslovanje pa je skoraj popolnoma paralizirano. To je v včerajšnji tiskovni izjavi podčrtal deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar, ki je bil v upravni odbor te ustanove izvoljen na podlagi političnega sporazuma v deželni koaliciji. »Pred koncem leta je prodl predlog, po katerem mora biti predsednik Sklada odraz večine, ki vodi tržaško Občino in Pokrajino in v kateri zaradi znanega socialističnega veta ni Slovenske skupnosti. Na predsednika čakamo že šest mesecev, sedaj pa smo priče paralizi, zaradi katere obstaja stvarna nevarnost, da nadzorna telesa razveljavijo tudi že sprejete sklepe, kar bi močno oškodovalo upravičena pričakovanja krajevnih upraviteljev in tudi zasebnih gospodarskih operaterjev.« To je po Brezigarjevem mnenju nedopustno, zato predstavnik SSK uradno napoveduje, da ne bo več podpiral zahtev po odložitvi izvolitve predsednika in tajnika Sklada za Trst.

Sklad se je v teh mesecih v bistvu ukvarjal samo s tekočimi zadevami. Brez predsednika in tajnika je bilo njegovo delo zelo oteženo, vladni komisar De Felice pa je s tem v zvezi pred kratkim poslal vsem članom upravnega odbora pismo s pozivom, naj čimprej izvolijo predsednika in tajnika. De Felice je opozoril tudi na nevarnost posega nadzornih organov, ki ne morejo v nedogled čakati na politični sporazum med večinskimi strankami. Problem izvolitve predsednika in tajnika Sklada za Trst je namreč izključno politične narave. Mandat upravnega odbora tega organizma je časovno enak mandatu deželnega sveta. V prejšnji mandatni dobi mu je predsedoval socialist Carbone, funkcije sekretarja pa je opravljal demokristjan Vignini. Sredi decembra pa so bili v upravni odbor izvoljeni deželni svetovalci Calandruccio in Vattovani (oba KD), socialist Tersar, komunist Budin in predstavnik Slovenske skupnosti Brezigar. V skladu z zakonom pa sta člana odbora tudi tržaški župan Richetti in predsednik Pokrajine Crozzoli.

Večinske stranke se še niso sporazumele o izvolitvi predsednika. Glavni kandidat ostaja še vedno demokristjan Calandruccio, eden tržaških voditeljev struje predsednika Dežele Biasuttija, ki pa se po nedavnem političnem potresu znotraj tržaškega vodstva Kršćanske demokracije baje sedaj pripravlja na vstop v deželni odbor, kjer naj bi prevzel mesto morotejca Rinaldija. Med kandidati za predsedniško mesto pa je bil svojčas tudi socialist Tersar, ki pa kot tržaški pripadnik De Michelisove notranje komponente ne uživa popolne podpore večine v Craxijevi stranki. Paralizi v teh pogojih torej ni videti konca.

Sklad za Trst je formalno gledano posvetovalno telo tukajšnjega vladnega komisariata, ki je zadožlen za razdeljevanje finančnih prispevkov za gospodarski in družbeni razvoj tržaške pokrajine. Sklad posluje na podlagi nekaterih državnih zakonov in tudi deželnega statuta, ki je osvojil nekatere finančne norme anglo-ameriške vojaške uprave.

Prirreja jo sekcija KPI Josip Verginella V Križu nagradna loterija za obnovo Ljudskega doma

Kriška sekcija KPI Josip Verginella si že nekaj časa prizadeva za obnovo vaškega Ljudskega doma, ki je potreben nekaterih nujnih popravil za prilagoditev novim in precej strogim varnostnim predpisom. Dvorana Ljudskega doma, ki so jo pred več kot tridesetimi leti zgradili domačini z udarniškim delom, sodi med največje na tržaškem Krasu, trenutno pa je neuporabna, kar povzroča težave splošnemu kulturnemu in družbenemu življenju v vasi. Sekcija KPI je sporazumno z upravnim odborom Ljudskega doma in s tržaško komunistično federacijo izdelala širokopotezni obnovitveni projekt, za izvedbo katerega pa so potrebna znatna finančna sredstva.

V ta namen so tudi letos kriški komunisti dali pobudo za nagradno loterijo, katere čisti dobiček bodo namenili prav obnovi Ljudskega doma. Zrebanje bo v torek, 15. avgusta, na prazniku komunističnega tiska v Nabrežini, na katerem bo sodelovala tudi kriška sekcija KPI. Posamezna srečka stane tisoč lir. Prva nagrada je potovanje za dve osebi v Pariz, kjer se bodo do konca leta vrstile proslave in prirreditve ob 200-letnici francoske revolucije.

Srečke so na razpolago v baru Ljudskega doma, prodajali pa jih bodo tudi na vseh festival komunističnega tiska v tržaški pokrajini.

Na sliki (foto Magajna) pročelje Ljudskega doma v Križu.

Starejši občani bodo spet urejali promet pred šolami

Občina Trst bo tudi v naslednjem šolskem letu 1989/90 organizirala službo za urejanje prometa pred otroškimi vrtci, pred osnovnimi in nižjimi srednjimi šolami. Službo bodo kot običajno prevzeli starejši občani, ki jih bodo izbrali na Krajevni zdravstveni enoti, kjer bodo ugotovili psiho-fizične sposobnosti posameznih prosilcev. Kdor želi sodelovati pri tej službi, mora izpolniti posebne obrazce, ki so na razpolago na sedežih rajonskih svetov. Prošnje je treba vložiti do 31. julija.

Prošnje lahko vložijo občani, ki bodo do 31. julija dopolnili 55. leto starosti z izjemo tistih, ki so že zaposleni ali ki so šli v pokoj z ugodnostmi, ki jih predvideva zakon št. 336 iz leta 1970. Za nadaljnje informacije se zainteresenti lahko obrnejo na urade V. oddelka (ripartizione V. - sezione I), II. nadstropje palače na Trgu Costanzi 2, soba št. 20.

V Miljah danes okrogla miza o mamilih

Miljska občinska uprava prireja danes ob 17.30 v dvorani Centra Olimpia (Trg Republika) javno debato o vprašanju mamil in zasvojenosti. O svojih izkušnjah bodo spregovorili zdravnik Giovanni Cimetta, vodja centra za boj proti mamilom CMAS Maria Grazia Cogliati Dezza, pisatelj Piero Del Giudice, predstavnik skupnosti S. Martino al Campo Dario Grison, psihiater Franco Rotelli in socialni delavec Mario Tommasini.

V Križu drevi ameriški film

KD Vesna iz Križa vabi drevi vaščane v dom Alberta Sirka, kjer bodo v okviru ciklusa poletnih filmov na odprtem predvajali ameriški film z naslovom "Stand by me". Film je primeren za vsakogar. Predvajanje se bo začelo ob 21.30. V primeru slabega vremena bo prireditve v dvorani.

Tržaško pristaniško poveljstvo obvešča, da je bil v Uradnem listu objavljen odlok o prepovedi ribolova z vlečnimi mrežami, in sicer od 15. avgusta do 30. septembra t. l. Vsi, ki bi želeli natančnejša pojasnila so vabljeni, da se zgledajo v uradu za ribolov pri tržaškem pristaniškem poveljstvu.

14. 7. 1988

14. 7. 1989

Andrej Zornik

Še prerano zvezda tvoja je ugasnila, danes leto v solzah, nas vse pustila.

Tvoji žalujejo
Čezsoča, Trst, 14. julija 1989

Ester Pacor (KPI)

V posvetovalnicah ticket ni zakonit

Vladni dekret o ticketih utegne imeti zelo negativne posledice za dobro delovanje družinskih posvetovalnic, in to prav v trenutku, ko se javno zdravstvo usmerja k teritorialnim in preventivnim službam, saj je ves svet spoznal, da je preprečevanje veliko učinkovitejše in tudi manj drago kot zdravljenje že nastale bolezni. To je še posebno pomembno na področju raka na dojkah in maternici, torej za bolezni, ki so pri ženskah zelo razširjene, a jih je mogoče z rednim opazovanjem pravočasno zdraviti. Veliko se tudi govori o potrebi po znižanju števila splavov, vendar uvedba ticketa prav gotovo ne vodi v to smer. Tako ga morajo ženske plačati za vse storitve v zvezi s kontracepcijo in s prekinitvijo nosečnosti, pa tudi za vse tiste preglede in izvide, ki služijo za ugotavljanje raskastih obolenj.

Na to problematiko je opozorila svetovalka KPI v glavni skupščini Krajevne zdravstvene enote Ester Pacor, ki je na predsednika KZE naslovila vprašanje, v katerem ga poziva, naj po zgledu drugih zdravstvenih enot suspendira plačevanje ticketa do dokončnega izglasovanja zakonskega odloka v parlamentu. Pacorjeva obenem pripominja, da je ticket za te storitve nezakonit, ker je v nasprotju tako z zakonom o družinskih posvetovalnicah kot z zakonom o prekinitvi nosečnosti, ki izrecno predvidevata pravico žensk do brezplačnih storitev na tem področju.

Rossini in Carbone o prispevkih za KZE

Predsednik KZE Rossini se je v preteklih dneh srečal s podpredsednikom deželne vlade Carbonejem, s katerim je obravnaval finančne probleme Tržaške krajevne zdravstvene enote. Gre predvsem za posebne prispevke, ki naj bi jih Dežela nakazala za preureditev glavne bolnišnice, oddelka za nalezljive bolezni v bolnici Santorio in za ureditev ustreznejšega sedeža občinskega pesjaka. Carbone se je obvezal, da bo posredoval pri deželni vladi za dodelitev posebnih finančnih sredstev.

Predsednik KZE pa se je srečal tudi s deželnim tajnikom sindikata CGIL Toderom in s strokovnim predstavnikom organizacije Progetto Sviluppo prof. Melatom. V okviru pomoči deželam v razvoju bo CGIL namreč zgradil v Libanovo novo bolnišnico, za katero pa je potrebno ustrezno pripraviti zdravstveni kader. Rossini je sogovornikom potrdil pripravljenost tržaške KZE, da omogoči skupini libanonskih zdravstvenih delavcev enoletno izpopolnjevanje v tržaških bolnišnicah.

V Bazovici od danes praznik združevanja

V Bazovici bo od danes do nedelje praznik združevanja, ki ga prireja tržaška sekcija organizacije Arci Nova. Danes bo na sporedu okrogla miza o problemih združevanja, katere se bodo udeležili predstavniki deželne ARCI Villani, pokrajinski predsednik ACLI Codega, predstavnica organizacije AICS Pittonijeva in predstavnik Zveze slovenskih kulturnih društev. Zvečer bo za ples igral Mario Gamboz.

Jutri bo na sporedu turnir v balinanju, zvečer pa bo zborovski koncert, na katerem bo med drugim sodelovala tudi ženska skupina Stu ledi. Nedeljski spored bodo popetrili otroci iz poletnega centra UDI-ZŽI. Delovali bodo dobro založeni kioski. V primeru slabega vremena bo praznik na sporedu čez teden dni.

Sramotno fizično obračunavanje pred rajonskim svetom v Škednju

Seja rajonskega sveta za Čarbo in Škednj se je sinoči končala nekoliko burno. Po tretji točki dnevnega reda je predsednik (demokristjan Favretto) prekinil sejo in sklical sestanek načelnikov skupin. Ko se je seja nadaljevala in bi moral v slovensčini spregovoriti svetovalec Igor Pavletič, so se dvignili svetovalci LpT in MSI in začeli odhajati. Ostali so le komunisti, socialisti, socialdemokrat in predsednik, ki je nemudoma ugotovil, da je svet nesklepčen in je zato zaključil sejo.

Začela je odhajati tudi publika in odhajajoči fašisti so začeli zmerjati z običajnimi žaljivkami

prisotno domačinko Slovenko. Prisotni Slovenci so protestirali in fašisti so jih napadli. Največji od fašistov je dvakrat zaporedoma udaril prof. Sama Pahorja. Prisotni so napadalec ustavili in kmalu nato so prišli karabinjerji. Ko so hoteli identificirati napadalca, so se fašisti začeli upirati. Pri tem je rajonski svetovalec MSI, ki se je svojčas udeležil znanne provokacije v Lonjerju, udaril enega od karabinjerjev, le-ti pa so ga odvlekli za identifikacijo.

O sramotnem dogodku bomo vsekakor podrobneje poročali jutri.

Na Opčinah ujeli kurirja s pol kilograma heroína

Tržaškim organom javne varnosti je pri njihovem boju proti mednarodni trgovini z mamili včeraj spet uspelo ustreliti v črno. Na potniškem vlaku, ki v jutranjih urah pripele iz Ljubljane na Opčine, so namreč zasedli dva temnopolta potnika iz srednjeameriške otočne države Barbados, ki sta v kovčkih skrivala pol kilograma heroína.

Mednarodna kurirja z mamili so zasačili finančni stražniki, pri aretaciji pa so jim pomagali tudi agenti železniške policije.

Naša vest je vsekakor še neuradna, saj nam je včeraj na openskem komisariatu železniške policije ozi-

roma na finančni straži še niso potrdili in bodo v zvezi z zaplenbo mamila in z aretacijo dveh državljanov Barbadosa uradno sporočilo izdali verjetno šele danes. Zato tudi včeraj nismo uspeli izvedeti za imeni temnopoltih kurirjev mednarodne trgovine z mamili, ki — kot je splošno znano — zelo pogosto vodi skozi naše mesto. Od tod tudi poostren nadzor tržaških organov javne varnosti prav v teh poletnih mesecih, ko je mednarodni potniški promet še mnogo gostejši kot sicer in se zato lahko tisti, ki se pečajo z umazano trgovino z mamili, bolje skrijejo v množici.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ANTON TOMAŽ LINHART

ŽUPANOVA MICKA

Režija in dopolnilno besedilo: **BORIS KOBAL**

V nedeljo, 16. t. m., ob 21. uri — SLIVNO — pri Terčonovih
V ponedeljek, 17. t. m., ob 21. uri — OPČINE — Prosvetni dom

Omogočili denarni zavodi

Tržaška kreditna banka

Kmečko-delavska hranilnica in posojilnica Sovodnje
Hranilnica in posojilnica Opčine
Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini
Kmečko-obrtna hranilnica Doberdob
Kmečka banka Gorica

združeni v sekciji Slovenskih denarnih zavodov pri S D G Z

Opozorilo Sindikata slovenske šole

Le še teden dni časa za vpis na tečaje 150 ur

Sindikat slovenske šole obvešča, da je odprt rok za vpisovanje v tečaj 150 ur za dosego diplome nižje srednje šole.

Tečaj je dostopen vsem delavcem in odraslim, ki so dopolnili do 31. decembra 1989 16 let (za tiste, ki še niso dopolnili 23 let je obvezna diploma osnovne šole). Tečaj je brezplačen in traja eno leto, od septembra 1989 do maja 1990, skupno več kot 350 ur. Učne načrte bodo udeleženci prediskutirali skupno s profesorji ob podpori sindikalnih organizacij in v luči najpomembnejših dosedanjih izkustev.

Komisijo za zaključni izpit sestavljajo profesorji, ki poučujejo na tečaju. Po uspešno opravljenem izpitu dobijo udeleženci diplomo nižje srednje šole.

Vpisovanja potekajo na sedežu Sindikata slovenske šole v Ul. Carducci 8 v torek in četrtek od 11. do 12. ure in v sredo od 16. do 17. ure. Vsak dan pa se vpisovanja vršijo na nižjih srednjih šolah Ivan Cankar - Ul. Frausin 12 (TS) tel. 774046 in Simon Gregorčič - Dolina 210 (tel. 228132).

Kdor želi obiskovati tečaj, mora izpolniti posebni obrazec ter priložiti rojstni list na prostem papirju. Tisti, ki še niso dopolnili 23. leto starosti, pa tudi zadnje doseženo spričevalo.

Rok za vpis zapade 20. julija 1989.

gledališča

VERDI

Poletni festival operete 1989 - Nocoj ob 20.30 (red R) ponovitev Kalmanove opere GEOFICA MARICA. Dirigent Janos Kovacs, režiser Beppe de Tommasi, koreograf Gino Landi. Ponovitev v nedeljo za red S.

LA CONTRADA - IL CRISTALLO

Jutri, 15. t. m., ob 20.30 bo gledališka skupina IL GRAFFIO iz Rima predstavila delo v dveh dejanjih NOI LE RAGAZZE DEGLI ANNI '60. V glavni vlogi nastopa Grazia SCUCCIMARRA.

Vstopnice so na prodaj pri UTAT - Pasaža Protti - in pri blagajni gledališča - Ul. Ghirlandaio.

GRAD SV. JUSTA

Nocoj ob 21.15 bo na sporedu FESTIVAL Disneyevih filmov - druga izdaja. Predvajali bodo film LILLI E IL VAGABONDO.

LUČI IN ZVOKI

Jutri ob 21.30 in ob 22.45 predstavi LUČI IN ZVOKI v italijansčini.

koncerti

V ponedeljek, 17. t. m., ob 20.30 bo na Trgu Unità KONCERT godbe na pihala G. Verdi.

V Pasaži Protti so na razpolago vstopnice za koncert-predstavo CIGANKINA LJUBEZEN z Jadranko Jovanović, ki bo v petek, 21. t. m., ob 21. uri. Na sporedu Schumann, Verdi, Liszt, Čajkovski in drugi. Režija Mario Licalsi. V soboto se bo pričela prodaja vstopnic za premiero CIGAN BARON Johanna Straussa.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole sporoča, da so na skrbništvu in liceju Prešeren razobešene dokončne lestvice za suplente na slovenskih nižjih in višjih šolah; na skrbništvu so objavljene premestitve profesorjev višjih srednjih šol.

Urad SSŠ, Ul. Carducci 8/II, posluje s sledečim urnikom: torek od 17. do 18. ure ter četrtek od 11. do 12. ure.

Licej F. Prešeren obvešča, da bo računalniški laboratorij ostal odprt tudi poleti. Ob prisotnosti profesorja bodo dijaki lahko vadili na računalnikih vsako sredo od 9. do 13. ure.

ŠK DOMIO

priredi tradicionalni

ŠPORTNI PRAZNIK

na športnem igrišču pri Domju
jutri, 15., v nedeljo, 16., in
v ponedeljek, 17. julija
Igrali bodo ansambli Le menti folk, Nočni skok in Pomlad.
Delovali bodo dobro založeni kioski.

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20

v a b i

cenjene odjemalce na ogled

SKUPINSKE RAZSTAVE JUGOSLOVANSKIH IN TRŽAŠKIH GRAFIKOV

Razstavljena dela ponujamo s
popustom od 10 do 20%

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled skupinska razstava SLOVENSKA GRAFIKA.

V pritličnih prostorih TKB, Ul. F. Fil-
10, razstavlja MARKO HREŠČAK.

Na gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo do 21. t. m. razstavljala svoja dela slikarka LA-URA UTMAR.

V okviru Mednarodne poletne akademije likovne umetnosti bo v letošnjem juliju v Devinu slikarski tečaj, ki ga bodo vodili in tudi obiskovali severnoameriški docenti. Podrobnejša pojasnila na tel. št. 34134.

V pokrajinskem muzeju v Repnu je na ogled do 21. t. m. razstava lesnih izdelkov MIRKA GUŠTINA. Razstava je odprta ob delavnikih od 18. do 21. ure, v nedeljo od 16. do 21. ure.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Kastav - Trsat v četrtek, 20. t. m., ob 7.30 izpred Deželne palače na Trgu Oberdan.

kino

ARISTON - 21.30 Inseparabili, dram., i. Jeremy Irons, Geneviève Bujold.

EXCELSIOR - 19.00, 22.15 Ladri di sapo-
nette, kom., r. Maurizio Nichetti.

EXCELSIOR AZZURRA - 20.00, 21.45 Un
detective... particolare, krim., i. Kevin
Kline.

LJUDSKI VRT - 21.15 Miracolo sull'ot-
tava strada.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Teresa Or-
lowski, la furia del sesso II, porn.,
□□

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 Chiamami
di notte, □

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Maya,
srh., □

NAZIONALE IV - 17.00, 22.10 L'indis-
creto fascino del peccato, r. Pedro Al-
modovar, i. Carmen Maura, □□

GRATTACIELO - 17.45, 22.00 Spiagge, i.
Bette Midler, Barbara Hershey.

MIGNON - 17.00, 22.15 Una pallottola
spuntata, kom.

EDEN - 16.00, 22.00 Donne e animali,
porn., □□

VITTORIO VENETO - Zaprto do se-
ptembra zaradi popravil.

CAPITOL - 17.30, 22.10 Gorilla nella
nebbia, dram., i. S. Weaver.

LUMIERE FICE - 17.15, 22.15 Rain Man,
i. Dustin Hoffman, Tom Cruise.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 La bionda e la bes-
tia, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ -
18. letom □□

GODBENO DRUŠTVO PROSEK

prireja

v dneih 14., 15. in 16. julija

PRAZNIK OB 85-LETNICI USTANOVITVE

PROGRAM

danes, 14. t. m., ob 20.30 jubilejni koncert

jutri, 15. t. m., ob 19. uri koncert gasilske godbe na pihala Kapele -
Jugoslavija, sledi ples z ansablom Lojzeta Furlana

v nedeljo, 16. t. m., ob 17. uri sprevid sledečih godb na prireditveni
prostor: Godbeno društvo Kras iz Doberdoba, Godbeno društvo Nabrežina,
Godba V. Parma iz Trebč in Godba na pihala iz Ricmanj. Sledi nastop
posameznih godb. Ob 20.30 ples z ansablom LOJZETA FURLANA
Jutri in v nedeljo bodo delovali dobro založeni kioski Vabljeni!

OBČINA REPENTABOR

VABI NA

27. RAZSTAVO TERANA IN POKUŠNJO DOMAČIH BELIH VIN

jutri, 15., in v nedeljo, 16. t. m., v REPNU

Jutri, 15. t. m., ob 19. uri OTVORITEV RAZSTAVE, nastopil bo LOGAŠ-
KI OKTET, otvoritev razstave slikarja ALBERTA ŽVABA, od 20.30 do 0.30
ples z ansablom HAPPY DAY

v nedeljo, 16. t. m., ob 8. uri MEDNARODNI BALINARSKI TURNIR v
organizaciji balinarske sekcije Kraški dom in pod pokroviteljstvom Občine, ob
9. uri EX TEMPORE za otroke iz vrtca in za osnovnošolsko in srednješolsko
mladino, ob 16. uri odprtje kioskov, ob 18.30 KONCERT GODBE NA PIHA-
LA NABREŽINA, ob 19.30 NAGRAJEVANJE najboljših razstavljenih vin, na-
grajevanje udeležencev ex tempore in nagajevanje balinarskega turnirja, od
20. ure do 0.30 ples z ansablom TAIMS.

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev -
Trst sporoča, da odgovarja na tel. št.
744426.

Zveza slovenskih kulturnih društev -
Trst sporoča, da posluje urad s sledečim
urnikom: od ponedeljka do petka od 8.
do 14. ure ter ob torkih in četrtkih tudi
popoldne od 15.30 do 18.30.

Zadruga Mangart obvešča, da je pla-
ninski dom Mangart v Žabnicah (Cam-
porosso) odprt za vse, ki bi radi preživeli
nekaj dni oddiha v gorskem svetu na Tr-
biškem. Za rezervacije in informacije se
interesenti lahko obrnejo direktno na
upravo Doma, tel. (0428) 63173.

Narodna in študijska knjižnica ob-
vešča, da bo zaprta od 24. julija dalje.

Poletni živžav Nabrežina sporoča urn-
ik prevozov za otroke iz okoliških vasi
od 17. do 28. julija; z velikim šolskim av-
tobusom se bodo vozili vsi otroci iz na-
slednjih vasi: Nabrežina Kamnolomi 7.15,
Slivno 7.17, Šempolaj 7.22, Praprot 7.24,
Trnovca 7.26, Nabrežina Postaja 7.30, Ce-
rovlje 7.43, Vižovlje 7.45 in še otroci iz
vrtca naslednjih vasi Devin 8.00 in Ses-
ljan 8.15; z malim šolskim avtobusom se
bodo vozili le osnovnošolski otroci iz na-
slednjih vasi: Medja vas 7.30, Štivan 7.32,
Devin 7.35, Sesljan 7.40; dva kombija
bosta prevažala otroke s Proseka 7.45 in
iz Križa 7.50. Odhod otrok iz Nabrežine
ob 12.30.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 14. julija 1989

SVOBODIN

Sonce vzide ob 5.29 in zatone ob 20.52
- Dolžina dneva 15.23 - Luna vzide ob
17.31 in zatone ob 1.11.

Jutri, SOBOTA, 15. julija 1989

VLADIMIR

PLIMOVANJE DANES: ob 2.23 naj-
nižja -39 cm, ob 9.53 najvišja 8 cm, ob
12.47 najnižja 5 cm, ob 19.06 najvišja 35
cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka
27,4 stopinje, zračni tlak 1014,2 mb usta-
ljen, veter 12 km na uro severovzhodnik,
vlaga 52-odstotna, nebo oblačno, morje
rahlo razgibano, temperatura morja 24
stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sasa Reggente, Beatrice Perco, Irene Allegretti, Lorenzo Ant-
onelli, Riccardo Sterni, Cesare Buiatti, Eli-
sa Delben, Hadar Meriggi, Sebastiano
Scubini.

UMRLI SO: 84-letna Anna Dreossi vd.
Degrassi, 89-letna Vittoria Ziberna vd.
Pieri, 75-letni Domenico Peres, 79-letni
Francesco Lorenzi, 79-letni Mario Roiz.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 10., do sobote,

15. julija 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Mi-
ramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul.
Combi 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923)
- samo po telefonu za najnujnejše prime-
re.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Mi-
ramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul.
Combi 19, Largo Pieve 2, Borzni trg 12,
Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923)
- samo po telefonu za najnujnejše prime-
re.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Pieve 2, Borzni trg 12, Ul. Flavia
89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923)
- samo po telefonu za najnujnejše prime-
re.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761,
predpraznična od 14. do 20. ure in praz-
nična od 8. do 20. ure.

čestitke

Te dni je na pravni fakulteti uspešno
diplomiral DAMJAN TERPIN. Novope-
čenemu pravniku iskreno čestitajo pri-
jatelji in prijateljice s sobotne pojedi-
ne.

Na tržaški fakulteti za statistične
vede je doktorirala KATJA STARC. Is-
kreno ji čestitata Mirjam in Egon.

razne prireditve

TPPZ P. Tomažič vabi na SREČANJE
S SEN. STOJANOM SPETIČEM na
temo: "Zamejski Slovenci in splošni poli-
tični pregled", ki bo danes, 14. t. m., ob
20.30.

Do nedelje, 16. t. m., se bo vršil v
Trebčah pri nogometnem igrišču PRAZ-
NIK UNITA IN DELA ter PRAZNIK
ŠPORTA. Vsak večer ples. Odvijal se bo
turnir v malem nogometu z ekipami:
Brega, Bazovice, Padrič-Gropade, Ban-
Frlugov, Opčine, Repna, Križa in Trebč.

Poezija in glasba - KULTURNO SRE-
ČANJE ZA AMAZONIJO, bo v gledališ-
ču S. Maria Maggiore v Trstu, Ul. Colle-
gio št. 6, jutri, 15. t. m., ob 20.30. Pobud-
nik WWF - svetovni sklad za varstvo
okolja, organizacija KUD Magnet in Li-
ljana Manzoni.

prispevki

V spomin na Stanislava Caharijo daru-
jeta Zora in Korado 30.000 lir za MPZ
Vesna iz Križa.

V spomin na Ljuba Grilanca darujeta
Dora in Milan Trobec 20.000 lir za God-
beno društvo Prosek.

V spomin na Ivana Čača in Izidorja
Berdona darujeta Franc in Ivanka Resi-
novič 20.000 lir za obnovu bolnice Fra-
nja.

V spomin na drago Marijo Tomadin
darujejo sestrični Zniderčič ter Adrijana,
Neva in Savino 50.000 lir za SKD Bar-
kovlje.

V spomin na vnuka Uroša darujeta
nona in nono 10.000 lir za Dijaško mati-
co.

Družina Fabio Sosič iz Trsta daruje
35.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Ljuba Grilanca darujeta
Marina in Žarko 10.000 lir za ŠD Konto-
vel.

V spomin na Petrino Košuto darujejo
sinova Fulvio in Tino z družinama
200.000 lir, Rozalija Kocjančič por. Srebr-
nič 50.000 lir, Zdenka in Stanko Gruden
20.000 lir ter Lidija in Gigi z otrokoma
15.000 lir ter Vera in Nino Košta 20.000
lir za vzdrževanje kriškega spomenika.

V spomin na Marijo Nussdorfer - Sosič
daruje družina Kraus 50.000 lir za popra-
vilo cerkve na Opčinah.

Namesto cvetja na grbo Vladimira
Kralja daruje Ljudmila Hrovatin z otroci
50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Marijo Sossi - Nussdorfer
daruje družina Valter Berginc 30.000 lir
za cerkveni pevski zbor Opčine.

V spomin na Marijo Sossi - Nussdorfer
darujejo družina Žerjal, Dolenc in Sossi
50.000 lir za Sklad Mitja Čuk in 50.000 lir
za SKD Tabor.

V spomin na Mira Kralja darujeta Eda
in Vinko Milič 20.000 lir za cerkev v
Trebčah.

Namesto cvetja na grob drage šantle
Marije Sosič (Frskove) daruje Lidija Ma-
lalan (Šemolinova) z družino 30.000 lir za
cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

Namesto cvetja na grob Ljuba Grilan-
ca darujeta Marta in Danilo Guštin
20.000 lir za Skupnost družina Opčine.
Ob 1. obletnici smrti Sonje Kokoravec
darujejo Fani, Marjo in Majda Bajec
50.000 lir za ŠZ Sloja.

Namesto cvetja na grob Lucje Taucer -
Penke daruje Zoran z družino 30.000 lir
za MPZ Tabor.

Ob obletnici smrti mame darujejo
Stanko, Marija, Milko in Darko 60.000 lir
za obnovu bolnice Franja.

Namesto cvetja na grob Giovanne Ci-
bic por. Sedmak daruje družina Košta
(Križ 38) 20.000 lir za vzdrževanje spome-
nika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Stanka Caharijo darujeta
Elda in Livio Vignini 20.000 lir za SKD
Igo Gruden.

Ob obletnici smrti Rudija Wilhelma
daruje žena Marija 200.000 lir za gradnjo
novega sedeža KPI na Opčinah.

Namesto cvetja na grob Ljuba Grilan-
ca darujeta Elio in Emma Antonaz 30.000
lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Primorski dnevnik

Vsa razna obvestila
in objave sprejemamo
vsak dan od 8. do 13. ure
po tel. 7796-611

menjalnica

13. 7. 1989

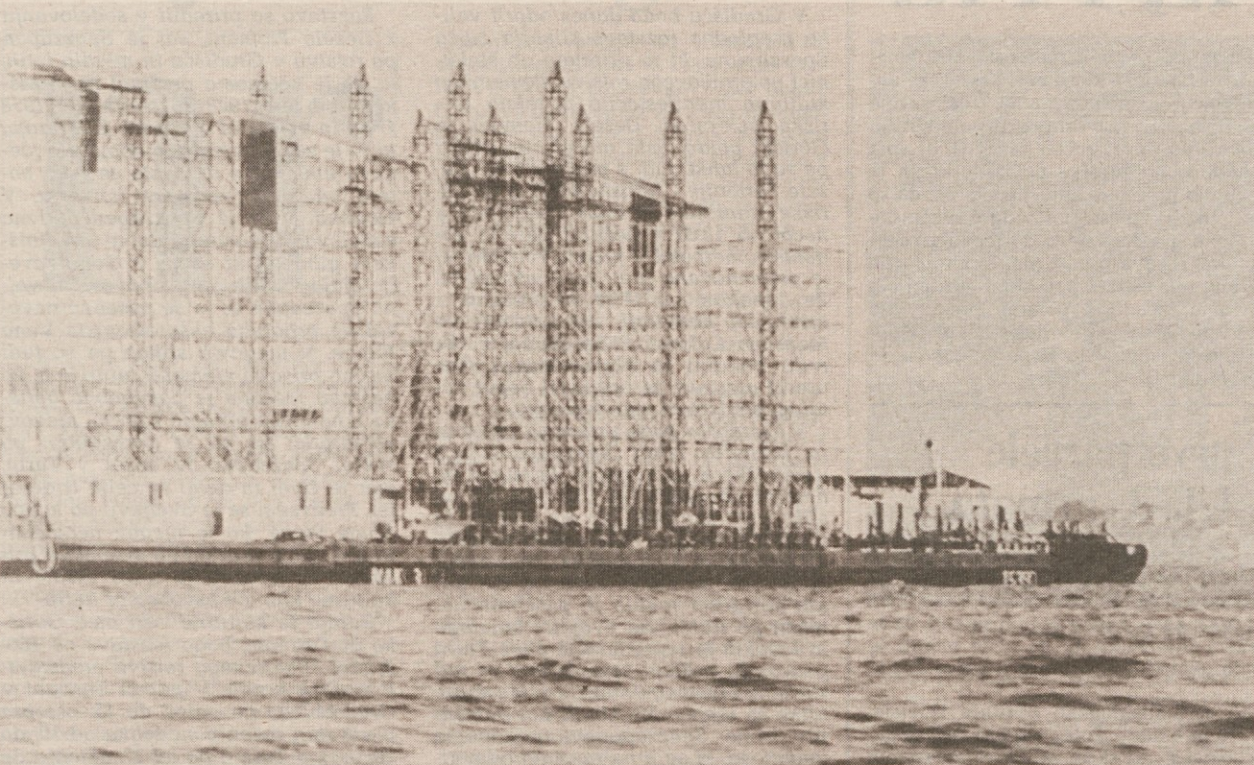
TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1362,650	1345.—	Japonski jen	9,754	9,50
Nemška marka	726,300	722.—	Švicarski frank	842,880	838.—
Francoski frank	213,820	210.—	Avstrijski šiling	103,140	102,400
Holandski florint ...	643,830	640.—	Norveška krona	196,880	195.—
Belgijski frank	34,678	34.—	Švedska krona	212.—	210.—
Funt šterling	2212,700	2170.—	Portugalski eskudo .	8,647	8,200
Irski šterling	1940,300	1920.—	Španska peseta	11,559	11.—
Danska krona	186,780	184.—	Avstralski dolar	1033,200	970.—
Grška drachma	8,394	8.—	Jugoslov. dinar	—	0,065
Kanadski dolar	1143,750	1120.—	ECU	1500,400	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Kompromisna rešitev za koncert grupe Pink Floyd

Bo? Ne bo? Kaže, da bo!

BENETKE — Bo? Ne bo? Kdo bi vedel? Tako bi v nekaj besedah lahko strnili »ping pong« okoli »koncerta stoletja«, ki je v teh dneh polnil strani časopisov, predvsem pa urade beneških upraviteljev. Še v sredo zvečer je kazalo, da slavni britanski rockerji ansambla Pink Floyd ne bodo igrali v beneški laguni pred Trgom sv. Marka, včeraj pa je, kot kaže, barometer ubral drugačno pot. Tudi neomajna ravnateljica beneškega spomeniškega varstva Margherita Asso je klonila prigovarjanju prirediteljev, katerim je iztrgala zagotovilo, da bo plavajoči oder dovolj oddaljen od trga in ojačevalci naravnani tako, da zvočni val ne bo butnil ob zgodovinske palače z rušilno močjo 90 decibelov. Po valu polemik, prepovedi, dovoljenj in zopetnih prepovedi in zopetnih dovoljenj bodo v soboto zvečer Benetke vendarle prizorišče dogodka, za katerega se zanimajo vse televizije sveta, dogodka, ki bo na valu rock glasbe in televizijskega signala prvič v povojni zgodovini združil obe Nemčiji.

Končna (vsaj tako kaže) odločitev je padla včeraj dopoldne, ko je prireditelj koncerta, agencija Fran Tomasi, pred-

ložila nadzornici za spomeniško varstvo alternativni predlog: plavajoči oder bi potegnili za 50 metrov proč od obale in ojačevalce ter zvočnike naravnali tako, da na trg ne bi prišlo več kot 60 decibelov zvočnega vala.

Medtem so včeraj prispeli v mesto ob laguni člani slovitenga britanskega ansambla, ki bodo imeli danes dopoldne srečanje z novinarji na sedežu RAI v Benetkah. Najbrž ne bo manjkalo polemičnih besed o celotnem poteku priprav za koncert in o »ping pongu« dovoljenj in prepovedi. Koncert skupine Pink Floyd pa je bil le povod za polemike. Bistvo spora je drugačno: na eni strani so tisti, ki menijo, da bodo lahko »rešili« Benetke s spektakularnimi pobudami, kot je koncert britanskih rockerjev, na drugi pa tisti, ki so prepričani, da Benetke potrebujejo drugačnih lekov, sicer bodo propadle zaradi overdoze »podjetnosti« .

Na sliki (telefon AP): orjaški plavajoči oder, ki bo zasidran pred Trgom sv. Marka

filmske premiere

Srh blaži soparne dni

eva fornazarič

Iz dnevnikov in televizijskih poročil prekipujejo podatki o tem, kar se dogaja, ko pri nas »eksplodirajo« počitnice. Ne gre seveda izključno za vesti o turistih - selivcih, zato ne bom povedala prav nič novega, če bom omenila sezonsko zaprtje trgovin, prav nič originalna ne bom, če bom omenila, da v tem času popolnoma zamrzne (čeprav priznam, da je beseda morda neprimerna) tudi distribucijska dejavnost na filmskem področju. Nič novega se ne dogaja pod našim soncem, kot dokazuje dejstvo, da je prav s tem tednom napočil čas, ko bo gledalcem, ki ljubijo kinodvorane, najhuje.

Filmske premiere so kot bele muhe. Nihče ne bi rad tvegaj, da bi mu zaradi vremena »izginili« vsi gledalci popoldanskih predstav, zato običajno dobro opravljajo svoje poletno delo le letne kinodvorane, kjer je že v tradiciji, da je več gledalcev kot komarjev.

Nekatere kinodvorane se sicer v teh poletnih mesecih opremijo z alternativnim programom, ki je največkrat vse prej kot izreden, občasno pa je lahko tudi zanimiv. Nočem zato posvetiti poletnega razglabljanja o težavah neutrudljivega gledalca dnevnim kinodvoranom, ki nam vsak večer ponujajo nov film - muho enodnevnico. Ta film je lahko še tako kvaliteten, pa ga kar mimogrede prezremo ali zamudimo. Najbolje bo torej, če omenim tiste dejavnosti, ki nekako zapolnjujejo poletne vrzeli. Žal nimam posebno zanimivih pobud, o katerih bi lahko govorila (če se pri tem seveda omejim na našo deželo), a kljub temu lahko tokrat povabim gledalce na pregled srhljivke, ki ga s takšnim ali drugačnim uspehom pripravljajo tržaška kinodvorana Nazionale. Navajanje posameznih filmov ali avtorjev je odvečno, saj ne gre pravzaprav za dovolj premišljen izbor srhljivk in drugih del, ki bi se lahko uvrščala v ta žanr. Gre predvsem za »srečolov«, za delno premišljen izbor filmov, v katerem pa bo

pozoren gledalec lahko našel nekaj zanimivih del, če bo seveda vztrajal v svojem iskanju in bo vsak večer pridno zahajal v kino.

Srhljivka je bila vedno izredno priljubljen žanr, ki se ponša s številnimi oboževalci. Njim ni do tega, da bi v poletnih mesecih obvezno sedeli na prostem pod zvezdami. Vsebine filmov so dovolj »osvežujoče« (pokopališča, sprehajajoča se trupla, prikazni in pošasti, začarane palače itd.), ob katerih se gledalec prijetno zmrazi, čeprav ga termometer opozarja, da smo sredi poletja.

Pri tem ne smem seveda pozabiti na najbolj izbirčne gledalce, na tiste, ki ostajajo zvesti predvsem avtorjem. Med temi je nič koliko Kingovih oboževalcev, to je oseb, ki ljubijo celotno avtorsko delo Stephena Kinga, ne glede na to, ali gre za znanstvenofantastično srhljivko v obliki romana, ali za nastop v neki filmski vlogi. Tem moram svetovati »skok v kino«, kjer predvajajo film *Cimitero vivente*.

Izhodišče zgodbe je enostavno in kar precej spominja na *Poltergeist*. Neka družinica se preseli v kraj, kjer je nekoč bilo indijansko pokopališče. V tem kraju se ne dogaja nič posebnega, razen tega, da zemlja »vrača« življenje vsem, ki so bili v njej pokopani. Ko se zgodi, da nekomu umre sin, pokopljejo otroka v začarano pokopališče. Čez nekaj časa bo fantek spet med živimi. Zob razkranja ga je sicer že načel, a nič zato, saj mora jo tudi maskerji preživljati svoje družine. Fantek pa ni več tak, kot je bil, preden ga je povozil tovornjak. V čudežni zemlji se je namreč nekoliko spremenil in je sedaj zelo, zelo hudooben. Bistvo srhljivke je prav v tem: pokopališče vrača življenje, a z morilskim navdihom. Kaj naj še dodam? Srhljivke so vendar za to, da nam strah zleze v kosti, ne glede na prepričljivost zgodbe ali avtorske domislje.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nadaljevanki: Santa Barbara, 12.30 Creature grandi e piccole
13.30 Dnevnik
14.00 Politična tribuna
14.20 Buona fortuna Estate
14.35 Film: Istanbul (pust., ZDA 1956, r. Joseph Pevney, i. Errol Flynn, Cornell Borchers)
16.00 Festival avtorske pesmi: Nagrada Rino Gaetano
16.50 Risanke
17.10 Film: Donne e briganti (pust., It. 1950, r. Mario Soldati, i. Amedeo Nazzari, Maria Mauban)
18.45 Aktualno: Ottantanove
19.00 Aktualno: Francoska revolucija
19.15 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.30 Film: Scaramouche (pust., ZDA 1952, r. George Sidney, i. Stewart Granger, Janet Leigh)
22.25 Dnevnik
22.35 O 14. juliju 1789
23.45 Nočni rock
0.15 Dnevnik - zadnje vesti
0.30 Mezzanotte e dintorni
0.45 Košarka - pokal Sredozemlja

RAI 2
9.45 Ob 200-letnici francoske revolucije
11.30 Dok.: Sublimi ghiacciai
12.10 Nanizanka: Squadriglia Top Secret
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Rubrika: Trentatre
13.45 Nadaljevanka: Capitol
14.30 Dnevnik - gospodarstvo
14.45 Tutti frutti, vmes rubrika Mente fresca
15.25 Nanizanka: Lassie
15.50 Risanka: Cucciolo
16.15 Dok.: Živali sonca
16.45 Iz parlamenta
16.50 Film: La maschera (dram., ZDA 1933, r. Richard Wallace, i. Ronald Colman, Elissa Landi)
18.05 TV igra: Il sicario
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nan.: Perry Mason
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, športne vesti
20.30 Poletni variete: Cocco
22.45 Dnevnik - nocoj
22.55 Nanizanka: Hill Street giorno e notte
23.45 Dnevnik - zadnje vesti
23.55 Film: Dal Pentagono al Pacifico: uccidete Yamamoto! (vojni, Jap. 1968, r. Seiji Maruyama, i. Toshiro Mifune, Toshio Kurosawa)

RAI 3
14.00 Deželne vesti
14.10 Video fragmenti: Black and Blue
14.50 Glas. oddaja: Video Box
15.10 Kolesarstvo (iz Bassana)
15.30 Tour de France
16.30 SP v sabljanju
17.00 Dok. oddaja: Drobci
17.15 Film: Non tutti ce l'hanno (kom., VB 1965, r. R. Lester, i. Rita Tushingham, Ray Brooks)
18.45 Sportna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dok.: Pred 20 leti
20.00 Dok. oddaja: Geo Estate
20.30 Film: La casa in Hell Street (srh., ZDA 1984, r. Michael Winner, i. Rachel Kelly, David Books)
22.00 Zabavna oddaja: Pronti a tutto
22.30 Dnevnik - nocoj
22.35 Aktualno: Volta pagina
23.25 Petkov boks: IP v težki kategoriji, Vassallo-Di Benedetto
0.25 Dnevnik - zadnje vesti
0.40 Nočna glasba: odlomki iz opere La Traviata (flavist G. Zagnoni in pianist A. Specchi)
0.55 Dok.: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
16.40 Poletna noč: nad. Schwarzwaldska klinika, 17.25 nan. Leteči cirrus Monhyia Pythona (pon.)
18.00 Dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Spored za otroke in mlade: nanizanka Nevarni zaliv (8. del)
18.40 Večer kolumbijske folklore
19.10 Risanka
19.20 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.25 TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Naše akcije
20.15 Dok.: Svet nenavadnih sil Arthurja Clarka
21.00 Nan.: Kriminalna zgodba (ZDA, r. Abel Ferrara, i. Dennis Farina, Anthony Denison, 5. del)
21.50 Dnevnik in vreme
22.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.15 Poletna noč, vmes nadaljevanka Schwarzwaldska klinika (41. del)
24.00 Dokumentarni film: Življenje igralca - portret Laurencea Olivierja (2. del)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Juke box (pon.)
14.10 Gimnastika: VN Avstralije (pon.)
16.00 Šport spektakel
18.45 Juke box - Zgodovina športa po želji (pon.)
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji:
GRADEŽ — Slab začetek turistične sezone
TRST — Glasba za mlade na Gradu sv. Justa
TRST — Pogovor s košarkarjem Markom Banom, ki zapuša SZ Jadran
19.30 TVD Stiščice
20.00 Juke box
20.30 Športni dogodek
23.15 Šport spektakel (povz.)
0.45 Nog. pokal Amerike

RTV Ljubljana 2
19.00 Glasbena oddaja: Alpski večer (pon. 4. oddaja)
19.30 Dnevnik
20.05 Žarišče
20.35 Mali koncert
21.00 Proslava ob 200. obletnici francoske revolucije (neposredni prenos iz Pariza)

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 V Evropi manjšin; 9.15 Otroški kotiček: Živalske dogodivščine; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi, 12.00 Film in njegova vloga v naši družbi, 12.40 Zborovsko tekmovanje Cesre Augusto Seghizzi, vmes Glasbeni listi; 13.20 Poletni mozaik, 14.00 Deželna kronika, 14.45 Beležka, 15.30 O tolmačenju otroške risbe, 16.00 Koncert za srce in orkester, vmes Glasbeni listi; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dober dan z...; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in gremo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Do trinajstih; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z instrumentalnimi ansambli; 20.00 Oddaja za pomoščake; 20.30 Slovoencem po sve-tu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno program.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želji; 17.00 Jugotoni; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo; 8.25 Pesem; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.35 Družina; 11.00 Notranja politika; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po želji; 13.00 Neposredno; 14.00 Glasba; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Popolndne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Tednik; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineeja; 12.00 Glasba; 17.45 Okno na Benečijo; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val.

CANALE 5
8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana
12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom
12.30 Kviz: OK il prezzo é giusto
13.30 Variete: Rivediamoli
14.15 Nanizanka: Love Boat
15.30 Film: Ipnosi (krim., It. 1963, r. Eugenio Martin, i. Eleonora Rossi Drago)
17.30 Nanizanka: I cinque del quinto piano
18.00 Kviz: C'est la vie
18.30 Rubrika: Agenzia matrimoniale
19.00 Kviza: Gioco delle coppie, 19.45 Cari genitori
20.30 Variete: Una rotonda sul mare
22.30 Aktualno: Ob 200-letnici francoske revolucije
0.30 Film: Madame Sans Gene (kom., It.-Fr.-Šp. 1961, r. Christian Jaque, i. Sofia Loren)
2.20 Film: Gli sposi dell'anno secondo (kom., Fr. 1971, r. J. Rappeneau, i. Jean-Paul Belmondo, Laura Antonelli)

RETE 4
8.30 Nanizanka: In casa Lawrence
9.20 Film: La tigre (pust., ZDA 1958, r. Hugo Fregonese, i. Stewart Granger)
10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry O
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.45 Nadaljevanka: Sentieri, 14.45 La valle dei pini, 15.40 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani
17.00 Nanizanka: California - Ritorno alla valle
18.00 Nadaljevanka: Febbre d'amore
19.00 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Baretta
20.30 Film: L'affare Blindfold (krim., ZDA 1965, r. Philip Dunne, i. Rock Hudson, Claudia Cardinale)
22.30 Film: La legione dei dannati (vojni, It. 1969, r. U. Lenzi, i. Jack Palance, Tom Hunter)
0.20 Nanizanke: Agente speciale - Gli indistruttibili, 1.20 SWAT - Una prova difficile, 2.20 Adam 12 - Piromane

ITALIA 1
8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Strega per amore, 13.00 Simon & Simon
14.00 Megalavi show
14.15 Glasbena oddaja: DeeJay Beach
15.00 Nanizanka: Ralph supermaxieroe - Il complesso rock
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Teneramente Licia in risanke
18.00 Nanizanki: Supercar, 19.00 Riptide
20.00 Risanka: Siamo fatti così
20.25 Nogometna tržnica
20.30 Film: Si può fare... amico (western, It. 1976, r. M. Lucidi, i. Bud Spencer, Jack Palance)
22.30 Nanizanka: Starsky and Hutch - Il vampiro
23.25 Aktualno: Kam vodijo revolucije?
23.45 Tednik: Grand Prix
0.40 Nanizanki: Taxi, 1.10 Kung-fu

ODEON
13.00 Otroški variete: Sugar
15.30 Nadaljevanki: Maria, 16.30 Colorina
17.30 Nanizanke: Rituals, 18.00 La mamma è sempre la mamma, 18.30 Il supermercato più pazzo del mondo
19.30 Risanke
20.30 Variete: Telemeno
20.45 Film: Zappatore (dram., It. 1980, r. A. Brescia, i. Mario Merola)
22.45 Variete: Telemeno
23.00 Film: Ninja il cacciatore (pust., Filip. 1987, r. Wu Kuo-Jen, i. Alexander Lou)

TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Il fiume scorre lento
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti
13.45 Športne vesti
14.15 Risanka: Beatles
14.30 Dok. o naravi
15.00 Nan.: Sceriffo Lobo
16.00 Film: La verità quasi nuda (kom., VB 1957, r. M. Zampi, i. P. Sellers)

18.00 Aktualno: TV donna
19.00 Nan.: Operazione ladro
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Harry Tracy (western, ZDA 1982, r. W. Graham, i. Bruce Dern)
22.25 Michael Jackson Around The World
23.15 Vesti in sport
24.00 Film: Il fantasma di Hollywood (dram., ZDA 1974, r. Gene Levitt, i. Jack Cassidy)

TELEFRIULI
11.30 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan
12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
13.00 Dnevnik
13.30 Dokumentarec: Može in narodi 20. stoletja
15.30 Glas. odd.: Music box
18.30 Nadaljevanka: Il diavolo al Pontelungo
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nad.: I naufraghi, 20.30 Il tenente del diavolo
21.30 Tednik: Tigi 7
22.00 Rubrika: Motor news
22.30 Dnevnik, nato dražba
23.30 Rubrika: Il salotto di Franca
24.00 Inf. oddaja: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Ob ostrem nasprotovanju strank opozicije

V Gradežu sinoči izvolili župana z glasovi koalicije KD-KPI-PRI

Po dolgi politični krizi, razpustu občinskega sveta, komisarski upravi in predčasni volitvah je občinski svet v Gradežu pozno sinoči končno spet izvolil župana. Kot je bilo domenjeno v dogovoru med predstavniki KD, KPI in PRI je to 58-letni Mario Corbato, prvi izvoljen na listi KD, ki je tudi vodil sinočno sejo. Vodil bo odbor, v katerem bodo še trije predstavniki KD, Fiorenzo Facchinetti, Antonio Goiach in Virgilio Camuffo, dva odbornika izvoljena na listi KPI, Alessandro Maran (podžupan) in "neodvisni socialist" Antonino Sedoschi, ter predstavnik PRI Sergio Camuffo. Nova večina bo lahko računala na podporo 14 od 20 občinskih svetovalcev.

Kljub tako široki večini sinočnja izvolitev župana in odbornikov ni bila ne hitra ne enostavna. V poteku seje je bilo še močno občutiti nezaceljene rane in globoke, predvsem osebne razprtije, ki že dolgo časa pogojujejo politično in upravno življenje v Gradežu. Prav s potrebo po premostitvi teh sporov je načelnik KD Marocco utemeljil novo koalicijo kot edino možno in nujno rešitev, da se zagotovi Gradežu stabilna uprava. Zaveznitvo med KD in ti. "kartelom", ki združuje KPI, bivšega socialisto Sedoschia in predstavnika zelenih smejočega se sonca, je označil kot izjemno izbiro. Nova večina se je oblikovala okrog dogovora za uresničevanje konkretnih program-

skih točk, glede katerih so se zedinili podpisniki sporazuma.

Maran je v imenu KPI dejal, da je v Gradežu potrebna popolna obnova politike. Premostiti je treba dosedanje logike oblastniških skupin in zagotoviti mestu upravo, ki bo sposobna uresničevati program reform. Dejal je, da so volilci to razumeli in na volitvah pokazali, da hočejo večino, kakršna se je oblikovala sinoči.

Povsem drugačnega mnenja so bili predstavniki opozicije. Zlasti ostri so bili v tem socialisti Toso in Zanetti (bivši republikanski župan v Gradežu), social-

demokrat Disette ter predstavnik "zelenih za Gradež" Mattiussi. Krščanski demokraciji so očitali, da je izdala svoje tradicionalne zavezništvo in oblikovala novo upravo izključno zato, da bi spet pridobila oblastniške položaje, ki jih je izgubila pred leti, komunistom pa, da so se pustili vplesti v to igro večinske stranke, s katero ne bodo mogli izvajati reform, o katerih govorijo. Konfrontacija je bila zelo ostra, s pogostimi težkimi besednimi izpadi in polurno prekinitvijo seje, po kateri se je vzdušje nekoliko pomirilo in omogočilo izvolitev župana in odbornikov.

Občina dodelila prve parcele v obrtniški coni v Ul. 3. armata

Te dni se je sestel goriški občinski odbor in sprejel nekaj pomembnih sklepov. Tako so dodelili parceli prvima dvema od devetnajstih obrtniških podjetij, ki se bodo preselila v obrtniško cono v Ul. III. armata. Gre za enega avtomobilskega zastopnika vključno s servisno delavnico in za podjetje, ki pravi kavo. Odbor je tudi sklenil, da se odloži razprava v občinskem svetu o gradbenem pravilniku, ki ga bodo morali še dopolniti z določili novih predpisov o potrebnih geoloških izvidih in o odpravljanju arhitektonskih pregrad.

Občinski odbor je tudi sklenil, da poveri specializiranemu inštitutu izdelavo študije o preureditvi organizacije občinskih služb in uradov. Poleg tega so tudi podaljšali za dva meseca pogodbo z zadrugo "Arcobaleno", ki skrbi za čiščenje mestnih ulic in zelenih površin.

Odprejo jo drevi v Gradišču

Velika pregledna razstava ob Spazzapanovi stoletnici

V Gradišču bodo danes odprli veliko pregledno razstavo slikarja Luiša Spazzapana, ki jo prirejajo ob stoletnici umetnikovega rojstva. Pomembno kulturno manifestacijo prirejajo Goriška pokrajina, Dežela Piemont in Goriški pokrajinski muzeji, uresničili pa so jo lahko tudi s prispevkoma Dežele Furlanije - Julijske krajine in Goriške hranilnice. Razstavo bodo odprli nocoj ob 18.30 v deželni galeriji sodobne umetnosti v palači Torriani, ki je poimenovana prav po Spazzapanu. Že dopoldne ob 11.30 bo srečanje s kritiki in novinarji, na katerem bo Maurizio Calvesi, ki je skupaj z Mirello Bandini in Mario Masau Dan uredil razstavo in pripravil bogat katalog, predstavil manifestacijo.

V Gradišču bodo prikazali obsežen in raznolik izbor Spazzapanovega umetniškega ustvarjanja. Razstava bo namreč obsegala 140 likovnih del od slik, risb, skulptur pa do platnic in ilustracij, ki prav tako sodijo v umetniškovo kulturno zapuščino. Spazzapanova dela so danes sestavni del kakih štirideset javnih in zasebnih kolekcij po Italiji. Na ovojnici kataloga in lepakih je reprodukcija slike Turin ponoči, ki prihaja prav iz ene od teh zbirk, iz Mestnega muzeja v Macerati. Sliko so uredniki izbrali kot pomenljiv primer Spazzapanove neformalne umetnosti, ki so ji na razstavi odmerili precejšnjo pozornost.

Razstavo so priredili v sodelovanju z Deželo Piemont, saj je Spazzapan po rojstvu v Gradišču in mladih letih, ki jih je večinoma preživel na Goriškem, od leta 1928 do smrti leta 1958 živel in ustvarjal v Turinu. Oba kraja, ki ju je zaznamovalo in obogatilo njegovo umetniško delo, sta se tako hotela oddolžiti velikemu slikarju. V Goriških letih je Spazzapan aktivno sodeloval v avantgardnem umetniškem gibanju, ki se je v Gorici uveljavljalo v letih po prvi svetovni vojni. Spazzapan se je še posebno navezal na prijatelja ekspresionista Vena Pilona. V njegovih slikah pa so tudi močno prisotni elementi futurizma. Po nastopu fašizma je pomembno goriško umetniško gibanje zamrlo, njegovi ustvarjalci pa so se porazgubili po svetu. Spazzapan je odšel v Turin, kjer je živel in delal še celih trideset let. Predvsem se je uveljavil po koncu druge vojne, ko je njegov neodvisni in anarhični duh lahko svobodno prispeval k ustvarjanju nove idejne in kulturne klime v osvobojeni Italiji.

Zaradi te kulturne vezi med Goriško in Turinom, bodo razstavo ob 100-letnici slikarjevega rojstva predstavili v obeh krajih. V palači Torriani v Gradišču bo na ogled od 15. oktobra (vsak dan razen ponedeljka od 10. do 20. ure), v Turinu pa od 27. oktobra do 28. decembra v Krožku umetnikov.

Revija C. A. Seghizzi se izteka - drevi prve nagrade

Mednarodno pevsko tekmovanje C. A. Seghizzi se nagiba k sklepnemu delu. Po dveh dneh nastopov (skupaj šest koncertov) bodo na slovesnosti drevi ob 21. uri že tudi podelili prva priznanja in nagrade.

V današnjem programu sta napovedana dva nastopa. V jutranjem delu (prišel se bo ob 9. uri) bo nastopilo sedem vokalnih skupin (iz ZRN, Irske, SZ, Finske, Filipinov, Francije in Madžarske). Popoldanski koncert (ob 16. uri), predvideva nastop zborov in sicer v kategoriji ljudskih pesmi. Nastopili bodo ženski zbor "Collegium Musicum" iz Haskova v Bolgariji, ženski zbor "Heribert Svetel" iz Maribora (pod vodstvom Sonje Kos), zbor "Het Lijsternestje" iz Belgije, zbor "Coro Romani Cantores" iz Rima in zbor "Corale Polifonica" iz Sommariva Bosco pri Cuneu.

Tudi jutrišnji program napoveduje dva nastopa: ob 9. uri in ob 16. uri, zvečer ob 21. uri pa slovesnost ob podelitvi nagrad in priznanj in koncert najboljših zborov.

čestitke

Draga Hmeljakova! Končno je vsega konec! Na pravni fakulteti v Trstu si z odliko diplomirala, zato ti čestitamo. Ker vemo, da študentsko življenje drago stane, ti bomo seveda pomagali pri organizaciji "fešte". Sara, Marko, Daniela in Vesna.

Z novim imenikom pomembne novosti pri goriški agenciji Vsak opravek s SIP odslej po telefonu

Na sedežu telefonske družbe SIP v Gorici so včeraj uradno predstavili letošnji telefonski imenik za goriško pokrajino, ki ga naročniki v teh dneh prejemajo na dom. Kot vsako leto je bilo srečanje ob predstavitvi imenika priložnost za razgovor, na katerem je direktor goriške podružnice SIP inž. Piovesana predstavil stanje, novosti in načrte v zvezi z delovanjem družbe.

V letošnjem imeniku, ki je dopolnjen s spremembami do 7. aprila letos, je v primerjavi z lanskim dosti novosti. Poleg 2700 novih naročnikov so vanj vnesli več kot 6 tisoč sprememb. V tej skupni številki so vštete spremembe zaradi selitev in predvsem spremembe 5 tisoč telefonskih števil, ki so jih izvedli v zadnjih mesecih zaradi prehoda na novo tehniko v centralah za telefonske zveze. Večji del teh sprememb sodi v skupine števil od 75600 do 75999, ki imajo po novem razne povsem spremenjene številke ter sledeče skupine: 533000-533999 (prej 83000-83999), 534000-534599 (prej 87000-87599), 411000-411599 (prej 74000-74599) in 535000-535799 (prej 85000-85799). Približno 800 goriškim naročnikom iz zadnje navedene skupine bodo telefonsko številko zamenjali septembra, v novem imeniku pa je nova številka navedena v oklepaju zraven sedanje. V vseh teh primerih, je povedal inž. Piovesana, ne gre zgolj za spreminjanje števil, pač pa za vsebinsko izboljšanje omrežja in torej storitev.

Število naročnikov se je v zadnjem letu povečalo za 3,8% in doseglo konec junija skupno 51.800 naročnikov. To pomeni, da imamo v naši pokrajini (brez Gradeža) 39,6 telefonov vsakih sto prebivalcev. Odstotek je precej nad vsedr-

žanim povprečjem, ki je ob koncu lanskega leta doseglo 35 telefonov na sto prebivalcev.

V zadnjem letu so vnesli vrsto novosti in izboljšav v storitve, ki jih nudi telefonska družba. Pričela je delovati št. 177, na katero lahko kliče uporabnik, ko ni zadovoljivega odziva na kako pritožbo, ki jo je vložil na goriško agencijo SIP. Odobrili so nov pravilnik (objavljen je v uvodnem delu imenika) z jasnimi obvezami in termini za uresničitev novih priključkov oz. za izvedbo popravil. Dvomesecni telefonski računi so popolnejši in tako oblikovani v dogovoru med družbo SPI in Zvezo potrošnikov, da uporabnik iz njih lahko lažje razbere vse podatke, ki ga zanimajo. Poleg tega so vzpostavili sistem Bancopol za avtomatično plačevanje naročin.

V teku je tudi posodabljanje javnih telefonskih govornic. Doslej so v 86 od skupnih 280 govornic namestili nove aparate "Rotor", iz katerih je mogoče telefonirati s predhodno vplačano skedo.

Najpomembnejša novost je ta, da je odslej mogoče sklepati pogodbe s SIP po telefonu (št. 187) brez nepotrebnega čakanja pred okenci. Goriška agencija nudi to novo storitev med prvimi v Italiji. Vsak opravek s SIP bomo tako lahko rešili kar po telefonu. S sedeža SIP bodo tako postopoma izginila okenca za stranke, saj bodo nepostrebna. Ob tem telefonska družba že nudi tudi druge storitve na področju posredovanja informacij preko telefonskih zvez, za še nadaljnje izboljšanje odnosov med družbo in uporabniki pa bodo od septembra dalje izvedli anketo med naročniki na Goriškem.

SIP Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

GORIZIA
E PROVINCIA
1989-90

elenco ufficiale degli abbonati al telefono aggiornato al 7 aprile 1989

Letošnji imenik krasi freska iz cerkve v Foljanu

Navdušena množica v Solkanu sprejela kanuiste in kajakaše

Več tisoč ljudi je v sredo zvečer pričakalo na solkanskem trgu priznane kanuiste in kajakaše, ki so se zmagoslavno vrnili z ameriškega svetovnega prvenstva oziroma s tekem za svetovni pokal v ZDA in Kanadi. Prepoln trg navdušenega občinstva je ustvaril edinstveno športno vzdušje, ki je imelo svoj epilog ob prihodu članov Soških elektrarn. Vabilu organizatorjev so se odzvali Jernej Ambrožič, dobitnik brona v kajaku posamezno in zlate medalje v kajaku ekipno, Marjan Štrukelj, dobitnik zlate medalje v kajaku ekipno, ter tekmovalci v spustu Zlat-

ko Oblokar. Z njimi je bil tudi zvezni trener za slalom Simon Poberaj.

Mlade solkanske tekmovalce je najprej pozdravil in se jim zahvalil za odmeven uspeh član solkanske krajevne skupnosti Poberaj, kateremu so se pridružili še predsednik novogoriške ZTKO Zdenko Trunkel, sekretar kajakaške zveze Slovenije Janez Kunover ter predsednik Soških elektrarn Albin Spacal. Povejmo, da je reprezentante včeraj zjutraj sprejel tudi predsednik novogoriške Občinske skupščine Albert Bevič.

Na sliki (foto Pavšič) trenutek s sprejema kajakašev.

Zaradi okvare je iz rezervoarja bolnišnice v Gradežu uhajal kisik

Zaradi okvare je iz podzemnega rezervoarja ušlo v ozračje nekaj deset kubičnih metrov kisika. Zgodilo se je včeraj dopoldne v bolnišnici v Gradežu. Zdravnik dr. Pierluigi Proietti je postal pozoren na sikajoč zvok, ki je prihajal z dvorišča bolnišnice. Tam je opazil kakih deset metrov visok stebel megle. Takoj je bilo jasno, da uhaja kisik iz glavnega rezervoarja. Sprva je nastal v bolnišnici preplah, ki pa se je kmalu polegel, saj kisik ni nevaren.

Gasilci iz Červinjana in Tržiča, ki so kmalu zatem prihiteli na kraj so ugotovili, da je popustila cev za dovajanje kisika iz rezervoarja v posamezne oddelke. Ugotovili so tudi, da je cisterna prostornine 200 kubičnih metrov povsem prazna.

Uhajajoči kisik pa je poskrbel tudi za majhno presenečenje: okolico je kljub julijski pripeki pokril s plastjo ledu.

Umrli zaradi hudih opeklin

V videmski bolnišnici je včeraj ponoči umrla 52-letna Aurelia Migliorini iz Vidma, Ul. Torino 1. Zdravniki so si skoraj tri tedne prizadevali rešiti ji življenje. 26. junija letos je v poskusu samomora zadobila zelo hude telesne poškodbe po vsem telesu. Migliorinijeva se je polila z bencinom in se zažgala in to v parku pri igriščih Gradeškega teniskega kluba v Gradežu.

Dogodek se je pripetil 26. junija okrog 2. ure ponoči. Kljub razmero-

ma hitri pomoči in posegu nekaterih mimoidohtih, je ženska zadobila opekline po vsem telesu in je bilo njeno zdravstveno stanje že od vsega začetka videti zelo hudo.

Menda je ženska bolehalo za pogostimi depresijami.

Voznik ranjen v Gradišču

Predsinoči se je v Gradišču lažje onesrečil 68-letni Luigi Guadagnino iz Zagraja, Ul. Marconi 9. Z avtomobilom je pripeljal do križišča in se ustavil, da bi dal prednost drugim vozilom. Takrat je za njim privozil s fiatom 128 19-letni Claudio Ferlat iz Krmina in trčil v ustavljeni avto. Pri tem je Guadagnino dobil lažje poškodbe na vratnih vretencih, zaradi katerih so ga zdravniki v goriški splošni bolnišnici sprejeli na 30-dnevno zdravljenje.

izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 22. in 23. julija izlet v Dolomite (skupina Sella). Prevoz z lastnimi sredstvi. Zaradi prenočišča in drugih organizacijskih zadev, je primerna predhodna prijava do vključno 18. t. m., pri predsedniku društva, oziroma pri odborniku Klemsetu.

Društvo nadalje vabi člane in prijatelje, da se pridružijo planinskemu pohodu Kekec - Triglav od 19. do 23. julija. Lahko se pridružijo tudi samo na nekaterih etapah. Prijave in pojasnila pri Zorku Čotarju tel. 30995.

prispevki

Namesto cvetja na grob Alojzije Vintintin s Poljan darujejo Ema, Ada in Mario 100 tisoč lir za gradnjo spomenika na Poljanah. V isti namen pa vsi otroci 180 tisoč lir.

kino

Gorica

CORSO Zaprt do 20. julija.
VERDI 18.00-22.00 »Nudo e crudo«.
VITTORIA 17.30-22.00 »La donna delle bestie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.30 »Protinapad«. Ob 20.30 »Mala mama«.
SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Obračun v Hongkongu«. Ob 22.30 »Plavi angeli«.
DESKLE 19.30 »Ameriška ninja«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel 52 - tel. 533349.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 1 (Comunale), Ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna pri Jezeru - Vrtna ulica 2 tel. 78300.

pogrebi

Danes v Gorici ob 10. uri Erminia Zottig vd. Zorzenon prihod iz Ferrare na glavno pokopališče, ob 11. uri Chiara Maroni por. Bevilacqua iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče.

Štirinajstdnevnik dosegel št. 900 Jubilejna številka revije Naši razgledi

nr

Danes je izšla 900. številka Naših razgledov, "štirinajstdnevnika za politična, gospodarska in kulturna vprašanja". Revija je v slovenskem političnem, javnem, znanstvenem, kulturnem in še kakšnem življenju odigrala pomembno vlogo, saj je bila vedno na izredno visoki ravni, hkrati pa je na poglavljen, a vendar širšemu krogu dostopen način obravnavala kritične probleme sedanjega časa.

Na uvodnem mestu številke ob obletnici je zanimiv razgovor sedanjega urednika Slavka Frasa z nekdanjim urednikom Ljubom Bavconom, znanim pravnikom in borcem za človekove pravice. Bavcon je povedal, da je v oddaljenem letu 1952 slovensko izobraženstvo dobilo po petih mučnih letih "diktature proletariata" možnost nastopiti s svojimi zamislimi o demokraciji in socializmu v slovenskem in jugoslovanskem prostoru.

Slavko Fras pa je v izjavi za slovenski radio dejal, da so Naši razgledi intelektualen časnik za ljudi, ki so sposobni zbranege, tako rekoč ustvarjalnega branja. Paleta problemov je zelo široka in zato je list zanimiv za vse

inteligentne kroge, od tehničnih do umetniških, in prav iz teh vrst so skoraj vsi avtorji prispevkov. List deluje in vpliva nedirektno, ne s senzacionalnostjo svojih poročil, temveč posredno prek miselnih procesov, ki jih sproža v glavah najbolj kreativnih Slovencev. Tak koncept narekuje časopisu določeno distanco od dnevnih politike in njegova vloga je analizirati in sintetizirati.

V devetstoti številki obsežnejše poročilo o preteklih številkah dolgoletni urednik Drago Družković, ki je zbral vrsto zanimivih citatov.

Tržaški avtor Emidij Susič pa je objavil priložnostni zapis "Mik blagodejne kritičnosti in srednjeročnih tem", v katerem na vabljiv način opisuje osebni odnos do Naših razgledov. V njem pravi, da je s pomočjo Naših razgledov mogoče "slediti vsaj nekaterim dogodkom, spremembam in procesom, ki potekajo na gospodarskem, političnem, kulturnem - na kratko družbenem - področju in ki niso muhe enodnevnice in so povezani z globljimi ter časovno širšimi trendi. To so članki, ki izredno dobro in uravnoteženo spajajo določeno raven strokovnosti z razumljivostjo podajanja".

Povejmo še, da je naklada Naših razgledov presenetljivo visoka in da ostaja takšna tudi v sedanjem za slovenske razumne v matični domovini pogosto težavnem razdobju. List je vedno posvečal posebno pozornost zamejstvu, Slovincem na Koroškem in v Italiji, in je vključeval v svoje akcije vidne predstavnike zamejskega kulturnega življenja. Tudi to je odlika ustvarjene širine in strokovnega pristopa. (B. S.)

Celovit in bogat pregled njegovega opusa Na filmskem festivalu v Bergamu retrospektiva režiserja Ulmerja

Posnetek iz filma *Bluebeard* režiserja Edgarja G. Ulmerja

Kdo je Edgar G. Ulmer? To vprašanje so si že zastavili tisti zvesti televizijski gledalci, ki jim smotno prebiranje televizijskih programov ni tuje, in so verjetno mimogrede že naleteli na nelagodno vznemirljiv *Detour* (Preusmeritev), črni film dušičnega vzdušja, ali pa na psihološko grozljivko *The Black Cat* (Črna mačka) nepoznanega, pa vendar že "kje" opaženega režiserja nedoločljive identitete. V "ustnem izročilu" filmskega sveta je Ulmer sicer znan kot "kralj B filma" to je nizkoprodukcije filma, ki so ga proizvajale ameriške drugorazredne produkcije večinoma tja do televizijske eksplozije in ki se potem pretapljajo v filme (od

Hollywooda) neodvisnih režiserjev in producentov. Katere pa so sploh značilnosti "B filma"? Hitro pisanje scenarija in snemanje (tako rekoč po tekočem traku), izredna sintetičnost v izražanju, moč aluzije in elipse, skromna zasedba igralcev, studijska mizanscena in skorajšnja odsotnost eksterjerjev, pozornost na psihološki plati dogajanja. Ker mora režiser osvojiti gledalca z minimalnimi sredstvi, se prav v tem izkaže njegova domiselnost in spretnost, in Ulmer, srednjeevropski Jud, je prav gotovo spadal med najboljše tovrstne režiserje, bil pa je vsekakor kompleksnejša umetniška osebnost. Njegova ustvarjalna pot (po izobrazbi je bil arhitekt) se je začela v Berlinu pri Maxu Reinhardt. Od tam je odšel v zgodnjih dvajsetih letih v Ameriko, kjer je deloval pri hollywoodski družbi Universal, za katero je pozneje posnel film *Black Cat*. Prej je še sodeloval z režiserji, kot so Murnau, Lang, Lubitsch in drugi. Neobičajna ovira — srečna ljubezen do tajnice režije, ki je na žalost žena producenta — mu je zaprla pot za napredovanje v Hollywood. Ulmer se je tako preselil v New York, kjer je smel najrazličnejše stvari, med drugimi je posnel tudi nekaj etničnih filmov v ukrajinščini in v jidiš za priseljeniške narodnostne skupine, med drugo svetovno vojno pa se je vrnil v Hollywood, kjer je smel nizko proračunske filme. Z razliko od kolegov, ki so delali za velike produkcijske hiše, je lahko Ulmer popolnoma razpolagal sam s seboj; njegovi filmi so bili podložni samo računovodskemu imperativu. Od filmov iz tega obdobja je na primer *Naked Dawn* (Gola zora) dal pobudo Francoisu Truffautu za njegov *Jules et Jim*, še nekaj jih je bilo cenjenih in ovrednotenih, kot že omenjeni *Detour*, *Blue Peard*, *Strange Illusion*, *Ruthless* (Brez usmiljenja).

Njegova celotna proizvodnja, ki naj bi po besedah samega avtorja štela

kar 128 naslovov, ni bila še doslej ustrezno vzeta v pretres, retrospektiva, ki jo je za Bergamo Film Meeting pripravila Emanuela Martini, pa je sploh prva te vrste. Veliko Ulmerjevih filmov je bilo že uničenih, zgubljenih, mnoge je bilo treba iskati z detektivsko potrpežljivostjo pri zasebnih maniakalih. Bergamo Film Meeting jih je predstavil 28. Riminicina pa jih bo septembra prikazal še nekaj. Ob tej priložnosti je bila izdana tudi lepa monografija, nekaj filmov pa bo prišlo tudi v kulturni obtok.

Če je Ulmer režiser komornih vzdusij in zadovolji gledalca, ki vidi, kar se skriva v gubah revnega oblačila, je pa nasprotno filmski opus skupine Monty Python ustrezen za znatno širše občinstvo. Monty Python's the Meaning of Live (M.P. - smisel življenja) je svojčas že navdušil občinstvo, v Bergamu pa sta izstopala dva naslova: Monty Python's Live of Brian (Brianovo življenje 79) in Monty Python and the Holy Grail (Monty Python in sveti Kralj, 74). Prvi je "nič več" kot karikaturno Kristusovo življenje, drugi pa srednjeveški lov na kupo Kristusove krvi. Zgražanje kakega licemerskega vernika bi bilo povsem odvečno: skupina Monty Python ni imela nikakega namena spreminjati ali zasmehovati verskih dogem, njihov pristop temelji na vzpostavljanju absurdnih, grotesknih situacij, ki izkoristijo svetopisemsko ali romaneskno podlago le kot čisto pobudo, smeh pa vznikne iz nevzdržne komičnosti neverjetnih situacij in dialogov, ki se oplajajo v tradiciji britanskega nonsensa in musicala ter ljudskih korenin v srednjeveških sagah.

ALEŠ DOKTORIČ

Umrl je »pevec kubanske revolucije«

V 72. letu starosti je v sredo v Havani umrl kubanski pesnik in pevec Carlos Puebla. Na Kubi in po svetu je zaslovel v šestdesetih letih z dvema svojima pesmima: *Hasta siempre comandante* (po klonil jo je Ernesto Che Guevari) in *En eso llevo Fidel*, v katerih je slavil kubansko revolucijo.

Carlos Puebla se je rodil v revni družini, »s kitaro v rokah«, kot je sam rad pojasnjeval. V petdesetih letih se je skupaj z drugimi kubanskimi umetniki sestajal v znanem Bodeguita del medio, pozneje pa se ga je prijel vzdevek »pevca revolucije«. Po Castrovi zmagi je postal nekakšen »glasbeni veleposlanik« kubanske revolucije v svetu.

Igralka Grazia Scuccimarra jutri v tržaškem gledališču Cristallo Predstava o položaju žensk v 60. letih

Nastop Grazie Scuccimarre bo jutri v gledališču Cristallo zaključil letošnjo prvo poletno gledališko revijo, ki jo je pod skupnim naslovom Teatroattore priredilo gledališče La Contrada. V prvih dveh tednih julija so na odskih deskah Cristalla v okviru te revije nastopili Camillo Milli, Ariella Reggio in Alessandro Bergonzoni. Predstava z naslovom *Mi, ženske 60. let*, ki si jo je Grazia Scuccimarra sama izmislila, jo režirala in v njej tudi nastopa, je po mnenju same avtorice pikra satira o položaju italijanske ženske pred četrto stoletje. Ne gre torej niti za kabaret, niti za standardno gledališko predstavo.

Scuccimarra je ironično obdelala način življenja v 60. letih, to je v času tako imenovanega italijanskega ekonomskega booma. Rdeča nit celotne predstave se vije od najstniških let takratnih deklet do današnjih dni. V delu, kjer učinkovito nakaže raznorazne manije mladega rodu (še posebej na šolskem in političnem področju), zastavlja neprenehoma vprašanje: kaj je z dekleti iz 60. let? Rezultat njene gledališkega projekta je analiza takratne generacije sko-

zi prizmo sedanjega časa. Njen namen je bil skratka v tem, da bi zabavala sebe in druge ob razkrivanju nekaterih vprašanj, ki so se zdela ključna v 60. letih, pri čemer se je vseskozi posluževala rafiniranih in inteligentnih prijemov.

Vsa dela, ki jih je Grazia Scuccimarra doslej postavila na oder, so bila sad njenega truda. Bila je obenem avtorica, režiserka, igralka in scenografinja, poskrbela pa je tudi za glasbeno kuliso svojih del. Njene predstave so iz leta v leto privabljale v gledališča vse več gledalcev in tudi kritiki so jo vse bolj cenili. Med njenimi teksti naj spomnimo na tiste, ki so doživeli največji uspeh: *Uspeh* (1979), *Vse je kultura...* (1980), *...in pišem Pertinijo* (1984). Vse razprodano (1987). Scuccimarra je pred štirimi leti prejela nagrado *chianciano* za svojo radijsko dejavnost, leto kasneje so ji dodelili nagrado zlati neptun, leta 1987 pa je bila dobitnica nagrade *funny festival* za najboljšo komično in satirno igralko sezone.

Delo *Mi, ženske 60. let*, bo Grazia Scuccimarra predstavila v gledališču La Contrada jutri ob 20.30

Drugo mesto na mednarodnem tekmovanju na Švedskem Pihalni orkester iz Kopra požel uspeh v Göteborgu

Pihalni orkester iz Kopra se je zadnje dni junija udeležil v Göteborgu (Švedska) tekmovalnega glasbenega festivala in se uvrstil na drugo mesto, takoj za norveškim profesionalnim orkestrom.

Tekmovanja se je udeležilo štirinajst orkestrov iz najrazličnejših držav. Koprski pihalni orkester pod vodstvom dirigenta Darija Pobege je imel v treh dneh kar tri koncerte, od katerih je bil eden tekmovalen v kategoriji simfoničnih orkestrov. V svojem 35-minutnem tekmovalnem programu je izvajal Beethovna, Manzinija, stare istrske plesne motive in skladbo Privška. Ocenjevalna komisija je bila sestavljena iz vodilnih, svetovno priznanih strokovnjakov za tovrstno glasbo. Popolna koncentracija in disciplina posameznih članov orkestra je pripomogla k maksimalni kvaliteti pri izvajanju programa. Ob razglasitvi rezultatov je komisija dodelila koprskemu orkestru drugo mesto. Za zlato kolajno

je koprskim godbenikom manjkala le ena točka. Pohvaljeni so bili predvsem zaradi zvoka orkestra, za katerega ima dirigent »skrito formulo«. Poseben nasvet so dobili za istrske stare plesne motive, in sicer naj še naprej interpretirajo bisere, ki jih imajo sami, saj jih čutijo in igrajo s srcem.

Pihalni orkester iz Kopra je mlad orkester iz dveh razlogov. Prvič zato, ker obstaja le osem let, drugič zato, ker so njegovi glasbeniki zelo mladi ljudje, saj šteje najmlajši komaj deset let. Pod okriljem dirigenta Darija Pobege se je orkester širil in danes šteje kar petdeset članov, sedanjih in bivših učencev glasbene šole. Po štirih letih dela se je orkester prvič udeležil republiškega tekmovanja v Mariboru, kjer je dosegel v drugi kakovostni kategoriji prvo mesto. Ta zmaga je bila velika spodbuda in hkrati obveza. Orkester je začel tako segati po zahtevnejši literaturi od starih klasičnih skladb, celo iz renesanse, pa do najsoodobnejših instrumentacij.

Prvo resno in zelo zahtevno predstavo je imel mladi orkester lani decembra v koprski stolnici. Lepo bi bilo, kakor pravijo glasbeniki orkestra, da bi postala ta prirediteljska tradicija. Nasploh je postal koprski orkester zelo aktiven; večkrat gostuje v Italiji, udeležuje se revij pihalnih orkestrov in igra povsod, kjer je zaželen. Uspeh na takmovalnem festivalu v Göteborgu pomeni za orkester višek in hkrati začetek zahtevnejše poti. Prizadeval si bo k še večji kvaliteti, saj ga čaka kmalu tekmovanje v prvi kategoriji in nič manj kot svetovno tekmovanje pihalnih orkestrov v Oslu.

ELEN BATISTA

Italijanska zgodovina na posterjih

Septembra bodo v Milanu odprli zanimivo razstavo z naslovom *Italija se spreminja*, na kateri bodo razstavili vsega 320 reklamnih plakatov-posterjev iz obdobja 1895-1962. Pobudo za razstavo je dala Berlusconijeva finančna družba Fininvest, razni izvedenci pa so jo pripravljali celo leto.

Posterji izhajajo iz zapuščine Nanda Salceja iz Trevisa. Salce je bil strasten zbiralec posterjev: do svoje smrti leta 1962 jih je zbral več kot 25 tisoč, zapustil pa jih je ministrstvu za šolstvo. Vse te posterje je pregledala in katalogizirala ekipa znanstvenikov, ki je tudi zbrala posterje za razstavo.

Le-ti bodo razmeščeni v treh oddelkih. Prvi oddelk bo namenjen italijanskemu družbenemu razvoju, drugi razvoju umetnostnih in kulturnih vrednot, tretji pa razvoju komunikacijskih sredstev s posebnim poudarkom na reklamno komunikacijo. Ob teh bodo pripravili tudi dve monografski razstavi: osrednja tematika prve bo film, druge pa opera. Med razstavljenimi posterji bodo izstopala dela svetovno znanih »plakatarjev«, kot sta bila Cappiello in Dudovich, in slikarjev (Sironi, Boccioni, Casorati).

Prireditelj je pred dnevi predstavil podpredsednik družbe Fininvest comunicazioni Gianni Letta, ki je poudaril, da predstavljajo posterji razstave Italija se spreminja delček italijanske zgodovine.

Dve nagradi zboroma iz SFRJ

Na letošnjem tradicionalnem mednarodnem pevskem festivalu v velškem mestu Langolen sta dva jugoslovanska zbora osvojila nagradi. Zbor KUD Ivan Goran Kovačić iz Siska je prejel drugo, ljubljanski komorni zbor Gaudeamus pa tretjo nagrado. Mednarodno tekmovanje zborov v Langoleni je sila prestižno, prirejajo ga pa že od leta 1947.

Akvareli Zorana Ogrinca na ogled v Novi Gorici

Te dni je v likovni vitrini, razstavnem prostoru Zavarovalne skupnosti Triglav v Novi Gorici odprta razstava akvarelov slikarja Zorana Ogrinca

14. julij simbol svobode

Marko Waltritsch

Meščani prepevajo uporniško pesem marsejezo, ki je kasneje postala francoska državna himna

Danes zjutraj bo na Elizejskih poljanah v Parizu velika vojaška parada, na kateri bodo sodelovali vsi rodovi francoske vojske. Ob široki in več kilometrov dolgi aleji se bodo pomikale vojaške edinice, ob strani ceste pa bodo tisoči gledalcev, domačinov in tujcev. Tu bodo s predsednikom Francoisom Mitterrandom številni državni poglavarji. Zaradi tega so v teh dneh francoski policisti poostri nadzorstvo in v Parizu je prišlo vse polno policistov iz vseh predelov Francije. Državni poglavarji najbolj razvitih držav sveta bodo pariško srečanje izkoristili, da se pogovorijo o finančno pomembnih vprašanjih.

S tem bodo visoki svetovni gostje, turisti in predvsem Francozi počastili 200-letnico francoske revolucije. Današnjo prireditev bo neposredno prenašala že navsezgodaj francoska televizija, ob pol desetih se bo vključila tudi italijanska televizija, ki bo prenašala to kar se bo danes dogajalo v Parizu.

V Franciji je danes državni praznik. Praznovanja za 200-letnico revolucije so se pravzaprav pričela že na Novega leta dan, ko so v Parizu in v glavnih mestih vseh departmajev Francije spustili v zrak zračne balone. To so naredili zaradi tega, ker imajo zračni baloni posebno mesto v zgodovini francoske revolucije. V zrak so jih Francozi spuščali že pred letom 1789. Republiškim armadam so ti zračni baloni bili v veliko pomoč, saj so z njih opazovalci obveščali francoske generale o razporeditvi čet nasprotnika in tako so ti lahko beležili bleščeče vojaške zmage. Prav zaradi tega imajo zračni baloni svoje pomembno mesto v zgodovini francoske revolucije.

Praznovanja v Franciji trajajo že vse leto, v naslednjih mesecih bo še veliko takih praznikov, ob sodelovanju umetniških skupin ter tudi vojska vseh držav sveta. To je tudi razumljivo, saj je francoska revolucija konec koncev prinesla novo mišljenje, ki se odraža še danes v vsem razvitem svetu.

Že sinoči je bilo v Parizu praznično. Na Trgu Bastilje, tam kjer je nekoč stala visoka trdnjava, v kateri so bili kraljevi zapor, eni izmed tolikih kraljevih zaporov, so sinoči otvorili novo operno hišo. To je moderen objekt, ki bo seveda dopolnil in izpopolnil častljivo staro Opero, ki je sredi Pariza.

Po sinočnjem koncertu, ki so ga lahko tisoči poslušali tudi na Place de la Bastille, saj so zvočniki prenašali koncert, so Parižani in tujci napolnili vse ulice in trge v mestu. Vso noč je v Parizu bilo veselo, odprta so bila vsa gostišča, plesalo se je na ulicah in trgih. To sicer za Pariz ni nič novega, saj to noč plešejo in pojejo že veliko let. Praznik francoske revolucije je zares praznik vsega francoskega ljudstva.

Drugače tudi ne more biti. V predrevolucionarni Franciji so z absolutno oblastjo vladali kralji, njegovi dvorjani, plemiči in cerkveni dostojanstveniki. Takrat se je šele porajalo meščanstvo, kmetje pa so bili uboga raja, podložniki.

Kralj in dvorjani so brezskrbno živeli v razkošnih palačah in gradovih. Louvre je bil mestna kraljeva palača, vladar pa je najraje živel v Versaillesu, kjer se je obdajal z nekaj tisoč plemiči. Služabnikov je bilo več deset tisoč. Ob Loari in v drugih krajih Francije so bili gradovi, kjer so plemiči prav tako razkošno živeli in imeli neomejeno oblast nad revnim kmečkim ljudstvom, ki ni imelo nobenih pravic. Nekaj podobnega je sicer bilo v vseh takratnih evropskih državah. V Franciji pa je bil globok prepad med ljudstvom in vladajočo kasto. Ko si danes kot turisti ogledujemo gradove in palače v raznih krajih Francije ter poslušamo razlago vodiča o življenju v teh dvorcih se moramo zamisliti in ugotavljati, da so imeli zelo prav tisti, ki so dali idejo za francosko revolucijo.

V Parizu se je v tistih predrevolucionarnih letih priselilo veliko ljudi s francoskega podeželja. Statistiki nam vedo povedati, da je v prestolnici takrat bivalo od 600 do 700.000 ljudi. Točnih podatkov seveda ni, saj takrat ni bilo nad prebivalci takega nadzorstva kakršnega imamo dandanes. Sicer pa tudi v današnjem času je popolno nadzorstvo nad prebivalstvom velikega mesta skoro nemogoče. V nekaterih drugih večjih francoskih mestih, kot sta npr. bila Lyon in Marseille, so imeli le sto tisoč prebivalcev. Več kot dvajset milijonov ljudi je živelo na podeželju. V glavnem je to bila brezpravna raja tlačanov. Francija je imela več prebivalcev kot jih je bilo v takratnih nemških in italijanskih deželah. Bila je enotna država, vtem ko so na italijanskem polotoku in na Nemškem bile številne državice. Francosko agrarno

gospodarstvo je bilo bogato, ves zaslužek pa je šel plemičem.

V Pariz so se takrat priselili ljudje iz vse države in že takrat tudi iz drugih evropskih dežel. Pariz jih je že takrat privlačeval, pa čeprav ni še imel tistega čara svobodnega mesta, ki si ga je pridobil kasneje. Ljudje so v mestu živeli kot so vedeli in znali. Veliko se jih je ukvarjalo z drobn

Nova operna palača na Trgu Bastilje

trgovino, krošnjarstvom in obrtjo. Najbolj srečni so bili tisti, ki so dobili zaposlitev v maloštevilnih kraljevih delavnicah. Tam so imeli zagotovljen zaslužek.

V tem sila zapletenem svetu so misleci, pisatelji, gledališki igralci razpravljali, razmišljali, sejali seme nezadovoljstva in dejansko ustvarjali revolucijo. V Parizu je

sicer živeli veliko bolje kot uboga kmečka ali delavska raja, saj so v kralju in plemičih ter cerkvenih dostojanstvenikih imeli mentorje, ki so bili zelo radodarni.

V Parizu in v vsej Franciji je takrat bila lakota. Polja niso v tistem letu bila tako radodarna kot v prejšnjih. Kdor je zaradi tega trpel je bilo ljudstvo, plemiči pa so se še naprej gostili. Ljudje niso bili več voljni plačevati visokih davkov.

V Parizu je takrat že zasedala skupščina, ki si je hotela izboriti več pravic zase in za vse državljanke. Ludvik XVI., kralj Francije in Navarre, je v tistem času v prestolnico poslal veliko število vojakov, »da bi vzdrževali red«, in se protivili vsakemu poskusu upora. Ljudje je to še bolj razkačilo, saj so ugotavljali, da je v mestu lakota in da vojaki pojedjo še tisto malega, kar je bilo dobiti na mestnih tržnicah. Na znani tržnici Les Halles ni bilo več dobiti moke. V raznih pokrajinah Francije so bili neredi. Ljudje so zahtevali kruh, vojaki so jih razganjali.

Člani skupščine, ki so se v Parizu sestajali v tistih dneh, so poslušali poročila iz raznih francoskih dežel ter dajali nasvete kaj je narediti. Kralj pa se je na vse to poživžgal, pošiljal nad nje vojaške, čeprav je njihovim odposlancem zagotavljal, da je generalom že dal ukaz naj se iz mesta umaknejo.

Poslanci pa so razmišljali in delali naprej. 9. julija 1789 so v skupščini razpravljali in sklepali o dokumentu v katerem so bile označene pravice človeka, pravice države, pravice kralja, pravice državljanov, organizacija zborni-

ce in kako je treba razpravljati in sklepati o zakonih, kako se mora uokviriti sodstvo, kako je treba ustanoviti pokrajinske skupščine. Ta dan, s temi sklepi, je bila praktično ustanovljena ustavodajna skupščina. Vse to kralju in plemičem seveda ni prijalo. 11. julija je kralj odslavlil ministra Neckerja. Meščani so se temu uprli in v Parizu so bile velike

demonstracije. Ponekod so bili neredi. Poslanci so zasedali dan in noč.

V mestu so si spopadi med meščani in vojniki sledili dan za dnem. Ljudje so vdrl v trgovine orožarjev in iz njih odnesli vse puške in drugo orožje. Naskočili so palačo Les Invalides, kjer je bila orožarna, iz nje odnesli 2.800 pušk in več topov.

14. julija je razjarjeno ljudstvo naskočilo Bastiljo, trdnjavo, v kateri je sicer takrat bila zaprta le peščica navadnih kriminalcev. Uporniki so pobili vojaške in upravitelje Bastilje.

S tem dogodkom se je pričela francoska revolucija. 14. julij je dan, ki se ga Francozi in ves svet spominjajo kot začetek novega obdobja v človeški zgodovini.

Že kmalu zatem so začeli podirati stavbo Bastilje, ki je bila simbol kraljevega absolutizma.

V letu 1789 in v naslednjih so se dogodki razvijali kot po tekočem traku. Kraljevo oblast so uporniki strli, proglašena je bila republika, vsi kralji Evrope so poslali vojaške nad republiško armado, ta pa je izvažala revolucijo v vse evropske dežele. Prišel je Napoleon. Prišla je nacionalna osveščenost in z njo tudi nacionalizem ter nastanek novih držav.

Francozi so še danes, 200 let po revoluciji, zelo navezani na takrat doseženo svobodo, pa čeprav niti pri njih ne velja v celoti revolucionarno geslo *Liberté, Egalité, Fraternité*.

Francija je danes sodobna država, v sozvočju s tehnološkim napredkom. Prav zaradi tega so v spomin na francosko revolucijo v zadnjem času v Parizu in drugod po Franciji zgradili sodobne palače, ki so po njihovem spomenik načelom francoske revolucije.

Poslovna palača Arche de la Défense je nov slavalok v sodobnem upravnem centru La Défense na podaljšku Elizejskih poljan

Na 12. etapi kolesarske dirke po Franciji Velik podvig Italijana Tebaldija

MONTPELLIER — Včerajšnji podvig Italijana Tebaldija bo gotovo ostal zapisan v zgodovini Toura. Že po 19 km poti kar 242 km dolge etape je poskusil pobeg skupaj s Francozom Arnaudom. Čez 10 km se je za njima pognal še Perini in Tebaldi se je ustavil in ga počakal. Skupaj sta zatem dohitela Arnauda. Glavnina se zanje ni preveč menila, bodisi zato, ker so imeli prevelik zaostanek na skupni lestvici, bvdisi zato, ker je zgledalo, da gre le za brezglavo početje. Trojica pa si je nabrala velik naskok in ko so jo skušali dohiteti, je bilo prepozno, prišlo pa je tudi do nekaterih padcev (Van Holen si je zlomil ključnico, Volpi ima rano na kolenu in bo danes težko na startu, Bugno je tudi dobil nekaj udarcev). Dvajset km pred ciljem je Arnaud padel in je nekoliko zaostal, prvo mesto pa je bilo domena obeh Italijanov.

VRSTNI RED 12. ETAPE: 1. Tebaldi (It.), ki je 242 km (Toulouse - Montpellier) prevozil v 5.40'54"; 2. Perini (It.)

isti čas; 3. Arnaud (Fr.) po 2'09"; 3. Wegmüller (Švi.) 21'24"; 5. Goessens (Bel.) 21'40"; 6. Maassen (Niz.); 7. Schur-er (Niz.); 8. Louviot (Fr.); 9. Slycke (Bel.); 10. Lemarchand (Fr.); 11. Martens (Bel.) vsi isti čas; 12. Sorensen (Dan.) 21'45"; 13. De Wilde (Bel.); 14. Yates (VB); 15. Kelly (Ir.); 16. Fidanza (It.); 17. Badolato (It.); 18. Beuker (Niz.); 19. Vandenbrande (Bel.); 20. Lippens (Bel.); 33. Bugno (It.); 35. Chiappucci (It.); 53. Čerin (Jug.); 123. Pavlič (Jug.), vsi isti čas.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Fignon (Fr.) 55.52'15"; 2. Lemond (ZDA) po 7"; 3. Mottet (Fr.) 57"; 4. Delgado (Šp.) 5'53"; 5. Hampsten (ZDA) 5'18"; 6. Lejarreta (Šp.) 5'51"; 8. Millar (VB) 6'42"; 9. Alcalá (Meh.) 6'46"; 10. Rooks (Niz.) 6'59"; 11. Kelly (Ir.) 7'03"; 12. Theunisse (Niz.) 7'06"; 13. Simon (Fr.) 7'07"; 14. Indurain (Šp.) 7'48"; 15. Caritoux (Fr.) 9'58"; 16. Simon (Fr.) 10'36"; 17. Müller (Švi.) 11'27"; 18. Pino (Šp.) 11'33"; 19. Echave (Šp.) 11'34"; 20. Criquelion (Bel.) 11'41"; 44. Volpi (It.) 29'55"; 77.

Čerin (Jug.) 43'02"; 90. Tebaldi (It.) 47'55"; 101. Perini (It.) 50'41"; 115. Pavlič (Jug.) 54'54"; 129. Vona 1.00'05" (It.).

Knolova še pred Longovo

MONTPELLIER — V 2. etapi kolesarske dirke po Franciji za ženske je zmagala Nizozemka Monique Knol, ki je v sprintu prehitela domačinko Longovo. Knolova je prva tudi na skupni lestvici, drugouvrščena Longova pa ima 17' zaostanka. Italijanka Caninsova je 11. po 39".

Brazilijska pregazila Argentino

SAO PAULO — V 1. finalnem kolu Ameriškega nogometnega pokala je Brazilija z 2:0 premagala Argentino, Urugvaj pa je s 3:0 odpravil Paragvaj.

SZ niza kolajne v Zagrebu

ZAGREB — Po 7. dnevu 22. evropskega prvenstva in streljanju v Zagrebu je Sovjetska zveza še povečala bero odličij. Sedaj ima kar 15 zlatih, 5 srebrnih in 12 bronastih kolajn. Sledijo Madžarska (1, 8, 9), ČSSR (5, 3, 4), Jugoslavija (2, 4, 4), Italija (2, 5, 1), itd.

kratke vesti - kratke vesti

Cuomo prinesel Italiji srebro na sabljaškem SP

DENVER (ZDA) — Po treh bronastih odličjih ima Italija sedaj tudi srebrno kolajno na svetovnem sabljaškem prvenstvu. Osvojil jo je Sandro Cuomo v meču. V finalu je Cuomo zgubil proti neznanemu Špancu Pereiri. Bron je šel Sovjetu Kolobkovu.

Vaterpolisti Italije in Jugoslavije v polfinalu

ZAHOĐNI BERLIN — V 3. kolu B skupine pokala Fina v vaterpolu sta Jugoslavija in SZ igrali neodločeno 7:7. Jugoslavija, ki je zasedla 1. mesto v skupini, bo jutri v polfinalu igrala proti Madžarski. V drugem polfinalu se bosta srečali Italija in Španija. Italija, ki je osvojila 1. mesto v A skupini, je včeraj s 7:6 premagala Madžarsko.

Na sredozemskem prvenstvu Podunavac v vodstvu

KOPER — Na tretjem odprtem sredozemskem prvenstvu v jadranju v razredu optimist so včeraj izvedli drugo in tretjo regato. Slednjo je zaradi brezvetrja sklenilo le 29 jadrancev, medtem ko je druga regata minila ob ugodnem vzhodniku, na katerega pa so jadranci morali čakati na odprtem morju nekaj manj kot dve uri.

Drugo regato je osvojil Koprčan Podunavac med fanti, med dekletki pa Izolanka Vesna Dekleva. V 3. regati je bil Podunavac drugi za Italijanom Bodino, kljub temu pa po 3 regatah prepričljivo vodi pred klubskimi tovarišem Tunjičem. Med dekletki je Vesna Dekleva druga.

Vrstni red po 3 regatah: 1. Podunavac 3; 2. Tunjič (oba Jug.) 34,7; 3. Portosalte (Gr.) 35; 4. Bodino 41; 5. Nicolai (oba It.) 47; 9. Žbogar 54; 10. Petrič 67,7; 13. Vesna Dekleva (vsi Jug.) 81 točk. Danes sta na programu 4. in 5. regata. (Kreft)

Včeraj tudi uradna potrditev

Berger prestopil k McLarnu

LONDON — Samo 24 ur po sporočilu Ferrarija, da Gerhard Berger v prihodnji sezoni ne bo več njegov pilot, so pri McLarnu uradno potrdili, da bo njihove bolide v prihodnji sezoni poleg Senne vozil prav Berger. Avstrijec je dejal, da je pogodba večletna, vendar ni povedal, kdaj zapade, kot tudi ni pojasnil, koliko bo zaslužil.

Djerdja v Livornu?

LIVORNO — Po pisanju Slobodne Dalmacije bo trener košarkarske ekipe Zadra v prihodnji sezoni vodil mladinsko postavo livornskega Alliberta. V Italijo naj bi Djerdja prišel že prihodnji mesec.

Off-shore v Trstu: omejitve pri prometu

TRST — Danes bodo v Trst začeli prihajati udeleženci nedeljske dirke off-shore, na kateri se bo pomerilo 35 gliserjev. Dirka bo brez dvoma prava poslastica, tako za ljubitelje teh tekmovalov kot tudi za običajne radovedneže. Nekaj pa bo zanj treba žrtvovati, a pri tem bodo v prvi vrsti avtomobilisti. Občina je namreč določila nekaj omejitev pri prometu, in sicer na Nabrežju. Omejitve so stopile v veljavo že danes zjutraj in bodo veljale do 20. ure v nedeljo. Za prijetno razpoloženje pa bo jutri (ob 20.30) na Trgu Unità poskrbela mestna godba Giuseppe Verdi.

Nogometni turnir v malem nogometu

Drevi finale v Gabrjah

S finalnim srečanjem med Gabrjami in Števerjanom/Oslavjem se bo danes zvečer v Gabrjah zaključil 3. turnir, ki ga prireja domače kulturno društvo Skala in na katerem so sodelovale ženske, mladinske in moške postave. Prireditve sodi v niz tovrstnih pobud, ki se v poletnih mesecih z uspehom vrstijo na Goriškem in je doslej privabila veliko ljudi, ki z zanimanjem sledijo številnim tekmam v malem nogometu. Glede mladinskega dela turnirja povejmo, da je zmagala ekipa iz Dobreč, ki je zaradi boljšega količnika v golih na lestvici prehitela Italo iz Gradišča, Sovodnje in Gabrje. Med

posamezniki se je s 6 goli najbolje izkazal M. Peteani.

Na članskem turnirju pa so se v polfinale vključile postave iz Gabrij, Števerjana/Oslavja, Dola in Rupe/Peči. V prvem srečanju so briški nogometaši s 6:2 premagali ekipo Rupa/Peč, a v drugem srečanju so Gabrci s 5:2 odpravili dolansko ekipo.

Kot smo povedali, bosta danes na vrsti še finalni tekmi. Ob 18.30 se bodo za 3. mesto Dolani pomerili z ekipo Rupa/Peč, sledila bo odločilna tekma med domačini in Brici.

Na sliki: mladinska postava iz Sovodnje, ki je na gabrskem turnirju zasedla 3. mesto.

konjske dirke - konjske dirke

Glavni favorit v Rimu je Gibet, najboljši konj iz sk. 2. V dobri formi je trenutno Dryfon (sk. 1), presenečenja pa lahko pripravi regularni Evelrose (sk. X).

V Montegiorgiu bi Garrison Car (sk. 1) lahko ponovil uspeh izpred tedna dni. Med boljšimi je tudi Fasto Om (sk. X). Ugodno startno številko pa ima Druzar (sk. 1), ki se poleg tega dobro znajde na podobnih shemah.

Tudi tretja dirka bo v Montegiorgiu. Na tej je glavni favorit Favolello Af (sk. 2). Soliden je tudi Betolfi Mo (sk. X), omeniti pa treba še regularnega Furosa (sk. 1).

Za dirko v Montecatiniju bi poskusili bazo s sk. 2, v kateri je najhitrejši Gravino. V sk. 2 bo nastopil Greco Lun, ki ima izreden zaključni sprint. Zelo zanesljiv je še Folgore Om (sk. X), ki pa bo startal v drugi vrsti.

V Ceseni bi se moral uveljaviti Fililage (sk. 2), seveda če ne bo v začetku delal napak. Nevaren bi mu znal biti

Giarina (sk. X), ki se je na zadnjih dirkah dobro obnesel. Med prvimi bi moral biti tudi Engie Prad (sk. 1).

Težavna je napoved za dirko v Trstu. Še najbolj bi se zanesli na regularnega Giliolo (sk. 1). Prezreti ne gre Birichina (sk. 2), v sk. X pa bi opozorili na Finaldia, ki se je izkazal na uvodni dirki.

DIRKA TRIS

Dirka tris bo tokrat v Grossetu. Na startu bo 17 konj, naši favoriti pa so: 5 Nastro Azzurro, 8 Quasar, 9 Don Alessandro. Za sistemiste: 6 Lean Bidder, 7 Fort Regent, 1 Night Fleet.

totip

1. — prvi	2
2. — prvi	1 X
2. — prvi	1
2. — prvi	X 2
3. — prvi	2
3. — prvi	1 X
4. — prvi	2
4. — prvi	2 X
5. — prvi	2
5. — prvi	1 X
6. — prvi	1 X
6. — prvi	2

ŠZ Bor čestita

VSEM SVOJIM ČLANOM

ki so letos uspešno opravili zrelostni izpit.

Že jutri z gumenjaki, zatem s kajaki in kanuji Čez poletje vrsta spustov po Soči

Značilna zimska panoga, smučanje, se letos na Goriškem ni obnesla. Vzrok je enostaven: pomanjkanje snega je okrnilo ali kar prekrizalo vse načrte in želje. Ni bilo tečaja SPDG, ni bilo zaključnega društvenega tekmovanja, šolska tekmovanja so bila žalostna že na pogled.

Sprašujemo se, če nam bo vreme toliko naklonjeno, da bomo v poletnem času izpeljali zanj značilno dejavnost - veslanje z različnimi plovili. Z različni zaradi tega, ker ne bomo šli po Soči samo s kajaki. Že jutri, 15. julija, bodo Štandrežci rekreacijskega odseka društva O. Župančič priredili podobno kot lani spust po Soči z gumijastimi plovili vseh vrst in velikosti, seveda brez motorja. Prireditve je odprta vsem, ki jih pobuda mika. Seveda morajo imeti plovilo in biti pravočasno na zbirnem mestu. Start bo ob 15. uri pod jezom z dostopom po cesti, ki gre od vhoda na sejemski prostor Espomega k Soči. Cilj bo pri avtocestnem mostu v sovodenjski občini, a vpisovanje pred startom. Prav je, da vsi udeleženci imajo na sebi rešilne jopiče, kar

med drugim predvideva vsak pravilnik veslaških športov.

Konec meseca se bo v Podgori začel tečaj za kajakaše: take, ki so že vozili, in take, ki bi radi prvič stopili v šilec. Tudi ta pobuda ni nova, temveč je ponovitev lanske izkušnje, ki se je kar obnesla, saj se je tečaja udeležilo trinajst kajakašev. Prva dva dni, in sicer v soboto, 29., ter nedeljo, 30. julija, bo tečaj trajal po štiri ure, naslednje dni do sobote pa bo trajal po dve uri. Organizacijo tečaja prevzema krajevno društvo Paglavci, a za podatke in za predpise se lahko vsakdo obrne na urad ZSSDI v Gorici. Zadnji dan, to je v soboto, bo na vrsti spust po Soči. Spust bo tekmovalnega značaja in bo prav tako na progi od sejemskega prostora Espomega do mostu v Sovodnjah. Vabljeni so tudi Solkanci in Devinčani pa še drugi. Vaditelji bodo prišli iz Solkana podobno kot lani. Da Solkanci niso ravno začetniki v tej panogi, vemo zaradi nekajletnega sodelovanja, predvsem pa zaradi njihovih uspehov na svetovni ravni. O njihovih

novih kolajnah smo brali pred kakšnim tednom na časopisih.

Tretja oziroma četrta letošnja poletna pobuda na tem področju bo na vrsti v začetku septembra, ko naj bi zopet - tokrat četrtrič - priredili Soško regato, na kateri vozijo s kajaki in kanuji od Solkana do Podgore. O tej pobudi bomo še kaj napisali avgusta meseca, ko bo že znan datum. (R. A.)

obvestili

ZSSDI obvešča, da bo v ponedeljek, 17. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije. Dnevni red: volitve načelnika, program dela in razno.

REKREACIJSKI ODESK KD OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža organizira spust z gumijastimi čolni na reki Soči in sicer od Gorice do Sovodenj. Spust bo jutri, 15. julija, ob 15. uri. Prijave sprejemajo Bojan Makuc (tel. 20734), Daniele Bralni (21891), Valter Nanut (21852) in David Mučič (83271).

Živo tudi v Dolomitih

Sedaj bomo obravnavali alpinizem v Zahodnih Alpah v celoti in prve korake te v našem času tako popularne discipline, ki jo imenujemo plezanje po suhi skali. V glavnem bomo kronološko opisali najvažnejše podvige v Dolomitih do leta 1890, medtem ko bomo pri Julijcih, kjer je dejavnost znatno manjša, dobo podaljšali vse do leta 1910.

Dolomiti, verjetno najbolj znana gorska skupina na svetu, so vzbudili pozornost že v prvi polovici devetnajstega stoletja. Do prvega omembe

vrednega vzpona pa je prišlo leta 1857, ko je Monte Pelmo pri Cortini d'Ampezzo osvojil angleški plezalec John Ball, navdušen gornik in izvrsten pisec prvega dolomitskega vodnika. Pri tem prvem vzponu ga je spremljal neki lovec-domačin. Tri leta kasneje je vedno Ball v spremstvu dveh tovarišev zmogel Marmolado di Rocca. V istem času je v Dolomitih deloval tudi Dunajčan Paul Grohmann, ki je morda najvidnejša alpinistična osebnost tiste dobe. Med njegovimi številnimi vzponi, naj omenimo Sorapiss, Srednjo Tofano in Tofano di Rozes, Antelao, Sas-

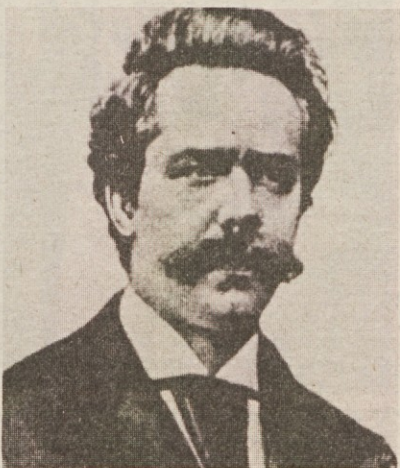
solungo, Cristallo in znamenite Tre Cime di Lavaredo, je bil vzpon preko južne stene Cime Grande, še danes ocenjene z drugo stopnjo, za takratne razmere presenetljiv. Naj dodamo, da sta Grohmann in vodnik Salcher zmogla steno v samih štirih urah, kar bi bil tudi v današnji dobi odličen čas.

V zadnjih dvajsetih letih devetnajstega stoletja je zanimanje za gore in z njim seveda število alpinistov močno narastlo. Razlog za ta naval na gore je, kot piše Douglas Milner v knjigi *The Dolomites*, predvsem v dejstvu, da so planinske organizacije Italije, Avstrije in Nemčije začele graditi prve planinske koče, kar je precej poenostavilo marsikateri pristop. Drugi razlog, ki ga navaja Douglas Milner in ki po moji osebnosti interpretaciji krepko presega prvega, pa je njegovo pojmovanje alpinizma takratne generacije nemško govorečih plezalcev. Slednji so se iz ekonomske in tudi etične motivacije odpovedali gorskim vodnikom in začeli tako imenovano dobo "brez vodnika". Na drugi strani je bilo za angleške lorde, ki so si kot hobby izbrali gornišvo, plezanje brez vodnika nepojmljivo, kar je imelo za posledico, da so se domačini-gorjani v čedalje večji meri posvečali poklicu gorskega vodnika.

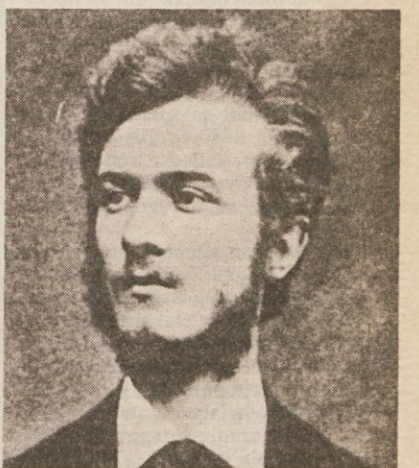
Eden prvih predstavnikov filozofije samostojnega alpinizma je bil Herman von Barth. Njegova dejavnost se je odvijala predvsem v Tirolskih Alpah, kjer je zmogel celo vrsto prvih pristopov, navadno kar sam.

Po Bathovem zgledu in pod njegovim nadzorstvom so se v plezalni tehniki izurili znani avstrijski in nemški

alpinisti. Med njimi izstopa Emil Zsigmondy. Z bratom Ottom je zmogel celo vrsto zahtevnih vzponov v Dolomitih in Bavarskih Alpah ter s tem dokazal, da je plezanje brez vodnika vse prej kot nemogoče. Leta 1879 sta brata Zsigmondy preplezala Feldkopf v Zilertalskih Alpah in s tem postavila nov težaostni rekord.

Prvi veliki raziskovalec Dolomitov Paul Grohmann (1838-1908)

Alpinist Emil Zsigmondy, ko je bil še študent na Dunaju (1861-1885)

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 3.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglašni 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglašni 760 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

14. julija 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izda
in tiska

ZTT
Trst

Cian-Italijanske
zvezde časopisnih
založnikov FIEG

Ameriški predsednik se je seznanil z drugačno stvarnostjo kot na Poljskem Madžari zadovoljni z Bushevimi obiskom od ZDA pa ne pričakujejo večje pomoči

BUDIMPEŠTA — S ponovnimi zagotovili predsednika madžarskega državnega predsedstva Bruna Strauba, da za madžarskimi reformami ne tičijo taktni nameni temveč pristna volja po obnovi, in z govorom ameriškega predsednika, v katerem je poudaril, da se je v maržarskem parlamentu srečal z voditelji, ki so pokazali pogum, da se soočijo z svobodnimi volitvami, se je včeraj zjutraj na budimpeštanskem letališču Ferihegy zaključil 36-urni obisk Georgea Busha na Madžarskem. Z rezultati postanka ameriškega predsednika na Madžarskem pa je verjetno lahko najbolj zadovoljno partijsko reformistično krilo.

Namen reformistov, zbranih okoli državnega ministra in kandidata za državnega predsednika Imreja Pozsgaya, predsednika partijskega prezidija (MZDS) Rezsőja Nyerisa in premiera Miklosa Nemetha je namreč bil predvsem v tem, da predsednika Busha, ameriški enstablishment in ameriško javnost prepričajo o pristnosti svojih reformističnih prizadevanj, prav tako pa o tem, da je reformistično partijsko krilo edini dejanski porok za uspešno izpeljavo obnove tudi po svobodnih parlamentarnih volitvah, ki bodo po vsej verjetnosti najkasneje do sredine 1990. George Bush, ki je madžarsko opozicijo verbalno sicer postavljaj na isto raven z državno - partijskim

vodstvom, je z nekajkratnim poudarjanjem »poguma« vodilne madžarske garniture, da se sooči s svobodnimi volitvami, pa je pravzaprav posredno opravil nekaj predvolilne kampanje za Pozsgaya in tovariše. Poleg tega pa se opozicija, ki jo je uradna madžarska stran že kar ostenativno vabila k vsaki priložnosti, ni najbolje odrezala. Predstavniki socialdemokratov se denimo niso udeležili srečanja s predsednikom Bushem kratkomalo zato, ker so si različne struje znotraj stranke v laseh in se niso mogle zediniti okoli tega, kdo naj bi šel k Bushu na avdienco.

V večji prepričljivosti madžarskega partijsko-državnega vodstva, ki je z razliko od poljskega samo sprožilo radikalne politične in gospodarske reforme, ter v šibkosti madžarske opozicije v primerjavi s poljsko, tiči tudi temeljna razlika med poljskim in madžarskim položajem, s katerim se je predsednik Bush soočil med svojim obiskom v teh dveh državah. Skupni imenovalec, ki ga je mogoče potegniti iz Bushevega obiska na Poljskem in Madžarskem, je predvsem v vidnem Bushevem poudarjanju, da »ni prišel zato, da bi ustvarjal težave SZ oziroma težave v odnosih med socialističnimi državami«. Razlika med obiskoma pa je bila ponovno v načinu, kako so

bile predstavljene prošnje za gospodarsko pomoč. Po poljskem obrazcu iztegnjene roke se je namreč Bush na Madžarskem soočil z madžarsko retoriko, kjer je bilo poudarjanje, da je tuja pomoč sicer zelo potrebna, obenem pa je madžarska retorika poudarjala, da je uspeh reform odvisen predvsem od naporov Madžarov samih. Ta »self-reliance« ali »pomagaj si sam in drugi ti bodo pomagali«, pa je po ameriških kriterijih najboljši porok za uspešnost reform in za to, da se tveganje investicije kapitala lahko obrestuje.

Ob svežnju ukrepov, ki jih je Bush prinesel Madžarom za pospešitev njihove gospodarske obnove, in ki vključuje tudi ameriško uradno in institucionalno spodbudo za povečanje investicij ameriškega privatnega kapitala na Madžarskem, sta madžarsko vodstvo in opozicija pokazala zadovoljstvo. Seveda pa so zelo obetajoče zvenele tudi Busheve besede, da se bo na pariškem sestanku sedmih najbolj razvitih industrijskih držav zavzel za koordinirano zahodno tehnološko in gospodarsko pomoč Poljski in Madžarski. Od tega si na Madžarskem obetajo precej. Spričo zgodovinskih izkušenj, med katere sodi tudi neodziv ZDA na madžarske prošnje po pomoči v letu 1956, pa so na Madžarskem vsaj psihično pripravljeni tudi na to, da si od tega ne obetajo preveč.

BOJAN GROBOVŠEK

Izrečena obsodba zaradi smrti navijača Rome

MILAN — Milansko sodišče je včeraj obsodilo na sedem let zapora Luco Bonalda, zaradi pomanjkanja dokazov pa je oprostil Danieleja Formaggio in Antonia Lamirando. Vsi trije so se znašli pred sodiščem zaradi smrti navijača Rome Antonia De Falchija, ki je umrl 4. junija letos nekaj ur pred tekmo Milan - Roma.

Kot je znano, so De Falchija takrat fizično napadli »navijači« Milana. Mladenič pa se je po napadu zgrudil na tla in umrl. Obdukcija je kot uradni vzrok smrti navedla infarkt, do katerega pa naj bi prišlo zaradi strahu ob napadu pobesnelih pristašev Milana.

Med sodno obravnavo je vladala precejšnja napetost, številni mladi »navijači« Milana pa so skušali fizično napasti novinarje in fotoreporterje, tako da so morali za red poskrbeti karabinjerji. Kljub zaporni kazni (poleg tega je bil obsojen še na plačilo 50 milijonov lir odškodnine sorodnikom umrlega in na stalno prepoved zaposlitve v javnih službah) pa bo Bonalda na pravnomočnost sodbe počakal na svobodi.

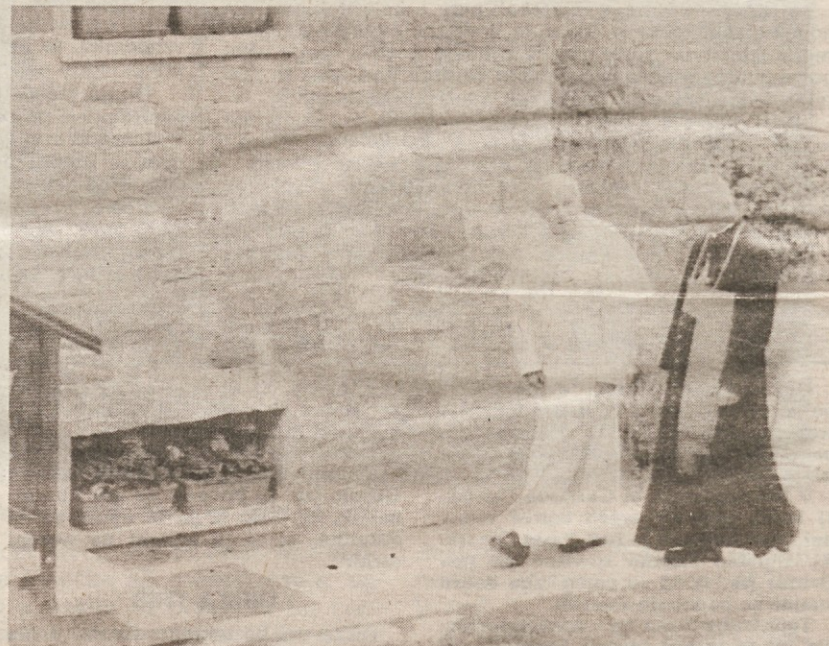
Blaznež v Franciji ubil 14 oseb Že prej je kazal znake neprisebnosti

PARIZ — Trenutni napad blaznosti je najbrž glavni vzrok za brezumen pokol štirinajstih oseb, do katerega je prišlo v treh vaseh v jugovzhodni Franciji v sredo popoldne. Morilec, 31-letni Christian Dornier, je že prej dal znake duševne neuravnovešenosti, njegovi sorodniki pa so povedali, da naj bi večkrat zapadal v hude depresije in da naj bi pred tem enkrat že poskušal streljati na svoje najžejše sorodnike.

Težko si je razlagati, kaj je Dornierja vodilo, da je s strelji iz dvocevke najprej pobil svojo mater in sestro, očeta pa hudo ranil, nato pa se je z avtomobilom podal na svoj morilski pohod po bližnjih vaseh. Kdor mu je slučajno prišel nasproti, je bil tarča zblaznelega morilca in med žrtvami so tudi trije otroci. Na svoji divji vožnji je Dornier povzročil tudi nekaj nesreč (na sliki AP), njegovo divjanje pa so policisti uspeli zaustaviti šele potem, ko se je morilec iz Autechaux usmeril proti naslednji vasi. Prišlo je do spopada in Christiana Dornierja je dokončno onеспособil šele natančen strel policista, ki je blazneža ranil in tako končal neverjetni pokol.

Papež Wojtila v Aosti na poletnem oddihu

Papež Janez Pave! II. je prispel v Dolino Aoste na običajni poletni oddih. Letos se je nastanil v kraju Introd, tu pa ga je sprejel škof iz Aoste msgr. Ovidio Lari (Telefoto AP)

V SZ stavka že 12 tisoč rudarjev

MOSKVA — Poleg medetničnih sporov pretresajo kavkaške republike tudi masovne stavke rudarjev. Prvim napovedim delavskega protesta se je postopoma pridružilo več kot 12 tisoč rudarjev, stavko pa vodi člani krajevnih partijskih komitejev. V mestu Meždurečensk, ki šteje približno 100 tisoč prebivalcev, se je stavki pridružilo celotno partijsko vodstvo. Stavkajoči mirno in omikano neprekinjeno demonstrirajo na glavnem trgu že od ponedeljka, na govorniškem odru pa se stalno vrstijo govorniki.

Kavkaški rudarji zahtevajo najosnovnejše pravice, na primer boljše hrano in tople obroke tudi za nočne in praznične izmene, milo in brisače, da se lahko umijejo, ko pridejo iz premogovnika, primerne delovne obleke in boljše plače. Zahteve pa so razširili tudi na splošne življenjske razmere, ki so v rudarskih revirjih nemogoče; police v trgovinah so največkrat slabo založene, kar še dodatno bremeni revne rudarske družine.

Ob tako množičnem protestu je morda še najbolj zanimiva vest, da vsa osrednja sovjetska občila pozitivno poročajo o stavki. Pravda je menda prvič v zgodovini pisala o stavki in ne o prekinitvi dela, njen dopisnik pa je pohvalno pisal o disciplini, ki vlada med stavkajočimi, ki so med drugim prepovedali prodajo alkohola, da ne bi prišlo do nevarnih izgrediv.

Fotografiranje v porno četrtni je prepovedano

V amsterdamski porno četrti je fotografiranje prepovedano. Prepoved so izbojevale tamkajšnje prostitutke, ki naj bi na ta način zaščitile svojo zasebnost. Kdor pa bi kljub vsemu rad fotografirajo iz te četrti, si mora kupiti razglednico, ki jih tam ne manjka (Telefoto AP)

Kitajsko pestijo poplave Seznam mrtvih se daljša

PEKING — Armada več milijonov Kitajcev je neprekinjeno na delu, da bi omilila posledice katastrofalnih poplav, ki so prizadele obširna območja na Kitajskem. Najbolj dramatično je v pokrajini Sichuan ob zgornjem toku reke Jangce kiang, kjer neprekinjeno dežuje vse od začetka meseca. Do sedaj je le v tej pokrajini izgubilo življenje 367 oseb, številne pa pogrešajo, tako da bo končni obračun nekajkrat višji. Vojska in prebivalstvo neumorno utrjuje nasipe ob reki Jangce kiang. Meteorološke napovedi so med drugim skrajno pesimistične, saj je odgovorni za Sichuan izjavil tiskovni agenciji Xinhua, da najhujše še mora priti. Oblasti vse svoje upanje polagajo na jez v soteski Longyang, saj lahko umetno jezero zadrži kar 24 milijard kubičnih metrov vode. »Jez bi moral vzdržati,« je izjavil neki izvedenec, ki je dodal, »da si ne upa pomisliti na tragično alterna-

tivo, ki bi imela apokaliptične posledice.« Izgledi niso najboljši, agencija Xinhua navaja, da se je v zadnjih 24 urah gladina Jangce kiang zvišala za tri metre, dež pa neusmiljeno moči celotno območje porečja Jangce kiang, tako da dnevno beležijo tudi do 300 milimetrov dežja na kvadratni meter.

Nič čudnega torej, da so v spodnjem toku reke Jangce kiang skrajno zaskrbljeni. V pokrajini Anhui so mobilizirali 700 tisoč ljudi, ki utrjujejo rečne nasipe in bregove.

Težave so tudi na Rumeni reki (Huang ho), kjer so v pokrajini Shaanxi poplave odrezale od sveta 33 mestec. Zaradi prekinjenih vez ni vesti o žrtvah, vsi pa se upravičeno bojijo, da bo končni obračun strahoten, saj že sedaj domnevajo, da je v poplavah izgubilo življenje skoraj tisoč ljudi.

Požari v Mehiki

CIUDAD DE MEXICO — Polotok Jukatan je že več časa v uničujočem objemu ognja, saj se požari vrstijo že dobra dva meseca. Doslej so ognjeni zubli uničili kakih 100 hektarjev gozdov, funkcionarji mehiškega ministrstva za kmetijstvo in ekologijo pa menijo, da bo ogenj uničil 1 milijon hektarjev rastlinja, če ne bo kmalu deževalo. Zaskrbljenost so izrazili tudi številni intelektualci in znanstveniki, ki so se združili v posebni odbor za zaščito polotoka. Ob tem pa je podtajnik za gozdove izjavil, da turistični središči Cozumel in Cancun nista v nevarnosti, čeprav so oblasti preventivno zaprle nekatera letališča.

Na Japonskem bruh podmorski vulkan

TOKIO — Osemdeset kilometrov jugozahodno od Tokia je včeraj prišlo do izbruha podmorskega vulkana. Erupcija, ki se je začela ob 11.42 po italijanskem času, je neposredno predvajala televizija. Nad morjem se je naprej dvignil gost črn dim, takoj nato pa so se dvignili tudi visoki valovi. Ves čas erupcije so kopno, zlasti polotok Izu stresali močni potresni sunki. Novinarka, ki je komentirala dogajanje, je navedla, da ima vtis, da se cela plaža pomika v levo in desno.

Vesti o škodi zaenkrat ni. Prebivalstvo je zapustilo domove in se podalo na varno, oblasti pa stalno pozivajo, naj bodo ljudje mirni in naj se strogo držijo navodil. Obstaja nevarnost razdiralnega tsunamija, močnih valov, ki po izbruhu podmorskega vulkana običajno rušijo vse objekte na obalah.